

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 7 / Sayı 77 / 30 Nisan 1989 / 2.50 DM

YENİ DÖNEM BAHAR ATILIMIMIZ YAYGINLAŞIYOR

● **20 Nisan günü Silopi'ye baskın düzenleyen ARGK gerilla bölüğü düşman güçlerini etkisiz hale getirerek, şehri yaklaşık 3 saat denetim altına aldı.**

● Newroz Kars'ta yaygın gösterilerle kutlandı.

● **Pervari'de mayına çarpan düşman aracı tamamen tahrip oldu. Araçta bulunan birçok asker öldü ve yaralandı.**

● Uludere'nin Uzungeçit köyünde 50 korucu silahlarını bıraktı.

● **Mardin, Siirt ve Hakkari'de son iki hafta içerisinde 33 genç ARGK saflarına katıldı.**

ARGK Silopi'yi denetim altına aldı

Yeni dönem bahar atılımımız, Silopi'nin ARGK bölüğü tarafından işgal edilmesiyle birlikte, büyük bir ivme kazandı. Eruh ve Şemdinli baskınları ardından yapılan şehir işgallerinin en büyüğü olan Silopi baskını, yeni mücadele dönemimizin yaygın savaş dönemi olacağının da bir kanıtıdır.

Silopi baskını, mücadelemizin ulaştığı aşamada, büyük bir atılım içerisinde olduğunun bir göstergesidir. Düşmanın "PKK Şırnak, Eruh alanına sıkıştı" vb. gibi iddiaları sıraladığı bir dönemde, dağlık alana uzak olan Silopi'nin ARGK bölüğü tarafından basılması ve 3 saate yakın bir süre denetim altında tutulması düşmanın iddialarının asılsızlığını da göstermektedir. Düşmanın büyük bir güçle önlem aldığı şehir alanlarına baskın düzenlenmesi ve düşman birliğinin hareketsiz kalması, karargahından bile çıkamaması, gerçekleştirilen eylemin büyüklüğünü göstermektedir.

Silopi baskını ulusal kurtuluş güçlerimiz açısından sadece askeri bir zafer değil, bundan önemlisi de siyasal bir zaferdir. Düşmanın "bitirdik, PKK artık eylem koyamaz" dediği bir dönemde, bir şehir baskını ger-

Devamı 3. sayfada

Nazilli Cezaevi'nde açlık grevindeki devrimci tutsaklara saldırı

● **Koğuşlara baskın düzenleyen polisler, jandarmalar ve gardiyanlar tutsaklara coplarla vurmaya başladı. Bu saldırıya devrimci tutsaklar da karşılık verdiler. 27 devrimci tutsak saldırılar sonucu yaralandı.**

Nazilli E Tipi Cezaevinde 1 Ağustos Genelgesi'nin yeniden uygulanmak istenmesi üzerine, aralarında PKK'li savaş esirlerinin de bulunduğu devrimci tutsaklar açlık grevine başladılar. 33 devrimci tutsağın başlattığı açlık grevine karşı cezaevi yönetimi direkt bakanlığın kararıyla bir saldırı düzenledi.

Devrimci tutsaklar, mahkemece yasaklanan gazete, dergi ve diğer yayınların serbest bırakılması, dışarıdan yiyecek temin edilmesi, koğuşlararası görüşmenin sağlanması, koğuşlarda radyo ve teyp bulundurulmasının serbest bırakılması, bayan koğuşu üzerindeki tecrit politikasına son verilmesi, mutfağın kullanıma açılması, tüm görüşlerde üçüncü derecedeki yakınların hükümlülerle görüştürülmesi, kantinden gereksinimlerin giderilmesi, daha önceki aramalarda gaspedilen eşyaların geri verilmesi, koğuşlar içinde ocağın serbest bırakılması, açlık grevinden dolayı disiplin cezası verilmemesi gibi istemler doğrultusunda açlık grevine başladılar.

Açlık grevine başlanması ardından cezaevi yönetimi tutuklulara yönelik saldırı hazırlıklarına girişmeye başladı. 26 Nisan

Devamı 20. sayfada

YKWK—Avrupa Kolu'nun görevleri ve örgütlenme sorunları

Yazısı orta sayfada

BATI ALMANYA CEZAEVLERİNDE DİRENİŞ VE AVRUPA'DA DAYANIŞMA EYLEMLERİ

● **Devrimci Kürt politikacıların açlık grevi eylemleri devam ediyor.**

● **20Mart'ta açlık grevine başlayan A.Haydar Kaytan, fenalaşarak hastaneye kaldırıldı.**

Kürdistan halkı susturulmasına izin vermiyor. Ülkesi dışında bulunduğu değişik yurtdışı alanlarında da bağımsızlık için direniyor, dayatılan her türlü teslimiyete boyun eğmiyor. "Ya bağımsız ve özgür vatan, ya ölüm" şiarı temelinde sessiz kalmayarak dünyaya köleliği artık kabullenmeyeceğini haykırıyor. Bağımsız Kürdistan için direnen kahramanları ona güç veriyor; dağda-ovada-şehirde, sömürgeci ve empeyalist zindanlarda ölümüne özgür bir yaşam için savaşanlar ona yol gösteriyor. Halkımız öncü ve meşru temsilcisi PKK etrafında kenetleniyor ve kurtuluşun dönülmez yolunda "Kürdistan ya tam bağımsız ve özgür olmalı, ya da küller arasında kaybolup gitmelidir" diyor.

Emperyalist güçlerin ve en çok da B. Alman emperyalizminin bağımsız Kürdistan yolunu saptırma girişimlerine, komplo ve provokasyonlarına, anti-demokratik uygulamalarına karşı

Devamı 5. sayfada

Newroz kutlamaları direnişçi ruhla coşku dolu

Newroz direniş geceleri yüksek katılım ve coşkuyla sürüyor. Muhabirlerimizin ulaştırdığı haberlere göre devam etmekte olan Newroz kutlamaları yer yer karşılaşılan çeşitli teknik vb. sorunlara rağmen, kitlesel coşku ile geçmektedir.

VİYANA: Avusturya'nın Viyana alanında kutlanan Newroz'a katılım 600 civarında oldu. 12 Mart 1989 günü saat 15.00'de başlayan kutlama gecesi saat 22.00'ye kadar sürdü.

Saygı duruşuyla başlayan gecede ilk programa çıkan gençlerin folklorik gösterileri, kutlamanın anlamını yansıtan skeçleri de kapsamaktaydı. Çocukların da folklor oyunları ardından Ozan Cuma ve Ozan Suzan türküler söylediler. Yapılan siyasi konuşmada Newroz'un güncel önemi belirtildi. Video kasetinden Halepçe katliamından kesitler gösterildi. Programa

Devamı 6. sayfada

BIJÎ YEK GÛLAN

● **1 Mayıs günü, İstanbul'da binlerce devrimci, yurtsever ve ilerici Taksim-1 Mayıs-Meydanı'na yürüdü. Polis göstericiler üzerine kurşun yağdırdı. Göstericilerden 1'i öldü, 15'i ağır yaralandı. Gösteride, Kürt ulusal renklerini simgeleyen ve üzerinde "Bijî Yek Gûlan" yazılı pankartlar açıldı. Kürtçe, Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma sloganları da atıldı.**

1 Mayıs günü, binlerce devrimci, ilerici ve yurtseverin katıldığı gösteriler düzenlendi. Gösterilere katılanlar üzerine polis ateş açtı. Açılan ateş sonucu 1 ilerici katledilirken, 50'si de ağır bir şekilde yaralandı.

Faşist askeri rejim, en üst düzeyde yaptığı açıklamalarda 1 Mayıs'ın kutlanmasının yasak olduğunu, kutlamak isteyenlerin engelleneceğini söyleyerek, gözdağı vermeye çalıştı. Böylesine alçakça bir saldırının gerçekleştirileceği günler öncesinden bilinen bir durumdu. 1977'de 40'a yakın işçinin katliamını gerçekleştiren Türk egemenlerinden yeni katliamlar da beklenen bir şeydi. Faşist rejimin tüm bu tehditlerine rağmen, devrimcilerin kararlılığı 1 Mayıs'ı kutlamaya dönüştü.

1 Mayıs günü binlerce göstericî, 1 Mayıs Meydanı olarak bilinen Taksim alanına yürü-

Devamı 12. sayfada

DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

Kürt egemenlerinin ihanet tarihine karşı soylu başkaldırışın ve yurtseverliğin militanı

M. Latif YILDIRIM yoldaşın anısı ölümsüzdür

Güneşi içtik güneşi
Suya değildi susuzluğumuz
Ateş, barut ve kan
kaplamışken dünyayı
ve vatanımızı

Güneşi içtik güneşi
Sıcak sıcak
kor kor ateşi
küllenir mi
bu yürek peki
küllenir mi

Şimdi her dağda
bir güneş ışır
odur gözlerine dolan ışık
Her dağda bir yürek bıraktık
kıpkızıl

Haydi koy yüreğini
at o ateşe
büyüsün büyüsün
güneşlerimiz
Silahın nerede
nerede postalların

M. Latif YILDIRIM (Delil) yoldaş, yurtsever bir ailenin çocuğu olarak Mardin'in Nusaybin ilçesinin Serêkaniye köyünde doğdu. Çeşitli nedenlerden dolayı öğrenimini liseye kadar sürdürebildi. Çevresinde dürüst ve duyarlı bir yapıya sahip olmakla tanınırdı. Daha genç yaşlardayken ulusal kurtuluşa özlemi gelişir ve bunun sonucu olarak bir arayış içerisine girer. Alanda başta ilkel milliyetçi ve reformist örgütlerle tanışır. Ancak bu güçlerin faaliyetlerinden tatmin olmaz. Bu nedenle arayışlarını sürdürmeye devam eder. Daha sonra Partimiz Kürdistan geneline olduğu gibi, M. Latif yoldaşın yaşadığı bölgeye de ulusal kurtuluşçu temelde müdahale edince, bu bağımsızlık çizgisine sempati duyar. Başta çevresi karşı olmasına rağmen, M. Latif yoldaş günden güne Partiye sempatisini ve desteğini geliştirir. 12 Eylül askeri-faşist darbesinin işbaşına gelmesiyle birlikte oluşan en zor şartlarda bile Partiye sahip çıkar; bu süreçte bağlılık ve fedakarlığını ispatlar.

Partimiz taktiksel olarak yurt dışına çekilince M. Latif yoldaş ilişkisiz duruma düşer. Fakat buna rağmen, umut ve inancı sarsılmayacak ve kendi çapında Partiyi savunmaya devam edecekti. Onun bu kararlı yapısını gören düşman, kendisini düşürmeye çalışır ve oradan da mensup olduğu yurtsever Ömeryan aşiretini teslim almak ister. Ancak M. Latif yoldaş, ilişkisizlik ortamına ve düşmanın teslimiyeti dayatma çabalarına karşın, tavizsiz şekilde kararlı bir tavır takınacaktı.

M. Latif yoldaş, Partimizin II Kongresi'nin sonrasında alana müdahale eden yoldaşlarla ilişkiye geçmeyi başarır. Artık kendisi için yeni bir süreç başlamıştır. Parti hazırlık çalışmalarını, faaliyet tarzını yakından izleyip kavramaya çalışarak, üzerine düşenleri büyük bir içtenlikle yerine getirir. Diğer yandan ise, mücadeleye ağırlık vererek, profesyonel faaliyete hazır duruma getirir kendisini. Böylelikle profesyonel faaliyete ilk adımını atar. M. Latif yoldaş mücadele saflarında var gücüyle çalışması, olumlu özelliklerini sürekli geliştirmesi sonucu mücadele arkadaşları üzerinde olduğu gibi, mensup olduğu Ömeryan aşireti üzerinde de büyük etkiler bırakır. Bunun üzerine düşman tekrar harekete geçerek onu teslim alma çabalarını yoğunlaştırır. M. Latif yoldaşın güçlü direnişini görünce, bu kez ağabeyi Zübeyir'e yönelir. Onun vasıtasıyla M. Latif yoldaşı ve aşireti teslim almaya çalışır. Düşmanın bu çabaları da sonuçsuz kalır. Çünkü Zübeyir YILDIRIM da artık Partiyle ilişkiye geçmiş ve destek sunmaktadır. Onun bu konumunu da dikkate alan düşman, birçok vaadlerde bulunarak ajanlığı dayatır. Bunu kabullenmeyince tutuklanır; en vahşi işkencelerden geçirilmesine rağmen düşmanın istemlerini güçlü bir direnişle reddeder. Düşman amacına ulaşamayınca onu işkencede katleder. Bununla yetinmeyen düşman, başta onun akrabaları olmak üzere, aşiretin ve köylerinin üzerinde baskılarını yoğunlaştırır, birçok tutuklama gerçekleştirir. Bu baskılara karşı dışarda ve içerde direnişler geliştirilir ve çevrede Partiye bağlılık, destek ve katılım daha da yoğunlaşır.

Düşmanın bu amansız baskılarına karşı, M. Latif yoldaş, düşmana karşı kinini daha da bileyerek, faaliyetlere katılımını daha da güçlendirir. Aynı şekilde aşiretinin daha güçlü mücadeleden yana yer alması için de yoğun çaba sarfeder. Daha önceleri de dürüst yapısıyla çevresinin saygısını kazanan M. Latif yoldaş, bu olumlu özelliklerini devrimci özelliklerle bütünleştirince aşiret ve çevre alanlar tarafından daha da sevilir ve sayılır duruma gelir.

M. Latif yoldaş, devrimci mücadele saflarına katıldıktan kısa süre sonra uyum sağlayarak, yoldaşlarına ve halka karşı sevgi-saygı gösterme, değer verme ölçülerine ulaşır. Küçük yaştan beri aşiretin sorunlarıyla ilgilendiği için; köylülüğün özelliklerinin, çelişkilerinin tahlilini yapmada güçlü öngörüye sahipti. Düşmanın her türlü uygulamalarından sonuç çıkararak, taktiklerini isabetli değerlendirirdi.

M. Latif yoldaş, içinde yer aldığı grubun en yaşlı üyesi olmasına rağmen, uyum sağlamakta zorluk çekmeyen atak ve fedakar özellikler taşıyordu. Kitle çalışmalarında Parti üslup ve hitap tarzını temel alarak, devrimci kurallarla uyum içerisinde, devrimci sorumlulukla hareket edip kuralsızlıklara karşı tavır geliştiriyordu. Diğer bir özelliği ise, köylere giriş-çıkışlarda, boş arazide grubun başında en çok kendisinin yürümesiydi.

Her an çatışmaya hazır ve duyarlı olduğu gibi, coğrafyanın tanımında da uzman bir özelliğe sahipti. Konaklama, pusu, keşif, istihbarat ve manevra gibi konulardan da iyi anlayan, araştıran bir konuma ulaşmıştı.

M. Latif yoldaş, mücadele saflarına katılmadan önce, zor işlerde çalışmamış ve rahat bir yaşam içerisinde büyümüştü. Onu tanıyan çevreler, devrimci mücadelede kendisinin devrimci kişiliğini gördüklerinde olumlu yönden etkileniyorlardı. Çevresinde bıraktığı bu olumlu etki bir yandan da teslimiyetçi, ajan aşiret reislerine önemli bir darbe oluyordu. Aynı şekilde, kitleler içinde teşhir ve tecrit oluşlarına da yol açıyordu. Kürdistan tarihinde, bir lokma için kendisini sürekli satan, tüm ulusal değerleri sömürgeciliğe peşkeş çeken feodal aşiret reisi ağalar varken, buna karşın halkımızın ulusal değerlerini koruyan, düşmana karşı son mermisine kadar savaşan, darağaçlarında bile "yaşasın halkımızın bağımsızlığı ve özgürlüğü" şiarlarıyla şahadet mertebesine ulaşan yurtsever aşiret reisleri de olmuştur. İşte böyle soylu bir tavrı devrimci tarzda gösteren yoldaşlarımızdan biriydi M. Latif yoldaş.

Düşman, Kürdistan'da feodal aşiretçiliğin oynadığı olumsuz rolü bildiği için, sürekli M. Latif yoldaşın peşinde koşmuş ve onu teslimiyete çağırmıştır. İsmini kendi basınında işledi ve köylülere baskı yapmanın gerekçesi yaptı. "M. Latif'i koruyorsunuz" diyerek tehdit savurdu, köylülerden birçoğunu da tutukladı. Son dönemlerde ise, özel timler, akraba ve köylülerine, "Sizin Apocu olduğunuzu biliyoruz" diyerek tehdit etmişlerdir. Onların bu yurtsever özelliklerinden ötürü, diğer çevre köylere elektrik götürüldüğü halde, "sizler düşmanlık yapıyorsunuz" denilerek elektrik verilmemiştir. Bölgede bir eylem olsa, tim birlikleri hemen köylerinin çevresine pusu atarlar. M. Latif yoldaşın şehit düşmesinden sonra, köye giden özel askeri birlik subayına, onun ihtiyar annesi, *"M. Latif şehit düşmüş, soylu bir dava uğrunadır. Onunla gurur duyuyoruz"* diyerek, düşmanı kahretmiştir.

Delil yoldaş, Haziran 1988 tarihinde kendi köyünün yakınında özel tim birliklerinin kurduğu pusuya bir grup yoldaşıyla birlikte düşer. Şiddetli çarpışmadan sonra ARGK savaşçıları pusuyu yararlar. Ancak, M. Latif yoldaşı isabet alan kahpe bir kurşun, onu aramızdan alır ve böylelikle şehitler kervanına katılır. O çatışmada kahramanca direnerek ölümsüzleşti.

M. Latif YILDIRIM yoldaşın anısını silahlarımızla düşmana darbe üstüne darbe vurarak, tarihsel intikam eylemlerinde yaşatacağız. Onun, uğruna şehitler kervanına katıldığı bağımsızlık ve özgürlük davasını zafere götüreceğimize söz veriyoruz.

Bir mücadele arkadaşı

YENİ DÖNEM BAHAR ATILIMIMIZ YAYGINLAŞIYOR

Baştarafı 1. sayfada

çekleştirilerek, ulusal kurtuluş ordumuzun gücünü korumakla kalmayıp, daha da büyüttüğü kanıtlandı. Bahar dönemine girişle birlikte eylemlerdeki yükseliş, Silopi baskını ile yeni bir ivme kazanıp, doruğuna ulaştı.

ARGK gerilla bölüğü, Silopi'yi gece saat 22. 00 dolaylarında bastı. Şehrin ana giriş-çıkış yollarını kapatan birlik, telefon ve elektrik bağlantısını da kesti. Şehri denetim altına alan ARGK birliği diğer iki koldansa, jandarma bölüğüne, polis lojmanları ve polis karakoluna saldırdı; aynı şekilde kaymakamlık ve savcılık binasına da silahlı saldırı gerçekleştirildi. Orta makineli silahlar, roketatar, elbombası ve piyade silahlarıyla saldırıya geçen ARGK birliği, yoğun ateş altında düşmanın kıpırdamasına bile fırsat tanımadı. ARGK gerillalarının yoğun ateşine düşman birlikleri karşı ateş açma gücünü bile gösteremedi.

Şehri denetim altına alan ARGK gerillaları, kitlelere yönelik propagandanın yanısıra, pullama, afişleme yaparak, bildiri de dağıttı. Kitlelerin yoğun ilgisi ve coşkun destekleriyle başarıyla tamamlanan baskının ardından ARGK birliği kayıp vermeden geri çekildi.

Baskını anında haber almasına rağmen, düşman gece herhangi bir harekette bulunmadı. Ancak sabah harekete geçen düşman havadan ve karadan büyük bir güç yığarak, Cudi Dağında operasyona girişti. Yapılan operasyonlarsa, sonuçsuz kaldı.

Silopi baskını düşmanda büyük bir korku ve paniğe yol açtı. Türk ordusundaki moral çöküntüyü daha da derinleştirdi. Baskının sabahında, Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'yla, Özel Kolordu birliklerinin yeni komutanı İsmail Selen alelacele Silopi'ye geldiler. Ordudaki panik ve şaşkınlığı gidermek isteyen bu özel savaş yöneticileri bizzat baskın alanına gelerek, yaşadıkları korkuyu gizlemeye çalıştılar.

Silopi baskını ardından, özel savaş yönetimi kayıplarını 1 polis ve bir asker yaralı olarak açıkladı. Açılan yoğun ateş sonucu, ağır maddi hasar gören jandarma bölük binası, polis lojmanı ve karakolunda ölü ve yaralı sayısının daha fazla olduğu bildirilmektedir.

Sömürgeci Özel Savaş Komutanlığı hem eylem sırasındaki kayıplarını az gösterdi, hem de basının sayfalarına eylemi birkaç paragrafla yansıttı. Hatta bazı gazeteler, köşede birkaç cümleyle baskına değindi.

Gerek özel savaş yönetiminin açıklamaları, gerekse de basının tavrı özel savaşın psikolojik mücadele yanını oluşturmaktadır. Silopi baskınını sıradan bir eylemmiş gibi gösterip, içerisine düştükleri korku ve paniği gizlemek istiyorlar. Ancak tüm çabalarına rağmen, Silopi'nin işgali eylemi, gerek ülke içinde ve gerekse de ülke dışında büyük bir yankı yarattı. Kitleler üzerinde büyük bir etki yaratan Silopi işgali, yeni bahar atılımı döneminin güçlü bir ivme kazanmasını da birlikte getirdi.

Pervari'de düşman aracına karşı mayın

Pervari, coğrafyası ve kitle yapısıyla ulusal kurtuluş mücadelemizin önemli taban bulduğu bir alandır. Düşmanın yoğun saldırılarına rağmen, ulusal kurtuluş güçlerimiz bu alanda önemli bir gelişme sağladı. Düşman güçlerine darbe vurulurken kitle desteği de önemli oranda arttırıldı.

12 Nisan günü, ARGK gerillaları bölgede düşmanın hareketliliğini engellemeye yönelik yeni bir eylem gerçekleştirdiler. Baharın gelmesiyle birlikte yaylalara çıkan kitleleri denetim altında tutmak için sömürgeci ordu operasyonlarını arttırmaya başladı. ARGK gerillaları düşmanın motorlu araçlarla sürdürdüğü operasyonlarını engellemek için yollara mayınlı tuzak yerleştirmeye başladılar. Bunlar düşmanın yörede istediği gibi hareket etmesini önlemeye ve giderek belirli alanlara sıkıştırmaya da yönelik eylemlerdir.

Bu eylemlerden ilki Doğan köyü ile Çemikari yaylaları arasındaki yola mayın döşenerek gerçekleştirildi. Yola, ARGK gerillalarının kendi elleriyle yaptığı, tuzak eklenerek mayın haline getirilmiş olan patlayıcılar yerleştirildi.

Çok sayıda patlayıcının bağlandığı tuzağa çarpan, askeri araç meydana gelen patlama neticesinde tamamen tahrip oldu. Araçta bulunan ve sayıları 20'nin üzerinde olan subay ve askerler öldü veya yaralandı.

Sömürgeciler kayıplarını 5 asker yaralı biçiminde açıkladılar. Ancak ölü ve yaralı sayısının yüksek olduğu bildirilmektedir. Patlama neticesinde tümüyle tahrip olan askeri araçtan, tek bir askerin bile yara almadan kurtulması mümkün değil.

Eylem kitleler üzerinde derin etki bırakırken, sömürgeci ordu, özel tim ve köy korucularında korku ve paniğe yol açtı.

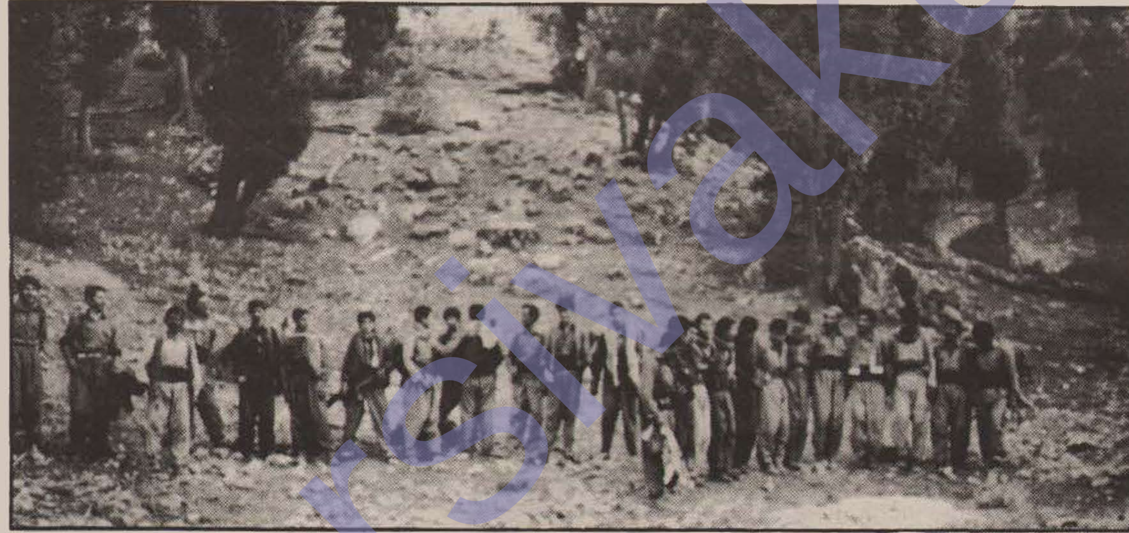
Silopi'de operasyon birliğine saldırı

8 Nisan akşamı Silopi'nin Çağlayan mezrasında operasyon birliğine karşı pusu eylemi gerçekleştirildi. Pusu sonucu çıkan çatışmada sömürgeci ordu birliklerinden çoğu öldü ve yaralandı.

ARGK birliğinin kayıp vermediği saldırı eylemi, Silopi'nin işgali eylemi öncesinde sömürgecilere yönelik bir pusu olması nedeniyle de önemli bir eylemdir. Seri bir şekilde eylemlerin hem de aynı bölgede ve sömürgecilerin büyük güç yığınağına rağmen gerçekleştirilmesi önemli bir olaydır.

Operasyon birliğine karşı pusu eyleminin gerçekleştirilmesi ardından sömürgeci özel savaş yönetimi, bu alana yaptığı askeri güç yığınağını da arttırdı. Bütün bu tedbirlere rağmen, 20 Nisan'da Silopi işgalinin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi, ulusal kurtuluş güçlerimizin savaş inisiyatifini elinde bulundurduğunu göstermektedir.

Silopi'nin Çağlayan mıntıkasında gerçekleştirilen pusu eylemi sonucunda, sömürgecilerin ağır kayıp vermesi, halkta ARGK birliklerine olan güveni daha da arttırdı.

Genç'te askeri yük trenine sabotaj

Bingöl'ün Genç ilçesi Suveren köyü tren istasyonuna yakın bir alanda askeri yük taşıyan bir trene karşı sabotaj eylemi gerçekleştirildi. Suveren'den geçecek trene karşı sabotaj eylemi 22 Nisan akşamı saat 23.00 sıralarında başladı. Demiryolu üzerine, kullanılmayan rayları yığıp bir barikat kuran gerillalar, pusuya yatarak trenin gelmesini beklediler. Tren makinistinin demiryolu üzerindeki barikatı farketmesi üzerine, tren durdu. Trenin barikata çarpmayacağını anlayan gerillalar, trene ellerindeki silahlarla ateş açtılar.

Sıkılan kurşunlar ve atılan bombalar sonucu trende ağır hasar meydana geldi. Ulaşma kapanan demiryolu ise ancak gündüz açılabildi.

50 korucu silah bıraktı

Faşist Türk sömürgecilerinin "Kürdü Kürde kırdırtmak" maksadıyla oluşturdukları köy korucu birliklerindeki dağılma devam ediyor. 1986-87 ve 88 yıllarındaki mücadeleyle birlikte büyük oranda çözülen köy koruculuğunun geriye kalan kırıntıları da peşpeşe silah bırakıyorlar.

Sömürgeci özel savaş yönetimi tüm çabalarına rağmen, köy korucu birliklerinin sayısını çoğaltamadı. Bir dönem 10 bine kadar ulaşan sayı, koruculuğa karşı yürütülen mücadele ve yaygın olarak yapılan ikna çalışması ve propaganda ile çözülmeye başladı. Özellikle de 1987 ve 1988 yılları içerisinde silah bırakan, ulusal kurtuluş güçlerimize teslim olan köy korucularının sayısında büyük artış meydana geldi.

Korucu bulmakta sıkıntı çeken özel savaş yönetimi, zorla koruculuğu geliştirmeye başladı. Çok az bir gönüllü kesim dışında geriye kalan çoğunluğa silahlar tehdit altında ve işkenceyle verilerek, kendi kardeşlerine karşı kullanılmak istendiler. Bu oyunu kabul etmeyenler ya köyünü terketmeye zorlandı, ya da tutuklanıp, işkenceden geçirildiler. Bütün bu uygulamalara rağmen, köy koruculuğunun çöküşü engellenemedi.

Yeni bahar atılımı döneminin yaygın eylemlilikle başlaması, köy koruculuğundaki çöküşü daha da hızlandırdı. Birçok köy korucusu silah bırakmaya başladı. En son olarak da Uludere'nin Uzungeçit köyünde bulunan 50 korucu silahını bıraktı. Köy korucuları silahlarını bırakırken, operasyonlara çıkmak istemediklerini söylediler.

Korucular bu sözleriyle vatandaşlarına karşı kullanılmayı kabul etmeyeceklerini dile getirmek istiyorlardı. Bu da, sömürgecilerin koruculuğu oluşturma amaçlarının tutmadığını göstermektedir.

Köy korucularının peşpeşe silahlarını bırakmaları, sömürgecilerin "Kürdü Kürde kırdırtma" oyunlarının büyük oranda boşa çıktığının da kanıtı olmaktadır.

Şırnak'ta köy toplantısı

ARGK gerilla birliği, 15 Nisan günü Şırnak-Koçağılı köyü Sotek mezrasında bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantıya tüm köy halkı katıldı.

Bilindiği gibi ARGK gerillaları, hem propaganda, hem örgütlenme ve hem de savaşçı alma amaçlı bu tür köy toplantılarını sık sık gerçekleştirmektedirler. Sotek mezrasında gerçekleştirilen toplantı da böylesi bir amaca yönelikti.

Toplantı ardından, Sotekli iki genç ARGK saflarına katılırken, köy halkı, ARGK gerillalarına büyük sevgi gösterisi yaptılar. Bizzat kendi çocuklarını elleriyle uğurlayan Sotekliler, her zaman ARGK'yle birlikte olduklarını da ifade ettiler.

Toplantı köy halkının ulusal kurtuluş mücadelesi saflarında de bir dönüm noktası oldu.

ARGK'ye 30'u aşkın genç daha katıldı

Yeni bahar atılımımızın etkisini gösterdiği diğer bir gelişmeyse, ARGK saflarına katılımın büyük artış göstermesidir. Bahar dönemiyle birlikte, saflara katılan gençlerin sayısında, her gün büyük bir artış meydana gelmektedir.

Son iki hafta içerisinde sadece Silopi, Uludere, Cizre ve Şırnak ilçelerinden 31 genç ARGK saflarına katıldı. Bu yeni katılımlarla birlikte ARGK hem sayısal ve hem de niteliksel olarak daha da güçlenmektedir. Bahar atılımına böylesi önemli bir gelişmeyle giren ARGK, her gün artan sayıda savaşçı adayının katılımıyla daha da büyümektedir.

ARGK'nin halkımızın güvenini kazanması bu katılımlardaki artışın önemli bir gerekçesidir. Yıllardır sömürgeciliğe karşı savaşmak isteyen, fakat ordu gücünden yoksun olan halkımız, bugün ARGK'nin şahsında gerçek ordusuna kavuşmasını, saflarına çocuklarını göndererek kutluyor. ARGK'nin sömürgecilere büyük darbeler vuran eylemleri halkımıza daha büyük bir umut aşılamaktadır. Kurtuluşu daha da yakınlaştırmak için, gençler ARGK saflarına akmakta ve sömürgeci düşmana karşı silaha sarılmaktalar.

Son iki hafta içerisinde ARGK'ye 3'ü bayan olmak üzere 4 ilçeden toplam 31 kişinin katılması gençlerin ulusal kurtuluş saflarına bir sel gibi aktıklarının bir kanıtıdır. ARGK saflarına katılan gençlerin ilçe ve köylerine göre dağılımı şöyledir: Silopi merkezden 3, Uludere'nin İnciler köyünden 3, Bağdibi'den 5, Bali'den 2, Uludere merkezden 6, Şırnak-Güneyce köyünden 2, Cizre-Serap köyünden 7 ve Şırnak-Dereler'den 3.

Yeni Bahar Atılımımızın ortaya çıkardığı gerçekler

Yoğun kış hazırlıkları temelinde bahara güçlü giren kurtuluş Ordumuz ARGK peşpeşe gerçekleştirdiği eylemlerle, bahar atılımını zirveye çıkardı. Bahar Atılımımızı engellemek isteyen faşist Türk sömürgecileri bahara büyük hazırlıklarla girdiler. Kürdistan'ın stratejik alanlarında büyük sayıda askeri güç konumlandırdılar. Baharın ilk günlerinde Cudi Dağında büyük bir operasyon gerçekleştiren özel savaş yönetimi, ARGK gerillalarını, hazırlıklarını pratiğe aktarmadan ezmek istiyordu. Bu amaçla Cudi Dağına karşı karadan ve havadan büyük bir operasyon gerçekleştirildi.

Cudi Dağının doruklarına çıkmaya cesaret edemeyen sömürgeci ordu operasyonlarını, dağın etekleriyle sınırlı tutmak zorunda kaldı. Benzer bir operasyon diğer alanlarda da gerçekleştirilmek istendiyse de, hepsinin

sonucu fiyasko oldu.

Askeri saldırıların yanısıra, sömürgeci basın, radyo ve TV'de yoğun bir karşı saldırı başlatıldı. TV'de üstüste programlar yapılırken, sömürgeci basın da karalama kampanyası açtı. Gerek gazetelerde ve gerekse de TV'de, ulusal kurtuluş mücadelemizin bitirildiği, Şırnak, Uludere ve Eruh üçgenine sıkıştırıldığı iddiaları işlendi. Ajanların ve hainlerin ağzından ulusal kurtuluş güçlerimize karşı saldırılar yöneltildi.

Bütün bu saldırılarla bahar atılımımız engellenmek isteniyordu. Özel savaş yönetimi, 1988 yılını kaybettiği gibi, 1989 yılını da kaybetmemek için bu yıla daha baştan büyük bir güçle yüklenmeye başladı. Bunun için de, bütün gücüyle, bahardaki güçlü çıkışı engellemeye çalıştı.

ARGK'ye katılan bir grup savaşçının yemin töreni

Özel savaş yönetiminin bütün hazırlıklarına ve güç yığmasına rağmen, bahar atılımımız görkemli başladı. Silopi'nin basılması ile doruğa çıkıp, güçlü bir ivme kazanan yeni bahar atılımımız, düşmanın bütün komplo ve saldırılarını da boşa çıkardı. Sömürgeci basın bütün saldırılarına rağmen, ARGK'ye artan katılımı ve köy korucuğundaki çözülmeyi yazmak zorunda kaldı. Tercüman gazetesi "PKK çocukların eline kaldı", "300 peşmerge silahları ile birlikte PKK'ye katıldı", "PKK bir hafta içinde 30 kişiyi kaçırdı" vb. gibi başlıklar altında, ARGK saflarına artan katılımı yansıtmak zorunda kaldı.

Sömürgeci Türk devleti, başarısızlığının ilk faturasını Özel Kolordu Komutanı Hulusi Sayın'a çıkardı. Kürdistan'daki özel savaşın ikinci sıradaki yöneticisi olan Korgeneral Hulusi Sayın'ın yerine Kolordu Komutanlığına atanan İsmail Selen'e ise daha görevinin ilk günlerinde Silopi baskınıyla karşılık verilerek, kendisini de aynı akibetin beklediği gösterildi.

Yeni bahar atılımımızın güçlenerek sürmesi, düşman saflarında panik, korku ve çözülmenin artması, "Bir parça özgür vatan toprağı kurtarma" şiarı doğrultusunda Botan eyaletinin özgürleştirilmesi günlerinin giderek yakınlaştığına bir işarettir. Silopi'nin işgali sırasında düşman birliklerinin hareket bile edemeyecek kadar büyük bir korkuyu yaşamaları, düşmanın bu yılı da kaybedeceğinin bir göstergesidir.

Bahara büyük bir eylemlilikle giren ARGK önümüzdeki günlerde atılımı daha da güçlendirerek düşmana büyük darbeler vuracaktır. Güçlü bir temelde yaşanan bahar atılımı, önümüzdeki ayların ARGK'nin lehine büyük kazanımların elde edildiği bir dönem olarak yaşanacağını da bugünden açığa çıkarmıştır.

Kars'tan muhabirimiz bildiriyor:

Serhed Eyaleti-Kars bölgesinde mücadelemiz yükseliyor

Kars şehir merkezinde ulusal kurtuluş güçlerimizin eylemlilikleri yoğun olarak gelişmeye başladı. Geçtiğimiz yılın Aralık ayından bu yana şehir merkezinde pankart asma, pullama, afişleme yapma, bildiri dağıtma ve bombalı eylemler gibi faaliyetler geliştirildi. Bu eylemlerden bazıları şöyledir:

1—5 Aralık 1988 tarihinde, Kars hayvan pazarında bombalı pankart asıldı. Pankartın üzerinde "Siyasi tutuklulara özgürlük" sloganı yazılmıştı.

2— 5 Aralık 1988 akşamı bütün şehir merkezinde pullama yapıldı. Pullamanın yanısıra, PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın resimleri de duvarlara şablonla yapıldı.

3— 9 Ocak 1989 günü, Kars Ziraat Bankası şubesine molotof kokteyl atıldı. Kokteylin patlaması sonucu bankada yangın çıktı. Yangında bankanın büyük bir bölümü yandı. Zararın milyonlarca lirayı bulduğu açıklandı.

4— 20 Mart 1989 tarihinde şehir merkezine pankart asılmış ve pullamalar yapılmıştır. Halit Paşa Caddesinde bulunan Şenyuva oteline "Yaşasın ulusal direnişimiz Newroz" yazılı pankart asılmıştır. Uzun süre asılı kalan pankart kitleler üzerinde büyük etki yaratmıştır.

5— 23 Mart 1989 günü, saat 19.00 sularında MİT ve siyasi polis elemanlarının kaldığı Yılmaz Oteline karşı saldırı gerçekleştirilmiştir. İki taarruz elbombası atılmış, otel ve otelde kalan MİT'e ve siyasi polise ait otolar ile bir işhanında tahribat meydana gelmiştir.

Bu eylemlerin ardından, gelişen ulusal kurtuluş eylemliliğimizi engellemek, korku ve paniğini gizlemek için sömürgeciler rastgele tutuklamalara giriştiler. Daha önce tutuklanıp bırakılmış olan yurtseverleri yeniden gözaltına alıp bunları örgüt elemanlarını yakaladık biçiminde yansıtmışlardır. Bu ise sömürgecilerin korkusunu gizleyememiş, daha fazla açığa çıkarmıştır.

Eylemler, halk kitleleri üzerinde büyük bir etki yaratmış, ARGK'ye desteklerini daha da arttırmalarını birlikte getirmiştir.

Faşist Saddam rejimi toplu sürgün yapıyor

●Kala Diza ve Rayna şehirlerini boşaltmayı planlayan, faşist Saddam rejimi, Arap Kemeri Projesi'ni yeniden canlandırmak istiyor.

Halkımızı II. Dünya Savaşından bu yana yaşanan en büyük soykırıma tabi tutan faşist Saddam, şimdi de halkımızı sürgün ediyor. Halepçe'de beş bin insanımızı katleden faşist rejim, kimyasal silah kullanımını yaygınlaştırarak, halkımızı göçe zorladı. Kimyasal silahlardan kaçan kitleler, Kuzey Kürdistan'a geçmek zorunda kaldılar. Bu vahşetle yetinmeyen hunhar Saddam, yeni kıyımlar gerçekleştirmeyi amaçlıyor.

Faşist Saddam rejimi 1970'li yılların ortalarında uygulanmasına hız verdiği Arap Kemeri oluşturma projesini bugün yeniden canlandırmak istiyor. Kala Diza ve Rayna şehirlerinde oturan binlerce Kürde 25 Nisan'da evlerini terkedeceklerini ve hazırlanmalarını duyuran Irak devleti, artan uluslararası tepkiler ve içerde halkın da karşı koyması sonucu, şimdilik bu uygulamadan vazgeçti.

Kala Diza ve Rayna kentlerindeki halkımızı Ürdün sınırındaki çöl alana sürgün etmek isteyen Saddam, Kala Diza ve Rayna kentlerindeyse Arapları yerleştirmeyi amaçlıyordu. Böylece Güney Kürdistan'ın nüfusunda değişiklik yaratıp, Kürdistan'ı Araplaştırma amacını başarmak istiyor. Kürdistan'da bir Arap kemeri oluşturup, ülkemizin bu parçasındaki ulusal bileşimi parçalamaya çalışıyor.

Kürtlerle Arapların bu şekilde yer değiştirmeleri, uzun vadeli bir plan olup, halkımızı, katliamlarla yok edemeyen faşist Irak rejiminin onu sürgünlerle ve asimilasyonla yok etmek istemesidir. Planın diğer bir yönü de Arap ve Kürt halkı arasında ulusal çelişkileri kızıştırma ve her iki halkın dayanışmasını engelleme çabasıdır. Böylece, faşist Saddam, ömrünü daha uzun bir süre devam ettirmek istiyor.

25 Nisan'da sürgünü başlatacağını duyuran faşist Saddam, uluslararası tepkilerin artması üzerine şimdilik uygulamadan vazgeçti. Ancak her zaman böyle bir sürgünün dayatılması gündemdedir. Her iki kentte yaşayan 125 bin kişinin sürgün edilmek istenmesi, halkımız üzerinde oynanmak istenen oyunun boyutlarını da göstermektedir.

GAP çerçevesinde Urfa, Adıyaman alanlarından benzer bir sürgünü faşist TC'nin de planladığı daha önceleri basında genişçe yer aldı. Bu yörelerden sürgün edilen kitleler yerine, Karadeniz bölgesinden 100 bine yakın bir kitle getirilmek ve bölgenin nüfus yapısı değiştirilmek isteniyor.

Bu uygulamalardan da görülüyorki, halkımızı katliamlarla, asimilasyonla yok edemeyen düşmanlarımız, bu kez toplu sürgünlerle toprağından sürerek yok etmek istiyorlar. Bu tür komplolar da halkımızın mücadelesini ve bağımsız bir ülke yaratmasını engelleyemeyecektir.

PKK-Cizre Grubu davasında 14 tahliye

20.4.89'da, 23 yurtseverin yargılandığı PKK-Cizre Grubu davasına Diyarbakır DGM'de başlandı.

PKK'nin yayın organlarını okumak, yardım ve destek vermek suçlarından mahkemeye verilen yurtseverlerin 20 Nisan'daki duruşmalarında 13'ü hakkında daha mahkeme tahliye kararı verdi. Bu tahliyeyle birlikte, PKK-Cizre davasında tutuklu olarak yargılananların sayısı 7'ye düştü.

Cizre'de yeni yıl ile birlikte büyük bir hareketlilik gösteren ulusal kurtuluş mücadelemizi engellemek isteyen faşist Türk sömürgecileri kitlelere yönelmiş ve geniş tutuklamalara girişmiştir. İşkenceden geçirilip, gözdağı verildikten sonra çoğunluğu serbest bırakılmıştır. Geriye kalanlarsa PKK yayınlarını okumak, dağıtmak, destek olmak gibi suçlardan mahkemeye verildiler. Böylece sömürgeciler ulusal kurtuluş mücadelemizin kitleselleşmesini engellemek istiyorlar.

Sömürgecilerin bu saldırılarına karşı yurtseverlerin takındığı kararlı tutum bu tür saldırıların da boşa çıkmasına yol açmaktadır. Bu son mahkemede de yurtseverler kararlılıklarını bir kez daha gösterdiler.

20 Nisan'daki duruşmada tahliye olan yurtseverlerin isimleri şöyle: Nurettin Bingöl, M. Selim Manak, Sehime Seyhan, Mustafa Çetin, Şükrü Demirtaş, İsmail Aslan, Abdullah Aydın, Abdullah Tekes, Süleyman Tekes, Şehmus Aydoğan, Sabri Öner, Tahir Aktürk, Halil Akgül ve Bedrettin Akgül.

Kasaplar Deresi'nin bir bölümü açıldı

Sömürgecilerin vahşeti belgelendi

Kasaplar Deresi'nden çıkarılan cesetler çuvallarla taşınıyor

Siirt Belediye Çöplüğü olarak kullanılan Kasaplar Deresi'nin bir bölümünde 23 Nisan günü kazılar yapıldı. Kazı sonucu dört cesede rastlandı. Cesetlerin kimlikleri açıklanmadığı gibi, savcılık tarafından kazıların sürdürülmeyeceği de belirtildi.

Kasaplar Deresi'ne çatışmalarda ve işkencelerde katledilen PKK militan ve savaşçılarının cesetlerinin atıldığının basına yansıması ile birlikte, Kasaplar Deresi'nin açılması da gündeme geldi. Faşist Türk sömürgecileri, yaptıkları açıklamalarda Kasaplar Deresi'ne herhangi bir cesedin atılmadığını söyleyerek, iddiaları yalanlamaya kalkıştılar. Daha sonra Bölge Valiliği 4 savaşçının cesedini, Siirt Belediye Çöplüğüne attıklarını kabul etti.

Kamuoyundan gelen yoğun tepkiler sonucu Kasaplar Deresi'ni açmak zorunda kalan faşist Türk sömürgecileri, kendi suçlarını da gizlemek için çaba harcadılar. Kazı öncesinde 3 cesedin Kasaplar Deresinden alındığını Bölge Valisi açıklamak zorunda kaldı. Bununla da kalmayarak kazı çalışmalarını geciktirip olayı unutturmak istedi.

Bütün gizleme çabalarına ve kazının 23 Nisan'a, bayram gününe denk getirilmesine rağman TC vahşetini gizleyemedi. İlk yapılan kazılarda 4 ceset çıkarıldı. Cesetlerin bulunmasını gizleyemeyen Cumhuriyet Savcısı, üstten aldığı emirle kazının sonuçlandırıldığını açıkladı. Böylece daha fazla cesedin açığa çıkmasını da önlemek istiyorlar.

Kasaplar Deresinin küçük bir bölümünde bulunan cesetler, sömürgecilerin vahşetlerini de belgelemektedir. Ancak, kazılar sonucu daha çok ceset bulunacağını bilen sömürgeciler, tüm derenin açılmasına izin vermediler.

İnsanlık dışı bu vahşetin bizzat sömürgeciler tarafından belgelenmek zorunda kalınması düşmanımızın vahşetini gösteren bir örnektir. İnsan dışkısı yediren, cesetlerimizi çöplüklere atan bu barbar, vahşi düşmandan kurtulmak, bugün kendisini daha da acil dayatan bir görevdir. Tarih hiçbir vahşetin cesasız kaldığına tanık olmamıştır. Faşist Türk sömürgeciliği gibi çağdışı uygulamaların sahibi bir rejimden suçlarının hesabını sormak, kurtuluş mücadelesini yükseltmekle mümkündür. Cesetlerimizi çöplüklere atanlar, halkımıza insan dışkısı yedirenler, devrimci öfkemizden kendilerini kurtaramayacaklardır.

BATI ALMANYA CEZAEVLERİNDE DİRENİŞ VE AVRUPA'DA DAYANIŞMA EYLEMLERİ

Baştarafı 1. sayfada

20 Mart'ta A. Haydar Kaytan'ın başlattığı süresiz açlık grevinden sonra; 10 Nisan'da H. Hayri Güler, Selahattin Çelik, İbrahim Kadah, Selman Aslan ve son olarak da Selahattin Erdem, Yasemin Gedik ile Erol Kedik de açlık grevlerine başladılar.

Feyka-Kurdistan konu ile ilgili bir bildiri yayınladı. Yapılan çağrı üzerine, Avrupa'nın birçok yerleşim merkezinde bulunan Kürdistanlı yurtseverler harekete geçti ve açlık grevi eylemcilerini desteklemek, dayanışma göstermek ve B. Alman empeyalizminin hukuk dışı, anti-demokratik uygulamalarını protesto etmek amacıyla işgal, gösteri vb. biçimlerde eylemler geliştirdiler.

Açlık grevi eylemcilerinin, bir önceki sayımızda (15 Nisan tarihli) verdiğimiz taleplerine ek olarak şu taleplerin de bulunduğu gazetemize iletildi:

—Görüşün camların arkasından değil, yanyana olması,
—Hukukla ilgili tüm kitap vb. materyallerin verilmesi,
—Ortak savunma hazırlıkları için tutuklular arası ilişkinin sağlanmasına olanakların sunulması,
—Tecrit uygulamalarının kaldırılması,
—129 a maddesine göre yargılanmamak.

B. Alman emperyalizmi, PKK şahsında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini yargılamak için açtığı hukuk dışı ve anti-demokratik davada zor anlar yaşamakta ve nasıl hareket edeceğini bilemez bir duruma düşmektedir. Cezaevlerinde tutuklu bulundurduğu devrimci Kürt politikacıları teslim alamamakta, tersine onların direnişleri ile karşılaşmakta ve dışarıda çeşitli girişimler sonucu oluşturulan kamuoyu karşısında zor duruma düşerek teşhir olmaktadır. Zaten bir türlü başlatamadığı mahkemeleri sürüncemede bulundurması, onun yaşadığı bu zor durumdan kaynaklanmaktadır. Böylece İsveç devletinin PKK'ye karşı başarılı olamayıp içine girdiği teşhir bataklığına B. Alman emperyalizmi de adım adım yaklaşıyor ve en sonunda kendisi bu bataklıkta boğulacaktır.

Avrupa emperyalizmi de Türk sömürgeciliği gibi Kürdistan'ı kaybetmenin çırpınışını yaşıyor ve tam yaşayacaktır. Bin yılların köleliği içerisinde bağımsızlığa ve özgürlüğe susamış bir halk vatanına kavuşuyor ve tümden kavuşacaktır.

Kürdistan halkı buna ulaşmanın büyük kararlılığı içerisinde Kürdistan'da ve bulunduğu dünyanın her alanında susmadan haykırıyor: **Ya bağımsız ve özgür vatan, ya ölüm!**

Almanya'daki Kürdistanlı politikacıların açlık grevlerine başlaması ile birlikte harekete geçen Avrupa'daki Kürdistanlı emekçiler de aynı sloganı haykırarak eylemlere giriştiler. Yurtseverlerin gerçekleştirdikleri dayanışma eylemleri şunlardır:

FRANKFURT (B. Almanya)

4 Nisan'da 30 kadar Kürdistanlı Hessen parlamentosu önünde gösteri düzenledi. Yetkililer yurtseverlerin taleplerini 13 Nisan'daki toplantılarında dile getireceklerini belirttiler. Diğer taraftan polis çağrılarak, kimlik kontrolü yapıldı ve yurtseverler alandan uzaklaştırıldı.

Eylem yerine Rhein-Mainz Zeitung, Bild, Wiesbadener Tagblatt ve Mainz Kruier gazeteleri gelerek bilgi aldılar.

Yine aynı amaçla 19 Nisan'da 40 kişiye yakın yurtsever bu kez DGB sendikasını işgal etti. Yetkililer istemleri kabul ettiler ve bir basın açıklaması hazırlanarak basın çevrelerine ulaştırıldı. Bir başka açıklama da hazırlanarak Başbakanlığa, Federal Savcılığa ve Hessen Eyalet Parlamentosu'na gönderildi. Bunların yanısıra, DGB Hessen Eyaleti başkanı Karl-Heinz Jungmann, 1 Mayıs mitinginde yapacakları konuşmada konuyu dile getireceklerine söz verdi.

NÜRNBERG (B. Almanya)

4 Nisan günü 30 civarında Kürdistanlı yurtsever Nürnberg radyosunu işgal etti. 10'a yakın Alman da dayanışmacı olarak eylemde yer aldı. Eylem 2 saat sürdü. Yurtseverlerin hazırladığı bildiri radyodan okundu. Ayrıca bu bildiri Nikaragua Konsolosluğuna, tüm Alman basın ve televizyonlarına telefaxla ulaştırıldı.

19 Nisan günü 30'a yakın yurtsever Nachrichten Zeitung gazetesi bürosunu işgal etti. Yurtseverlerin talepleri yerine getirildi ancak 40 dolayında polis eyleme müdahale ederek 12 yurtseveri gözaltına aldı.

HAMBURG (B. Almanya)

4 Nisan'da 60 kadar ERNK taraftarı Kuzey Almanya Piskoposluk Başkanlığını işgal etti. Yurtseverlerin istemleri üzerine, eylemin amacı DPA (Alman Haber Ajansı)'ya bildirildi. Stuttgart'taki Stammheim cezaevine telefon açılarak A. Haydar Kaytan'ın durumuna ilişkin bilgi alındı. 4 saatten fazla süren eylem amacına ulaştı.

Taz gazetesi eyleme haber olarak yer verdi.

8 Nisan tarihinde ise Hamburg alanında yürüyüş yapıldı . Yürüyüş saat 11.00'de başlayarak 13.00'de sonuçlandı Yürüyüşte çok sayıda bildiri dağıtıldı ve konuşma yapıldı.

Yürüyüşü Hamburg-Feyka Kürdistan ve Kürt Halkının Dostları düzenledi.

Yine aynı amaçla 19 Nisan günü 46 civarında Kürdistanlı yurtsever bir grup Hamburg-DGB sendikasını işgal etti. Yurtseverlerin talepleri kabul edilerek, telexle tüm basın kuruluşlarına bildirildi. Ayrıca yetkililer, Kürt politikacıların durumuyla yakından ilgileneceklerini, anti-demokratik uygulamaları şiddetle protesto edeceklerini bildirdiler. Aynı saatlerde bir başka grup da SPD binasını işgal etti.

Eylem yerine DPA ve Bild gazetesi gelerek bilgi aldılar.

BATI BERLİN (B. Almanya)

4 Nisan günü 20'nin üstünde ERNK taraftarı yurtsever Yeşiller-Alternatif liste (GAL) bürosunu işgal etti. Büro yetkilileri olumsuz tavır takındılar, ancak yurtseverlerin taleplerini telexle Nikaragua Konsolosluğuna, DPA, AP, Tagesspiegel, Radio 100, SFB, Springer, Tageszeitung, Volksblatt, Der Spiegel, Tip, ZDF, Rias, Fieheitzeit, Frankfurter Allgemeine, Frankfurter Rundschau, Süddeutsche Zeitung, Stern, Milliyet, Hürriyet ve Tercüman gibi basın-yayın kuruluşlarına iletmek zorunda kaldılar. Eylem yaklaşık 4 saat sürdü.

CELLE(B. Almanya)

4 Nisan tarihinde 50 kişilik ERNK taraftarı bir grup DGB sendikasını işgal etti. Eylem amacına ulaştı. Celle'de çıkan yerel bir gazete eylemi haber olarak verdi.

HANNOVER (B. Almanya)

ERNK taraftarı 50 kişilik bir grup, DGB sendikasını 3 saate yakın süreyle işgal etti. Eylem yerinde bildiri dağıtıldı, pankart açıldı ve devrimci marşlar söylendi. Eyalet sendika başkanı Hainz H. Witte ile görüşme sonunda istekler kabul edildi. Eylem 19 Nisan günü gerçekleştirildi.

Paris-Fransız Haber Ajansı önünde gerçekleştirilen eylemde polis ERNK taraftarlarına saldırdı!

KÖLN (B. Almanya)

4 Nisan günü 70'e yakın ERNK taraftarı bir grup CDU (Hıristiyan Demokrat Parti) bürosunu işgal etti. Yurtseverlerin talebi üzerine eylem alanına DPA ve Kölner Stadtanzeiger gelerek bilgi aldılar. WDR-Türkçe bölümü ise, akşam haberlerinde eyleme yer verdi.

60 kadar ERNK taraftarı, 19 Nisan günü Avukatlar Bürosu'nu işgal etti.Yetkililer başta, yurtseverlerin taleplerine olumsuz yaklaştıkları gibi tehditler de savurdular. Bazı eylemciler ellerine ve ayaklarına zincir vurdular. Eylemcilerin kararlı tavırları karşısında yetkililer talepleri yerine getirmek zorunda kaldılar. Bunun sonucu olarak tüm yerel basın eylem alanına gelerek basın açıklamalarını aldılar. Diğer dış basına da açıklama telefaxla iletildi. Eylem başarılı şekilde sonuçlandı.

Eyleme tüm yerel gazetelerin yanısıra, WDR-Türkçe bölümü, Hollanda radyosu Türkçe bölümü haberlerinde de yer verdi.

KARLSRUHE (B.Almanya)

19 Nisan günü, Almanya'daki tutuklu Kürt politikacıların avukatlarının düzenlediği basın toplantısı sırasında Stuttgart çevresinden gelen 40'ı aşkın yurtsever BNN-Basın Bürosu'nu işgal etti. Eylemcilerden iki sözcü büro yetkilileriyle görüşerek talepleri bildirdiler. Talepler kabul edildi. Bunun dışında, yetkililer bizzat Kürt tutuklularla görüşmek için izin alacaklarını söylediler. 2 Saat süren eylem başarıyla sonuçlandı.

BONN(B. Almanya)

4 Nisan günü 60'ın üstünde Kürdistanlı yurtsever AI (uluslararası Af Örgütü) Bonn bürosunu işgal etti. Sorunu Londra'daki merkeze bildiren yetkililer, ayın 7'sine randevu verdiler. Ancak o günkü görüşmede oldukça olumsuz tavır takındılar.

19 Nisan tarihinde ise Avukatlar Barosu, 30 kişilik bir yurtsever grup tarafından işgal edildi. Yurtseverlerin talepleri üzerine yetkililer olumsuz tavır takınarak, bu taleplerin kabulü için sorumluluk üstlenmeyeceklerini belirttiler. Yurtsever eylemciler taleplerin kabulü için kararlı davranınca polis çağrıldı. Polis tehdit ve zorlamalarda bulununca, yurtseverler eylem alanını terkederek, amaçlarını başka yollardan basına duyurdular.

BIELEFELD (B, Almanya)

4 Nisan günü, çocuk ve kadınlardan oluşan 25 kişilik ERNK taraftarı bir grup Bielefeld-Devlet Mahkemesi önünde bildiri dağıttı.

MANNHEIM (B. Almanya)

4 Nisan'da 20 kişilik bir grup Kürdistanlı, Rheinfalz gazetesi bürosunu işgal etti. Yetkililer, yurtseverlerin istemlerine yer vereceklerine dair söz verdikten sonra da, bu istemleri diğer basın kuruluşlarına ilettiler. Ayrıca yerel bir radyo ile röportaj da yapıldı.

AACHEN (B. Almanya)

4 Nisan günü 25'e yakın kişiden oluşan bir grup Kürdistanlı, Yeşiller'in binasını işgal etti. Yurtseverlerin talepleri yetkililer tarafından kabul edildi. İçişleri Bakanlığı'na da eylemin amacı teleksle duyuruldu.

Eylem alanına WDR (Batı Alman Radyosu) ve Aachener Volkszeitung gelerek yurtsever eylemcilerle röportaj yaptı.

DORTMUND (B. Almanya)

19 Nisan günü 40 kadar Kürdistanlı yurtsever SPD (Sosyal Demokrat Parti) binasını işgal etti. SPD yetkilileri yurtseverlerin taleplerini kabul ederek, sorunu Bakanlar Kurulu'na da götüreceklerine dair söz verdiler. Ayrıca bir basın açıklaması da hazırlayarak basın kuruluşlarına ilettiler.

Eylem alanına WDR televizyonu (3. kanal), 2 yerel radyo ve 1 gazete gelerek röportaj yaptılar ve eylemi görüntülediler. Radyolardan biri eylemi naklen yayınladı.

KARLSRUHE (B, Almanya)

19 Nisan'da tutuklu Kürt politikacıların avukatları bir basın toplantısı düzenlediler. Avukatlar konu ile ilgili açıklamalarda bulundular. Basın toplantısına Der-Spiegel, Stern, Baseler Zeitung ve başka basın kuruluşlarından 5 muhabir katıldı.

AUSBURG (B. Almanya)

Yaklaşık 40 Kürdistan kadını, 19 Nisan günü RT-1 radyoevini işgal etti. Yetkililerce yurtsever kadınların istekleri kabul edilerek, eylem amacı bir açıklama ile de 20 basın kuruluşuna ulaştırıldı. 4 yerel gazete eylem alanına gelerek bilgi aldı ve eylemi görüntüledi.

PARİS (Fransa)

3 Nisan günü 60'a yakın ERNK taraftarı yurtsever, DPA bürosunu işgal etmek istedi. Yurtseverler içeri alınmayınca, büro önünde pankart açıp gösteri yaparak amaçlarını duyurdular. Gösteri daha sonra yürüyüşe dönüştürülerek kamuoyu yaratıldı. Yürüyüşte binlerce bildiri (Fransızca) dağıtıldı.

Yine aynı amaçla 19 Nisan günü 70 kadar ERNK taraftarı, AFP (Fransız Haber Ajansı) Paris merkez bürosu önündeki ana caddeyi yaklaşık 3 saat trafiğe kapadı. Yol boydan boya zincirle kapatılarak trafik durduruldu ve yurtseverlerden bazıları kendilerini zincire bağladılar. Eylemde pankart açıldı ve eylem amacını dile getiren bildiriler dağıtıldı. Eylem çevrede yoğun ilgi gördü. Ayrıca birçok basın kuruluşu ve TV ekipleri eylemi ilgiyle izledi. Polis zor kullanıp eylemi dağıtma girişiminde bulununca çevredeki Fransızlar polisi yuhaladı. Polisle eylemciler arasında çıkan çatışmada 1 polis ile 1 eylemci hafif yaralandı ve 5 kişi de gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar ertesi gün serbest bırakıldılar.

Eylem haberini AFP tüm dünya basın kuruluşlarına duyurdu ve hemen tüm Fransız radyoları eylem amacını birkaç kez haber bültenlerinde duyurdular.

Newroz kutlamaları direnişçi ruhla coşku dolu

Baştarafı 1. sayfada

dayanışmacı olarak 2 Avusturyalı ve 1 Filistinli sanatçı katılarak ilerici türküler söylediler. 7 yaşındaki Yusuf'un okuduğu Kürtçe şiir gecede en büyük ilgiyi gördü. Almanya'nın Stuttgart alanından gelen Koma Jiyan direnişçi türküleriyle geceye renk kattı. Sahnelenen tiyatroda Yeşilyurt olayı konu edildi. Tiyatro kitlenin beğenisini kazandı. Son olarak Viyana'dan Koma Şoreş türküler söyledi ve APO Hate Hîlvanê halayını seslendirdi.

Newroz kutlamasına 40 Avusturyalı konuk da katıldı. Avusturya TV'si ORF kanalı gecenin çekimini yaparak program hazırladı.

Viyana'da diğer bir Newroz kutlaması da 15 Nisan günü gerçekleşti. 700 civarında kişinin katıldığı kutlama, bazı teknik yetersizliklere rağmen oldukça coşkulu ve disiplinli geçti.

Saygı duruşuyla başlayan gece programında Koma Şoreş, Ozan Xemgin, Ozan Zozan ve Ozan Yusuf'un söylediği direniş türküleri kitleleri coşturdu. Gecede Türkçe ve Almanca siyasi konuşma yapıldı. Frankfurt'tan gelen folklor ekibi ile Avusturya'nın büyüklerden ve çocuklardan oluşan iki ayrı ekibinin sergiledikleri oyunlar beğeni ile izlendi. Oynanan tiyatronun konusu, "Tarih öncesi Newroz ve şimdiki dönemde TC uygulamaları" idi. Tiyatro ilgi çekti ve eğitici oldu. Şiyar ve 8 yaşındaki küçük Sebahat'ın okuduğu şiirler, slogan ve ajiteli konuşmaları, programın sevilen bölümlerindendi. Gece, APO Hate Hîlvanê türküsü eşliğinde halay çekilerek sonuçlandı.

STUTTGART: Newroz direniş gecesi Batı Almanya'nın Stuttgart şehrinde 25 Mart günü gerçekleşti. Kutlama, 1500'ün üzerinde bir katılımla coşkulu şekilde yapıldı.

Kutlama programı şehitlere saygı duruşuyla başladı. Yapılan özel programla Newroz'un anlamı yansıtıldı. 30 kişiden oluşan koro, devrimci marşlar söyledi. Ozan Seyitxan, Koma Jiyan, Ozan Şiyar, Koma Serkevtin ve Koma Berxwedan programın müzik bölümüne katılarak söyledikleri türkülere beğeniyle dinlendiler. Bonn'dan folklor ekibi halk oyunları sergiledi. Newroz'un anlamı üzerine üç dilden siyasi konuşma yapıldı. Geceye gelen mesajlar dışında, D. Ali Küçük ve İrfan Güler'in cezaevlerindeki arkadaşları adına gönderdikleri Newroz mesajları büyük alkış topladı. Gece kutlaması APO Hate Hîlvanê halayı çekilerek sonuçlandı.

Bielefeld'de Newroz güçlü kitlesel katılımla kutlandı.

Kutlama programında folklor ekipleri Kürdistan'ın değişik yörelerinden folklor oyunlarını sergilerken; ozanlar ve müzik grupları devrimci halk türkülerini söylediler. Üç dilden yapılan siyasi konuşmada Newroz'un anlam ve önemi ile son siyasal gelişmeler değerlendirildi.

Hannover'deki Newroz kutlamasında Toplumsal Kurtuluş Sempatizanları, Av. Dev-Genç ve Türkiye Komünist Partisi-Birlik dayanışma mesajlarını gönderdiler.

Direniş bayramı Newroz'un kutlanması APO Hate Hîlvanê halayı coşkuyla çekilerek sonuçlandı.

BRAUNSCHWEIG: Hannover'e yakın olan bu küçük yerleşim alanında 7 Mart günü yapılan bir geceyle Newroz Kutlandı. Toplam 400 kişinin katıldığı kutlamada Filistinli öğrenciler ve 50'ye yakın Alman demokratı da dayanışmacı olarak yer aldı. Newroz enternasyonalist bir ruhla coşku dolu şekilde kutlandı.

DEN HAAG: Hollanda'nın bu alanında kutlanan Newroz'a 1600'ün üzerinde kitle katıldı. Alanda Newroz'un kutlanması için bazı çevrelerce ihbarlar yapıldı ve polis de çeşitli biçimlerde Kürdistanlı kitleleri baskı altında tuttu. Polis bir süre "güvenlik" adı altında kitlenin salona girmesini engelledi. Kitle buna yönelik slogan atarak protestoda bulundu. Tüm engelleme çabalarına rağmen 1 Nisan günü kutlanan Newroz coşkuyla gerçekleşti.

Gece programı devrim şehitlerinin anısına saygı duruşuyla başladı. Kutlamanın, 1 Nisan Bagok direnişinin yıldönümüne denk gelmesi Newroz gecesini daha da anlamlılaştırdı. Gecede, Bagok direnişine katılan bir yoldaşın konuşması, alkışlar ve "Yaşasın Bagok direnişimiz" sloganıyla karşılandı.

Programın müzik bölümlerinin ilkinde koro devrimci marşlar söyledi. Daha sonraki bölümlerde ise Ozan Şiyar, Ozan Zınar, Ozan Seyitxan, Ozan Zozan, Ozan Xemgin, Koma Zilan ve Koma Berxwedan direniş türkülerini söylediler. Gecede üç dilden siyasi konuşma yapıldı. Bonn'dan ve Den Haag'dan folklor ekipleri Kürdistan'dan oyunlar sundular. Oynanan tiyatroda Newroz ve devrimci mücadele işlendi.

Newroz kutlamasına gönderilen A. Haydar Kaytan, D. Ali Küçük, İrfan Güler, Rewşenbir, Bochum Yurtsever Öğrenciler Birliği ve EKİM örgütünün mesajları okundu.

Baştan sona kadar büyük coşku içerisinde geçen Newroz kutlaması, APO Hate Hîlvanê halayı çekilerek sonuçlandı.

HANNOVER: B. Almanya'nın Hannover alanında kutlanan Newroz'a 2000'e yakın yurtsever, demokrat kitle katıldı.

Buradaki Newroz kutlaması canlı ve disiplinli bir şekilde geçti. Bir önceki yıla oranla daha coşkulu şekilde Newroz kutlandı. Newroz'un bu şekilde güçlü kutlanması, düşman çevrelere bir darbe oldu.

İsviçre-Lozan Newroz gecesinde Koma Sefkan direnişçi türküleriyle beğeni topladı.

Gece programında yöreden yurtsever ozanlar, Koma Amed ve folklor ekiplerinin gösterileri ilgiyle izlendi. Gecede üç dilden siyasi konuşma da yapıldı.

Alanda ilk defa olmasına rağmen, Newroz güçlü şekilde kutlandı.

ATİNA: 5 Mart günü Yunanistan'ın başkenti Atina'da bir gece düzenlenerek kutlanan Newroz'a 300'e yakın kitle katıldı.

Program askeri giysilerle sahneye çıkan koronun söylediği marşlarla başladı. Ardından Koma Munzur direniş türkülerini söyledi ve kitleyi coşturdu. Folklor ekibi Newroz ateşini simgeleyen mumlarla sahneye çıkarak folklor oyunlarını sergiledi. Ozan Armanc'ın söylediği türküler kutlamanın coşkusunu daha da arttırdı. Gecede yapılan siyasi konuşma ve okunan "Merhaba Gabar" şiiri uzun süren alkış ve sloganlarla karşılandı.

Newroz kutlamasında SVP, THKP-C(Acilciler), TKP(B) ve Devrimci Kurtuluş Yunanistan taraftarları da dayanışmacı olarak katıldılar. Yunanistan İç Komünist Partisi'nin 20 MK üyesinin imzalayıp gönderdiği mesajında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma içinde oldukları belirtiliyordu. Bu dayanışmacı dost örgütler dışında Yunanlı avukat, emekli subaylar, öğretmen, mühendis vb. meslekten demokratlar da Newroz gecesine katıldılar. Teknik cihazlarda arızanın meydana gelmesinden ötürü teknik yetersizliklere rağmen Newroz kutlaması coşkuyla sürdürüldü.

Lozan Newroz Gecesinde LOZAN ANTLAŞMASI YARGILANARAK MAHKUM EDİLDİ

LOZAN: 8 Nisan günü gerçekleşen Newroz kutlamasına yaklaşık 4000 kişi katılarak, 1923'te Kürdistan'ı ameliyat masasına yatırıp daha fazla parçaya bölen Lozan Antlaşması'nı meşru olarak kabul etmediğini haykırdı. Bu açıdan İsviçre'nin Lozan kentinde kutlanan Newroz direniş bayramı büyük önem taşıyordu. Nitekim polisin türlü girişimlerine rağmen, bu kitlesel eylem engellenemedi.

Newroz direniş gecesi bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Koronun söylediği devrimci marşlar, folklor ekiplerinin rengarenk giyisilere bürünerek sergilediği oyunlar ve Ozan Seyitxan, Zürih Müzik Grubu, Basel Müzik Grubu, Ozan Xelil Xemgin, Ozan Xemgin ile 18 kişilik Koma Sefkan'ın söyledikleri direnişçi halk türküleri coşkun alkışlar ve sloganlarla karşılandı. Yapılan siyasi konuşmada Newroz'un önemi ve son siyasal gelişmeler değerlendirilerek, Lozan Antlaşması'na ilişkin de şunlar söylendi:

"Bugün biz burada; evet Lozan'da NEWROZ'umuzun yüceliğini, büyüklüğünü kutluyoruz. Bu tarihi eylemimizle Lozan'da tarihi tekerrür ettirmeyeceğiz... Yıl 1923; bu gece salonumuzdan

---

STOCKHOLM (İsveç)

4 Nisan günü B. Alman Lufthansa Hava Yolları bürosu 30 kişilik ERNK taraftarı bir grup tarafından işgal edildi. Yurtseverlerin talepleri kabul edilerek, teleksle Alman hükümetine bildirildi. Basın mensuplarıyla da görüşen Kürdistanlılar Kürtçe ve İsveççe bildiri dağıtarak amaçlarını duyurdular.

LIEGE (Belçika)

4 Nisan tarihinde 30'a yakın ERNK taraftarı bir grup B. Alman Konsolosluğu'nu işgal etti. Yurtseverlerin talepleri yerine getirildi.

Eylem amacını, RTBF televizyonu ve birkaç Belçika gazetesi yer vererek duyurdu. 2 saate yakın süren işgal eylemi başarılı şekilde sonuçlandı.

VİYANA (Avusturya)

4 Nisan günü ERNK taraftarı 18 yurtsever, Alman Hava Yolları bürosunu işgal etti. Yurtseverlerin talepleri kabul edilerek, eylemin amacı teleksle Başbakan H. Kohl'a duyuruldu. Eylemde bildiri de dağıtıldı.

Eylem alanına basın ve TV muhabirleri gelerek bilgi aldılar. Avusturya televizyonu eylemin çekimini yaparken, Volks Stimme ve Kroner dergisi eylem haberine yer verdi.

13 Nisan tarihinde, yine aynı amaçla 23 Kürt çocuğu Avusturya Radyo-Televizyon (ORF) binasını işgal etti. Eylem düzenli ve coşkulu geçerek çevredekilerin büyük ilgisini çekti.

1,5 saat süren eylemin çekimini yapan Avusturya televizyonu aynı gün saat 17.00'de "Mini-Zib" programında eylemden görüntüler sundu. Eylem oldukça başarılı geçti.

DEN HAAG (Hollanda)

4 Nisan günü bir grup yurtsever, Alman Büyükelçiliği önünde gösteri yaptı. 40 kişinin katıldığı eylemde bir komite oluşturuldu ve büyükelçilikle görüşüldü. Yurtseverlerin amaçlarından biri de Kürtlerden oluşacak bir komitenin B. Almanya'ya gidip tutukluların durumlarını yerinde incelemesi için olanağın sağlanmasıydı. Tüm talepler yerine getirilerek istemler Alman hükümetine büyük elçilik tarafından bildirildi. 2 gün sonra eylem komitesini arayan büyükelçi, kendi devlet yetkilileriyle görüşüp, tutukluların durumunun iyi olduğunu ve komite olarak ziyaretin kısa sürede mümkün olamayacağını öğrendiğini belirtti.

Eylem başarılı şekilde gerçekleşti.

STRASBOURG (Fransa)

11 Nisan günü Alman Hava Yolları-Lufthansa bürosunu 15 ERNK taraftarı işgal etti. Eylemcilerin talepleri yerine getirildi ve eylemin amacı teleksle İçişleri Bakanlığı'na iletildi. Bildirilerin de dağıtıldığı eylem yerine 2 basın muhabiri gelerek eylemin amacını dile getiren açıklamayı aldı.

Kürdistanlı yurtsever emekçilerin aynı tarihlerde harekete geçerek protesto eylemlerini gerçekleştirmeleri sonucu güçlü kamuoyu oluşturuldu. Avrupa'dan seslenen Kürdistanlılar, basın-yayın kuruluşları aracılığıyla Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin dokunulmazlığını ve onun öncüsü PKK'nin meşru bir güç olduğunu haykırdılar. Kürdistanlı yurtseverlerin bu yaygın Avrupa eylemliliği, emperyalist güçlerin haklı ulusal kurtuluş mücadelesini yargılama gücünde olamayacakları anlamına gelmektedir.

1km uzaklıktaki Lozan merkezinde ülkemiz Kürdistan katliam masasına yatırıldı. Emperyalistler ülkemizi kendi aralarında 4 parçaya böldüler. Kürdistan dünya haritasından silindi. Bir katliam pazarlığı olan Lozan Antlaşması halkımızın beynine vurulan bir zincir, yüreğine saplanan bir hançer oldu. Lozan tarihin bu lanetli antlaşmasını tam 66 yıl sırtında bir kambur olarak taşıdı ve hala taşıyor.

Emperyalistler Lozan'da halkımıza karşı işledikleri suçları gizlemek için halkımızın önder gücü PKK'ye yönelik her türlü komplo, provokasyon ve saldırıyı tezgahlamaktan geri durmadılar. Bağımsızlık ve özgürlük sloganlarımızın bu alanda yankılanmasını engellemek için olmadık oyunlar tezgahladılar.

Evet, sanki bu halkın katliamına davetiye çıkaran merkez burası değilmiş ve sanki halkımızın düşmanı sömürgeci faşist diktatörlere her türlü yardımı yapan kendileri değilmiş, ülkemiz Kürdistan'da genç, yaşlı, kadın ve çocuklarımızın gözlerini oyan, diri diri ateşte yakan faşist diktatörlerin yandaşları kendileri değilmiş gibi halkımızın haklı ve meşru mücadelesini terörist göstermeye çalışırlar.

Soruyoruz; yakıp yıkan kimdir? 20 milyonluk halkımızı inkar eden, yüzbinlerce kilometrekarelik ülkemizi tarih sahnesinden ve dünya haritasından silenler kimlerdir?

Kadın, çocuk demeden kitle katliamı yapan terör merkezleri kimler tarafından destekleniyor ve yönlendiriliyor?

Açık ki bunlar emperyalist merkezlerdir..."

Lozan'daki Newroz kutlamasında, 4000'e yakın kitlenin haykırdığı sloganlar, 1923 yılında ülkemizin parçalanmasını kabul eden katillerin imzaladıkları antlaşmanın gerçekleştiği binada yankılandı. Gür slogan sesleri antlaşma binasının duvarlarına çarpa çarpa adeta Lozan'ı titretti. Kürdistan halkı artık Newroz günlerini, tarihin haksız hükmünü tanımayıp yargılayarak kutlamaktadır. Tarih artık tekerrür edemediği gibi, halkımız hiçbir koşulda buna izin de vermeyecektir.

Newroz gecesine çok sayıda basın mensubu ve TV ekipleri katıldı. Kutlamanın devam ettiği sırada İsviçre'nin Fransızca TV kanalında uzun uzun ekranda görüntülendi. Ayrıca basın da geceye haber olarak yer verdi.

Geceye EKİM ve Av. Dev-Genç İsviçre taraftarları dayanışma mesajları gönderdiler.

Newroz kutlaması, binlerce kişilik kitlenin yarım saate yakın oynadığı APO Hate Hîlvanê halayı ile ve coşkulu bir şekilde sonuçlandı.

BIELEFELD: 9 Mart günü B. Almanya'nın Bielefeld alanında kutlanan Newroz'a 1200 dolayında yurtsever katıldı.

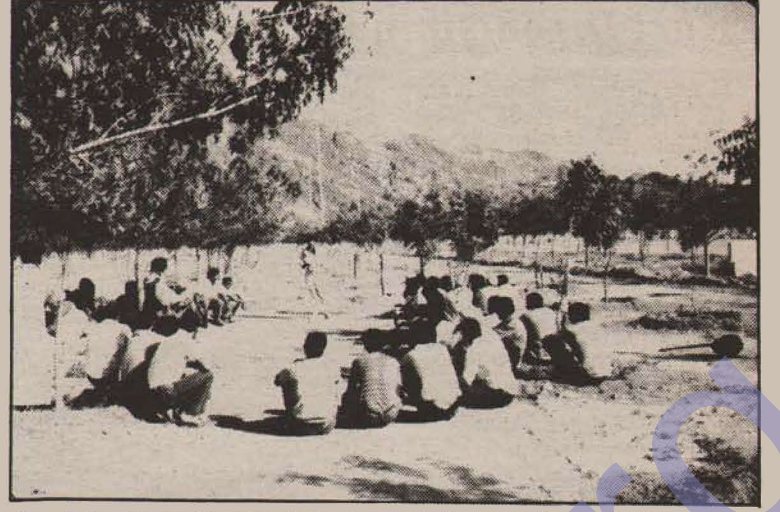
Kutlama programı şehitlere saygı duruşuyla başladı. Hannover, Celle ve Frankfurt'tan folklor ekipleri Kürdistan'ın değişik yörelerinden oyunlar sergilediler. Koronun devrimci marşlar söylediği Newroz kutlamasında Münster, Frankfurt ve Bielefeld'den müzik grupları devrimci halk türkülerini söyleyerek ilgi topladılar. Sergilenen tiyatroda yurtsever bir ailenin yaşamı konu edildi. Şilili bir bayan sanatçı söylediği müzik parçalarıyla dayanışma gösterdi. Koma Berxwedan direnişçi türküleriyle kitleleri coşturdu.

Gecede A. Haydar Kaytan, Av. Dev-Genç, TKP(B), EKİM, Ozan Zamani ve değişik ülkelerin ilerici örgütlerinin temsilcileri dayanışma mesajları sundular. Geceye ilerici örgütlerden bazılarının temsilcileri de katıldılar.

APO Hate Hîlvanê halayı çekilerek sonuçlanan Newroz kutlamasına 4 Alman gazetesi haber olarak geniş yer verdi.

Avrupa'nın bu yerleşim alanları dışında Suudi Arabistan'ın değişik alanlarında binlerce Kürdistanlı yurtsever toplantı, gece vb. biçimlerde Newroz direniş bayramını kutladılar. Newroz kutlamalarında ulusal kurtuluş mücadelesine maddi ve manevi bağlılıklarını dile getirdiler.

Ayrıca Avustralya'nın Sidney şehrinde de bir gece düzenlenerek Newroz kutlandı. Kutlamada çeşitli dillerde yapılan konuşmalarda Newroz'un anlamı ve önemi üzerinde duruldu. Kültürel etkinliklerin de sergilendiği Newroz kutlaması başarılı şekilde gerçekleşti.

Suudi Arabistan'da Kürdistanlı emekçiler gruplar halinde Newroz'u kutladılar

---

Toplumsal Diriliş-Avrupa Temsilcisi H. Koç ve Genel Yayın Sorumlusu Yavuz Özcan'ın gazetemize ulaştırdıkları açıklamaları yayınlıyoruz.

AÇIKLAMA

Basın, özellikle de demokratik ve sosyalist basın üzerinde baskılar bütün yoğunluğu ile devam etmektedir. Dergi toplatma günlük olaylar haline gelirken, birçok derginin yazışleri müdürleri tutuklanmakta, çalışanları ve muhabirleri hakkında davalar açılmakta. Bu baskılarla da sosyalist basın yıldırılmak istenmektedir.

Artan baskılara karşı demokratik ve sosyalist basının sesini daha fazla yükseltmesi ve dayanışmayı geliştirmesi de bir sorumluluk haline gelmiştir. Bu birlik, baskıları geriletmede demokratik ve sosyalist basına da güç verecektir.

Demokratik ve sosyalist basına yönelik saldırılardan, en fazla pay alan dergilerden biri de TOPLUMSAL DİRİLİŞ dergisidir. Dergimizin çalışanları, sahibi ve yazışleri müdürü gözaltına alınmış ve bütün malzemelere ve dergi arşivine elkonulmuştur. 3 Kasım 1988'de başlatılan operasyon ardından dergimizin sahibi ve yazışleri müdürü tutuklanmıştır. Tutukluluk halleri halen devam etmektedir.

Tüm demokratik ve sosyalist basını dergimizle dayanışmaya çağırıyoruz.

Dayanışmacı selamlarımızla
Toplumsal Diriliş Dergisi
Genel Yayın Yönetmeni Yavuz Özcan ve Avrupa Temsilcisi
Halil Koç
17.04.1989

Demokrat, devrimci, yurtsever kamuoyuna!

22 Ekim'de İstanbul'da öldürülen binbaşının faillerini yakalamak için başlatılan "Birlik Operasyonu"nda, dergimiz Toplumsal Diriliş'in sahibi Cemal Yalvaç, Yazışleri Müdürü Hasan Uşak, Genel Yayın Yönetmeni Yavuz Özcan'ın evleri basılarak Cemal Yalvaç ve Hasan Uşak gözaltına alınmış, Yavuz Özcan ise İzmir'de olduğu için gözaltına alınamamıştır. Aynı akşamın sabahı dergimiz bürosuna gelip karakol kuran çevik polis timi, dergimize gelen okuyucularımızı ve tüm dergi çalışanlarını gözaltına alırken, büromuzu da dağıtmıştır. Çekmecede bulunan birbuçuk milyon TL, 3 adet fotoğraf makinası (değerleri 8 milyon), 1 adet faks (7 milyon), 3 adet basın çantası, 1 adet basın eleği, 4 adet teyp (3 milyon), 6 seri ansiklopedi (7 milyon), 1 adet duvar saati, Dergimizin teknik işlerinde kullanılan kalem, kağıt ve tüm teknik eşya ve arşivimiz polis tarafından yağma edilerek çalındı. Dergimizin tüm çalışanlarına 16 gün birinci şubede sürekli elektrik, askı, tazyikli su, ıslatarak soğukta bekletme, uykusuz bırakma, yemek vermeme gibi fiziki işkencelerle psikolojik işkenceler yapılarak hayali suçların kabulünü dayatmışlardır.

Polisin dergimize yönelik düzmece iddiaları ise şöyle:

1- Toplumsal Diriliş Dergisi'nin PKK'nin yayın organı olduğu,
2- Derginin binbaşı olayında istihbarat toplayıp yataklık ettiği,
3- PKK'nin eylemlerini şirin ve haklı gösterdiği,
4- Hapisdeki canilere ücretsiz yayın yolladığı,
5- Halk arasına kin ve nefret tohumları serptiği,
6- Misak-ı Milli sınırlarını hiçe sayarak yayın yaptığı,
7- Bölücülük propagandası yaptığı,
8- İstanbul'da öldürülen binbaşıyı hedef göstermek amacıyla yayın yaptığı,
9- Derginin yayın yönetmeni Yavuz Özcan'ın PKK il sorumlularından olduğu.

Bu türden asılsız iddialar dayatılarak "Ya binbaşı olayını üstlenirsiniz ya da derginin PKK'nin legal yayın organı olduğunu kabul edersiniz" dayatmalarında bulunmuşlardır. Hazırladıkları hayali ifadeleri dergimiz sahibi Cemal Yalvaç ve Yazışleri Müdürü Hasan Uşak'a işkenceyle imzalatmışlardır. Mahkemeye çıkarıldıkları gün ifadelerin kendilerine ait olmadıklarını, işkenceyle imzalattıklarını söyleyen dergimiz sahibi ve yazışleri müdürümüz, aynı gün tekrar 1. Şubeye götürülerek kendilerine işkence yapıldı, ama sonuç değişmedi. Dergimiz sahibi Cemal Yalvaç, Yazışleri Müdürümüz Hasan Uşak ve muhabirimiz Mehmet Gezer tutuklanarak Bayrampaşa cezaevine yollanırken, Genel yayın yönetmeni Yavuz Özcan'a da 15 yıldan az olmamak şartıyla gıyabi tutuklama kararı çıkarıldı.

12 Eylül faşizmi neden bize yöneldi?

Dergimiz ilk sayısından itibaren rejimin hedefi ve imha planlarıyla karşı karşıya kaldı. Diyarbakır Emniyeti ve DGM'si yazılı olarak İstanbul polisini bize karşı saldırı durumuna geçirdi. Sayılarımız peşpeşe toplatıldı. İfade vermek için İstanbul DGM'ye giden Yazışleri Müdürümüz Hasan Uşak, DGM savcıları tarafından tehdit edildi. Dergimizin dağıtımı engellendi. Sürekli takibe alındık.

Neden?

Elbette nedenler çoktu. Eylül İmparatorluğu duraklama devrini tamamlamış, çöküş dönemindeydi. Şimdi yaralı idi ve daha tehlikeliydi. 12 Eylül faşizmi her dergiyi bir örgüt olarak görmekte ve saldırılarına güya haklılık kazandırmaktadır. Dergimizin ilk sayısında neden çıkıyoruz sorusuna; *"Amacımız dergi enflasyonu yaratmak değil, basın dünyasını kalabalıklaştırmanın ötesinde insanca amaçlarımız vardır. Tarih karşısında suçlu bir duruma düşmek istemiyoruz. Yapılması ve söylenmesi gerekenleri yaparak tarihin bu döneminde borçlu kalmak istemiyoruz. Mutlaka görevlerimizi yerine getirmek istiyoruz"* cevabını vermiştik.

Verdiğimiz söze ve ilkelerimize sıkı sıkıya bağlı kaldık, ama görevlerimizi tam anlamıyla yerine getirdik demiyoruz. 12 Eylül faşizminin estirdiği terör tüm şiddetiyle devam etmektedir. Estirilen bu terör havası altında insanlar her gün işkencehanelerden geçirilmekte, aç-sefil bırakılmakta, bir avuç insanın mutlu yaşaması için halkın değer verdiği her türlü değer emperyalizme peşkeş çekilerek yaşamlarını uzun kılmaya çalışmaktadırlar. Eylül İmparatorluğu kendisine karşı olan her şeyi yakıp yıkmaktadır, iyiden güzelden yana olan tüm değerlere, düşüncelere düşmandır. Basın yasası, basın özgürlüğünü tümden ortadan kaldırmıştır. Doğruları söylemek suç sayılarak sosyalist basın susturulmaya çalışılmaktadır. Özelde dergimize yönelmelerinin nedeni ise, (12 Eylül döneminde on bin satan dergi bugüne kadar olmamıştır), dergimiz Toplumsal Diriliş'in dördüncü sayısında satışını 18.000'e çıkarması, sosyalist basının kurduğu Demokratik Basın Birliği'nde aktif rol alması, uluslararası demokratik kurum ve kuruluşlarla ilişkilerimizin gelişmesi ve bunların pratiğe yansıması; ortaya koyduğumuz doğruların kitlelerce tartışılması ve kabul görmesi; yıllar yılı tabu olarak görülen konulara el atmamız ve kitlelerin gündemine koymamızdır. Eylül faşizminin gerçek yüzünü doğru bir şekilde kamuoyuna teşhir etmemiz, saygınlığımız ve kararlılığımız tutuklanmamızın, bürolarımızın basılıp dağıtılmasının asıl nedenidir. Bu faşizm çürümüşlüğünü, yozluğunu, çıkmazını gizlemek için yapamayacağı hiçbir şeyin olmadığını bir kez daha dergimizin şahsında gösterdi. 12 Eylül faşizmi bu nedenledir ki dergimiz üzerine oyunlar tertipliyor, hayali suçları üzerimize yıkmaya çalışıyor. Bu nedenledir ki, hukuki yayın hakkımızı feshediyor, eşyalarımızı çalıyor, dergimiz sahibi ve yazışleri müdürümüzü cezaevine koyuyor. Evet biz faşizme karşı suç işledik; doğruları yazmakla, iyiye güzele sahip çıkmakla, halklarımızın duygu ve düşüncelerine tercüman olmakla, söylediklerimize sahip çıkmakla, tabuları yıkmakla, sevimli görünmeye çalışan maskenin altındaki çirkin yüzü kitlelere göstermekle, cezaevlerindeki özgürlük mahkumlarına sahip çıkmakla... Evet bir dergi olarak faşizme karşı suç işledik ve bu suçu işlemeye devam edeceğiz.

Yayın yaşamımızda bize manevi desteklerini sunan başta sosyalist ülke konsolosluklarına, Uluslararası Af Örgütü'ne, Helsinki Gözlem Grubu'na, Uluslararası Basın Enstitüsüne, Alman Parlamento Heyeti'ne, TAYAD'a, DEMKAD'a, İHD'ye, Elkaramah, Behram dergilerine ve bütün baskılar, engellemelere rağmen dergimizi fedakarca takip eden değerli okuyucularımıza; zindanlarda olmalarına rağmen ellerinden gelen tüm fedakarlığı gösteren direnişçi özgürlük mahkumlarına ve tüm dostlara teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

Toplumsal Diriliş Dergisi
Genel yayın yönetmeni
Yavuz Özcan

"Kürt Direnişinin Perspektifleri"

16.3.89 tarihinde, Batı Almanya'nın Bremen şehrinde, **"Kürt Direnişinin Perspektifleri"** adı altında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin vardığı düzey ve Federal Almanya'nın bu mücadeleye yönelik saldırılarını konu alan bir tartışma ve bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplantıya, SPD'den A. Stole, Yeşiller milletvekili Paul Tiefenbach, Dr. Jochen Zenker, Papaz Hans-Günter Sanders ve İltica Komitesi Temsilcisi Thomas Pörschke çağrı yaparak, tüm Kürt örgüt ve kuruluşlarını davet etmişlerdi.

Daha önce PKK'ye karşı önyargılı davranan, ancak Ocak '89 tarihinde Kürdistan'a giden bir heyetin içinde yer alan Almanlar, Kürdistan'dan dönüp Bremen'de yaptıkları toplantıda, *"Biz şimdiye kadar PKK'yi yanlış değerlendiriyorduk. Ancak Kürdistan'da halkın PKK yanında yer aldığı konusunda kesin tespitlerimiz oldu. Bundan böyle PKK'ye karşı yapıcı davranmaktan yanayız"* şeklinde görüşlerini belirtmişlerdi.

"Kürt Direnişinin Perspektifleri" toplantısına Kürdistan Komitesi ve Feyka-Kurdistan dışında KKDK ile Heviya Gel de davetli olarak katıldı. Toplantıya katılması için davet edilen KOMKAR ise, *"Bu tip toplantıların zamanı erkendir"* şeklinde gerekçe gösterip toplantıya gelmedi. Bir de EKİM örgütü toplantıya katılıp görüşlerini açıkladı.

Profesör, doktor, milletvekili ve gazetecilerin de aralarında bulunduğu toplam 60 kişilik toplantıda, Kürdistan Komitesi ve Feyka-Kurdistan sözcüleri tarafından yapılan konuşmalarda, Kürdistan adına yola çıkan reformist küçük-burjuva güçlerin geçmişleri ve bugünkü konumlarıyla ulusal kurtuluş mücadelesine düşmanlıkları; PKK'nin çıkışıyla ulusal kurtuluş mücadelesinin devrimci temellerde geliştiği; TC'nin özel savaş uygulamaları ve Federal Almanya'nın anti-demokratik ve düşmanca tutumu üzerinde duruldu ve bunlar örneklerle açıklandı.

Toplantıda, Hamburg'da tutuklu bulunan yurtsever Kürt politikacısı Selahattin Erdem'in avukatı H. Eberhard Schultz da yaptığı konuşmada, tutuklu Kürt politikacılarının davalarının, "Alman tarihinin en büyük davası" olarak adlandırıldığını belirterek, tutukluluk şartları konusunda bilgiler verdi. Ayrıca Almanlara bir çağrıda bulunarak, yurtsever Kürtlerin serbest bırakılması için dayanışma içine girmek gerektiğini belirtti ve bunun demokratlığın bir şartı olduğunu söyledi.

Şimdiye kadar KOMKAR'la ilişkide bulunan Almanlardan toplantıya katılanlar ise, yaptıkları konuşmalarda, KOMKAR'ın ulusal kurtuluş mücadelesine ve PKK'ye karşı tavrını eleştirerek mahkum ettiler ve ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma içinde olduklarını dile getirdiler.

Ayrıca toplantıda üzerinde durulan diğer bir nokta da, bağımsızlığa karşı emperyalizmin dayatarak kabul ettirmeye çalıştığı "kültürel özerklik" konusu oldu. Çıkan sonuçta, Kürdistan halkının bağımsızlık yolundaki kararlılığının, PKK'ye verdiği güçlü desteğiyle dile getirildiği ortaya konuldu.

Toplantı sonucunda, bu yönlü toplantıların sık sık yapılması gerektiği vurgulanarak, F. Almanya'nın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ve tutuklu yurtseverlere yönelik faaliyetlerine karşı çıkılması ve tutuklu Kürt politikacıların serbest bırakılması talebini içeren yazılı bir açıklama yapıldı.

Toplantıya Taz-Bremen geniş yer verdi.

"İsviçre'nin Basel kentinde Kürtler Barış Yürüyüşü'ne renk kattı"

İsviçre **BERXWEDAN** muhabiri

İsviçre televizyon, radyo ve basını Barış Yürüyüşü haberini verirken, bu başlığı kullandı.

Yürüyüş 27 Mart '89 günü yapıldı. Basel'deki yürüyüşe toplam 3000 civarında kişi katıldı. Bunun 500 kadarı ERNK taraftarıydı. ERNK taraftarları, yürüyüş boyunca ERNK-İsviçre Örgütü imzalı **"Kürdistan halkı, dünya barışını bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde yaşatıyor"** bildirisini dağıttılar.

Yürüyüş, B. Almanya'nın Lörach sınırından gelen barış güvercinli Almanların katılımı ile başladı. ERNK taraftarları Kürdistan işçi, kadın ve gençlik birlikleri flamaları ile PKK Genel Sekreteri A. ÖCALAN yoldaşın posterini taşıyorlardı. Ayrıca da ERNK bayraklarını kendi kortejlerinde dalgalandırıyorlardı. HUNERKOM'dan folklor ekibi ise yürüyüşün başından sonuna kadar birbirinden güzel oyunlarla, gerçekten barış yürüyüşüne renk katıyordu. ERNK'li Kürt yurtseverlerin Almanca yazılı, **"Ortadoğu'da barış, Bağımsız, Demokratik ve Birleşik Kürdistan'dan geçer"** pankartı ilgi çeken pankartlardandı. ERNK'li yurtseverlerin yürüyüşteki korteji, faşist Türk sömürgeciliğini, emperyalizmi, B. Alman devletinin Kürt politikacılara ve yurtseverlere karşı baskılarını teşhir eden pankart ve Halepçe katliamını kınayan afişlerle süslenmişti. Böylece kamuoyunun yoğun dikkati çekiliyordu.

Yürüyüş Basel'in Kaserne meydanında bir mitingle sürdürüldü. Burada ERNK adına yapılan konuşma ve folklorik gösteri uzun uzun alkışlandı. ERNK'nin Barış Yürüyüşü'ne bu güçlü katılımından ötürü, Yürüyüş Tertip Komitesi teşekkürlerini bildirdi.

Bu barış yürüyüşünde de görüldü ki, Kürdistan halkı, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesiyle dünya barışına güç katmaktadır. Halkımız; özgürlüğü, barışı hayal etmiyor, pratik katkılarıyla gerçekleştirmek çabasını yürütüyor.

Koma Serhed

SİDNEY'DE BARIŞ YÜRÜYÜŞÜ

Avustralya'nın Sidney şehrinde yürüyüş yapılarak barış istendi. Çok çeşitli kesimlerin yer aldığı barış yürüyüşünde, Sidney'de yaşayan ERNK taraftarları da yer aldı.

ERNK bayrağı altında yürüyen Kürdistanlı yurtseverler, düzenleri ve ilgi çeken pankartları ile dikkatleri üzerlerine topladılar.

Avustralya TV'si barış yürüyüşü haberini verirken, Kürdistanlı yurtseverleri ERNK bayrağı ile birlikte ekrana getirdi. Ayrıca Avustralya'nın en önemli gazetelerinden biri Kürdistanlı yürüyüşçülerin fotoğrafını barış yürüyüşü haberinde yayınladı ve "Kürdistan bağımsızlıkçıları" deyimini kullandı.

SWAPO ile dayanışma gecesi

22 Nisan '89 günü, Paris'in Montreuil bölgesi belediyesi ve diğer bazı örgütlerce SWAPO (Güney Afrika Halkları Birliği) ile bir dayanışma gecesi düzenlendi. Dayanışma gecesine ERNK de davet edildi.

Gece programında yurtsever Kürt sanatçısı Ozan Tirêj Halepçe türküsünü söyledi, Koma Serhed de Kürdistan halk oyunlarını sergileyerek büyük ilgi gördü.

ERNK adına bir de dayanışma mesajı sunuldu.

SWAPO-Avrupa Temsilciliği, ERNK'nın gösterdiği siyasi ve kültürel dayanışmadan ötürü teşekkürlerini sundu.

Roma'da Uluslararası Af Örgütü'nün toplantısında

TC'NİN UYGULAMALARI TEŞHİR EDİLDİ

Uluslararası Af Örgütü, İtalya'nın Başkenti Roma'da, 19 Nisan 1989 günü "Türkiye'nin Avrupa İnsan Haklarındaki Yeri" konulu bir bilgilendirme toplantısı düzenledi. Toplantıya Kürdistan Komitesi de davet edildi.

Toplantıda, TC'nin, insan haklarına saygı duymayan ve Kürt halkının kimliğini dahi inkar eden politikası ve barbarlığı ile Avrupa'da yerinin olmadığı belirtilerek, onun bu konumuyla AT'ye girme isteminin nedenleri üzerinde duruldu. Bu konuda TC teşhir edilerek, tüm demokratik çevre, kurum ve örgütlere çağrı yapıldı ve TC'nin uygulamalarının protesto edilmesi istendi. Kürdistan ve Türkiye'deki cezaevlerinde yaşam koşulları ve direnişler hakkında da ayrıntılı bilgi verilerek, "Türkiye'de demokrasi var" anlayışı yerle bir edildi.

Toplantıyı düzenleyen Uluslararası Af Örgütü'nün belirlemeleriyle birlikte, toplantıya tüm katılanlar TC'nin gerçek yüzünü görmekte gecikmeyerek tepkilerini açık şekilde dile getirdiler.

Toplantıya katılan Kürdistan Komitesi temsilcisi de yaptığı konuşmada, ulusal kurtuluş mücadelesi ve yaşadığı son gelişmelere ilişkin bilgiler aktararak, faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ve Kürdistan halkına yönelik tüm insanlık dışı uygulamalarını teşhir etti.

Söz hakkı alıp konuşan Prof. Martina Eduardo, çeşitli istatistikleri hatırlatarak bazı belirlemelerde bulundu ve Türk devletinin bu durumuyla da AT'ye alınmaması gerektiği, ilk etapta insan haklarına saygılı olmasının şart olduğu ve Kürt halkı üzerindeki tüm insanlık dışı uygulamalarını kaldırması zorunluluğu üzerinde durdu. Ayrıca Prof. M. Eduardo, Türk devletine her türlü desteğin kesilmesi ve onun protesto edilerek teşhir edilmesi gerektiğini de belirtti.

Toplantıda söz alan diğer bir konuşmacı ise, birçok kez Kürdistan, Türkiye ve Afganistan'a giden Marco Guidi adlı bir gazeteciydi. Gazeteci de aynı şekilde Türk faşist yönetiminin barbarlığını çeşitli örneklerle dile getirip, profesörle aynı fikirde olduğunu belirterek, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini haklı gördüğünü belirtti.

Türk Konsolosluğunun 3 sorumlusunun silahlı şekilde toplantıya katılması, dikkati çeken bir olaydı. 2'si erkek, 1'i bayan olan bu unsurlar, konuşmaları baştan sona dinleyerek not aldılar. Ayrıca Türk Elçiliği, "Bulgaristan'daki Türklerin hakları" içeren bir yazıyı toplantıya gönderip, bu konuda konuşulmasını istiyordu. Ancak bu yazı toplantıya katılanlara gösterilerek, bu sorunun çok tali olduğu ve daha önemli ve çözümü acil olan sorunların bulunduğu bizzat Uluslararası Af Örgütü sorumlusu tarafından belirtildi ve sözkonusu "sorun" üzerinde durulmadı.

Toplantı oldukça olumlu ve yoğun tartışmalı geçti. Tüm katılanların Kürdistan sorununa, olumlu yaklaşımları ve ilgisi görüldü.

Ayrıca toplantıda, toplantı öncesi 15 gün süren, Türk devletinin uygulamalarını protesto eden imza kampanyasının sonuçları açıklandı ve kampanyanın ilgi gördüğü sonucuna varıldı.

YABANCI DÜŞMANLIĞINI PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ

Hamburg **BERXWEDAN** muhabiri

1 Nisan 1989 günü SPD, Yeşiller, DGB ve Barışçı Hıristiyanlar'ın yerel örgütlerince düzenlenen bir yürüyüşle aşırı sağ ve yabancı düşmanlığı protesto edildi.

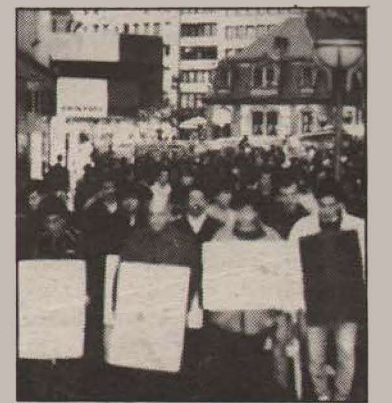
Yürüyüş, Schleswig-Holstein Eyaleti'nde ve Hamburg'dan 130 km uzaklıkta bulunan 20.000 nüfuslu küçük bir yerleşim birimi olan Heide'de yapıldı. Yürüyüşe katılım 250 civarındaydı. Bu yerleşim alanında ilk kez böylesi bir yürüyüş düzenleniyordu. Yürüyüş oldukça canlı geçti.

Yürüyüşe Hamburg'dan Kürt Halkının Dostları ve belli sayıda ERNK taraftarları da katıldı.

Gazetemize henüz ulaşmış gecikmiş haberler

Halepçe Katliamının 1. yılında

Protesto eylemleri

Avusturya'nın Viyana şehrinde ERNK taraftarı 400 kişi bir yürüyüş yaparak Halepçe katliamını protesto etti.

B. Almanya'nın Lindau alanında ERNK'li yurtseverler, 50 kişilik bir katılımla protesto yürüyüşü düzenlediler. Yürüyüşten sonra organize edilen açlık grevine 14 yurtsever katıldı. Alanda ilk defa böylesi eylemler yapıldı. Eylemler büyük ilgi gördü.

Yine B. Almanya'nın Frankfurt şehrinde 300'ün üzerinde kişinin katıldığı bir protesto yürüyüşü ve mitingi yapıldı. Yürüyüşe ERNK, TKP (B), Toplumsal Kurtuluş, TKP/ML Hareketi ve TSK Frankfurt sempatizanları katıldı.

Paris'te Nikaragua Devlet Başkanı D. Ortega'ya ERNK dayanışması

Nikaragua Devlet Başkanı Daniel Ortega, ***"Nikaragua ile Dayanışma Derneği'***nin davetlisi olarak Paris'e geldi.

D. Ortega Paris'teki bir salonda kalabalık bir kitleye hitaben konuşma da yaptı. 23 Nisan günü yapılan konuşmanın ardından Nikaragua Devlet Başkanı, dinleyicilerinden kendisine sözlü olarak soruların sorulmasını istedi.

D. Ortega'ya soru soranlar arasında bir Kürdistanlı yurtsever de bulunmaktaydı. PKK'nin manifestosu Kürdistan Devriminin Yolu'nun Fransızcası ile Fransızca yayınlanan Kürdistan Dosyası'nı Ortega'ya veren Kürdistanlı yurtsever, Ortega'ya şu soruları sordu.

"Sayın Başkan Daniel Ortega yoldaş,

Size iki soru sormak istiyoruz.

Birincisi, bugün Kürdistan, 4 sömürgeci devlet ve emperyalist güçler tarafından bölünmüş 25 milyon nüfuslu bir ülkedir. Kürdistan halkı PKK-ERNK-ARGK önderliğinde faşizme, emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı bağımsızlık ve özgürlüğü için silahlı mücadele vererek ulusal kurtuluş mücadelesi yürütüyor. Bazı çevrelerin genelde bağımsızlık mücadelelerini, özelde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini terörist olarak nitelendirmesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

İkincisi, geçen yıl faşist ve sömürgeci güçler, emperyalist ülkelerin desteğiyle Kürt halkına karşı kimyasal silahlar kullandılar. Latin Amerika ülkelerinin devrimlerinin daha ileri aşamasında emperyalist güçlerin kimyasal silahları kullanabilecekleri ihtimali var mı? Varsa, buna karşı uluslararası dayanışma boyutunu nasıl değerlendiriyorsunuz?"

Nikaragua Devlet Başkanı ise şu yanıtları verdi:

"Dünyada çok kimyasal silah rezervi var. Her şeyden önce, bu silahların üretiminin yasaklanması gerekir. Bütün halklar bu alanda ortak eylem birliği yapmalıdır.

Ulusal bağımsızlık mücadelesinin 'terörist' olarak nitelendirilmesi, yeni bir şey değil. Bu, gerici güçlerin başvurduğu bir propaganda yöntemidir. Bildiğiniz gibi, bu yıl Fransız Devriminin 200. yıldönümü kutlanacak. Oysa bu devrim, bazıları için en azgın terör hareketi olarak nitelendiriliyordu. Bununla şunu dile getirmek istiyorum: Nerede devrimci bir mücadele varsa, orada karşı-devrimci saldırı da vardır. Yani her devrim kendisiyle birlikte karşı-devrimi de getiriyor. Bu açıdan ulusal bağımsızlık devrimi, halkların emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı verdikleri ulusal bağımsızlık mücadelelerini 'terörist' olarak nitelendiriliyor. Bu mücadeleler haklı ve devrimci mücadelelerdir."

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) ise, Nikaragua Devlet Başkanı D. Ortega'ya, Nikaragua halkıyla dayanışmayı dile getiren şu mesajı ulaştırdı:

"Ortega yoldaş,

Her şeyden önce, PKK önderliğinde emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı Kürdistan'ın özgürlük ve bağımsızlığı için silahlı mücadele veren Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi adına, başta şahsınıza olmak üzere, Nikaragua işçi sınıfına ve Somoza diktatörlüğünü yerle bir eden kahraman Nikaragua halkına, Kürdistan halkının devrimci selamlarını iletmemize izin veriniz. Nikaragua halkının emperyalizme karşı mücadelesi, Kürdistan halkının verdiği mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

İstanbul Üniversitesi'nde okuyan 200 kadar öğrenci Kürdistan halkına yönelik baskı ve sürgün politikaları ile faşist uygulamaları protesto için bir yürüyüş düzenlediler. 21 Nisan günü gerçekleştirilen eylemde, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini destekleyen pankartlar taşıyan öğrenciler sloganlar attılar ve duvarlara sloganlar yazdılar. Kürdistan halkının mücadelesiyle dayanışma her türlü faşist engellemeye rağmen yükseliyor.

AKAT KONGRESİNDE KÜRDİSTAN SORUNU

16.04.1989 tarihinde AKAT (işkencenin kaldırılması için oluşturulan bir örgüt) yaptığı Kongresine Kürdistan Komite'yi de davet etti. Kongrenin ana maddesi Kürdistan konulu olduğundan bir bütün olarak Kürdistan tartışıldı. Kongreye Uluslararası AF Örgütü Bern sorumlusu da katıldı ve çeşitli istatistikler sunarak Türk faşist sömürgeciliğinin insan haklarını ihlalini ve Kürt halkı üzerindeki insanlık dışı uygulamalarını teşhir edip protesto etti.

Kongrede aynı zamanda AKAT Başkanı Jean de Haas da ulusal kurtuluş mücadelesine değinerek Kürdistan halkının içinde bulunduğu durum ve mücadelesinin haklılığını dile getiren bir konuşma yaptı. Yine, Kongrede İsviçre alanındaki Kürdistanlı mültecilerin de durumu tartışılarak şu kararlar alındı:

1—**Kürdistan'dan gelen mültecilerin İsviçre polisince ve yetkililerince sınırdışı edilmesinin önlemek,**

2—**İsviçre'de bulunan Kürdistanlı mültecilere her yönlü aktif destek sunmak,**

3—**Bu yönlü İsviçre yönetimine dayatmalarda bulunmak için değişik çevrelerle ilişkiler geliştirmek ve bu uygulamaları teşhir etmek.**

Kürdistan Komitesi temsilcisinin AKAT Kongresi'nde yaptığı konuşmada ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutu, Kürt halkının içinde bulunduğu durum, cezaevleri ve son gelişmeler hakkında verdiği bilgiler büyük bir dikkatle dinlendi. Ayrıca yapılan tartışmalar da Almanya'da tutuklu bulunan Kürdistanlı politikacılara destek amaçlı oldu. Gerek AKAT ve gerekse Uluslararası Af Örgütü bu konuda girişimde bulunacaklarını ve aktif destek sağlayacaklarını belirterek, bu yönlü ayrıntılı bilgi istediler.

Kongreye sürpriz olarak davet edilen Basel folklor ekibi de renkli giysileri, değişik yörelerden folklor gösterileri ve davul-zurnayla büyük ilgi toplayarak tüm katılanlarca aralıksız alkış topladı ve tebrik edildi. Son olarak çeşitli türküleriyle bir Kürt ozan programı tamamladı.

STUTTGART'TA POLİS OPERASYONU

Almanya'nın Stuttgart şehrinde Alman polisleri 18 Nisan akşamı, Kürdistanlı yurtseverlerin bir araya geldiği demokratik kitle derneğinin kapılarını kırarak içeri girip arama yaptılar ve derneğe ait dosyaya el koydular. Gösterdikleri gerekçe ise, dernekte silah, esrar, eroin vb. gibi şeylerin bulunmasıydı!

Dernek dışında Stuttgart'ta bazı yurtseverlerin de evleri izinsiz basılmış ve kapıları kırılarak içeri girilmiştir. B. Alman polisi, yaptığı aramalarda ev eşyaları ve birçok özel eşyayı dağıtarak yerlere fırlatmıştır. Yurtseverlere yönelik bu anti-demokratik uygulamalar dışında tehditler de savrulmuştur. B. Alman polisinin verdiği gözdağında, "Ali Haydar Kaytan'a destek veriyor, dayanışmada bulunuyorsunuz" denilmiş ve yurtseverlerin bu dayanışmacı tutumlarından vazgeçmeleri istenmiştir.

B. Alman devletinin yurtseverlere yönelik tutumu, onun sahte iddialarıyla bile tümden çelişiyor. "Kürdistan halkına, onun mücadelesine karşı bir tavrının bulunmadığını" söyleyen bu emperyalist devlet, büyük bir sahtekarlık içine girerek, haksız ve anti-demokratik uygulamalarıyla köşeye sıkıştıkça gerçek yüzünü gösteriyor. B. Alman emperyalizmi, ne tür girişimlerde bulunursa bulunsun, Kürdistan halkını PKK'den koparamayacak ve PKK'yi yalnızlaştırma amacı fiyaskoyla sonuçlanacaktır.

BERXWEDAN

ABONE FİŞİ

Adı, Soyadı: ....

Adres: ....

....

6 Aylık	1 Yıllık
Almanya içi:	Almanya içi:
DM 30 ☐	DM 60 ☐
Almanya dışı:	Almanya dışı:
DM 35 ☐	DM 70 ☐

Abone Hesap Numarası:
BfG. - Bonn
Konto Nr: 1205242100
BLZ: 3801011

Yazışma Adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach 1531
5300 Bonn 1

Not: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yazışma adresine postalayınız.

BERXWEDAN dağıtıcıları ve okuyucularına çağrı

Gazetemiz **Berxwedan**'ın daha geniş çevrelere ve daha erken ulaştırılabilmesi için Abone Kampanyası açıyoruz.

Berxwedan dağıtıcıları;

Gazetemizin, ulaşım vb. sorunlar nedeniyle, ulaştırılmasında zorluk çekilen yurtseverleri abone olmaya teşvik ediniz! Gazetemizi yeni çevrelere ulaştırmak için yaygın tanıtma ve teşvik faaliyeti yürütünüz!

Berxwedan okuyucuları;

Gazetemizi elde etmede güçlük ve gecikmeyle karşılaşıyorsanız abone olunuz! **Berxwedan** okuyucularının sayısını arttırmak için **Berxwedan**'ı tanıtma, abonelerini arttırma faaliyetine aktif olarak katılınız!

Berxwedan'ı okuyunuz, okutunuz; sesimizi daha gür duyurunuz ve daha geniş çevrelere taşıyınız!

AÇIKLAMA

30 Nisan 1989 tarihli gazetemiz **Berxwedan**'ın basımı, teknik aletlerimizin tamir sorunu ve araya giren resmi tatiller nedeniyle bir haftalık gecikmeye uğramıştır. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Türkiye'de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden etkiler

Bu sene iznimi Türkiye'nin çeşitli illerini gezmekle geçirdim. Almanya'ya döner dönmez gözlerimle gördüğüm, kulaklarımla duyduğum gerçekleri duyurmak istedim. Burda mevsimlik işçi olarak çalışmak zorunda kalan birçok Kürdistanlıyla konuşmak imkanını buldum. Bugün Kürdistan'da gelişen mücadele Türkiye ilerici kamuoyunda etki yapmaktadır. Şanlı Kürdistan ulusal kurtuluş uyanışını başlatan PKK gözlerdeki sis tabakasını kaldırmış. Orda çalışan Kürdistanlı işçiler genel olarak egemen Türk sömürgecilerine büyük bir kin besliyor. Kürdistanlı işçilerin hemen hepsi Avrupa'ya kaçan sözümona Kürt örgütlerini tanımıyorlar; tanıyanlar da "onları unut, onlardan bir hayır gelmez, korkudan kendilerini Avrupa'ya atmışlar" diyorlar. Eski bir ÖY taraftarıyla da konuştum. Kendisi şimdi siyasetle uğraşmayan biri, ama PKK'ye saygı duyuyor. Onun gerçek devrimci ve yurtsever olduğunu söylüyordu. "Avrupa'da Kürtleri örgütlemeye çalışan reformist hareketler, eğer azıcık yurtseverlik duyguları varsa buraya gelsinler, savaşmıyorlarsa da, kendilerinin dediği gibi halkı örgütlesinler, yoksa orda boş laflarla halkı avutup kandırmasınlar. Kürdistan'ın özgürlüğünü isteyenin çalışma yeri Kürdistan'dır" şeklinde düşüncelerini belirtiyordu. Bir lokantada konuştuğum Kürdistanlı bir garson da, "Apocular bana 10 kg patlayıcı madde versa, istedikleri yere yerleştiririm" diyordu. Kendisi daha kısa bir süre önce Kürdistan'dan geldiği için ordaki durumları gururlanarak anlatıyordu. Askerlerin nasıl Apocu korkusundan ezile büzüle kırsal bölgelere çıktığını anlatıyordu. İstanbul'da konuştuğum Kürdistanlı öğrenciler de PKK'ye sempati duyuyorlardı. Orada var olan örgütleri sorduğumda şöyle dediler: *"Burda Dev-Sol'dan sonra PKK geliyor. Diğer örgütler ya hiç yok veya bir iki kişiler."* Diğer "Kürt örgütlerini" sorduğumda ise beni azarlarcasına "Avrupa'dan senin gibi gelenlerin hepsi böyle şeyler soruyor! Burda ÖY, DDKD, Rızgari, KUK, KAWA gibi örgütler yok. Onları arıyorsan Avrupa'da ara, orda yerleri sağlam, keyifleri yerinde; dergi ve bildirileri çıkarıp, kendileri de tekrar okuyarak, kendilerine övgüler yağdırarak seviniyorlar" dediler.

Öğrenci-gençlik arasında da Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi faşist Türk sömürgeciliğini rahat bırakmıyor. Ülke mücadelesinin etkisiyle, Türkiye'nin büyük şehirlerinde biriken binlerce Kürdistanlı emekçi için ARGK'nin silahlı eylemleri umut olmaktadır. Halk her yerde gerillaların Türk ordusuna ve çetelere nasıl öldürücü darbeler vurduklarını konuşmaktadır ve mücadele zorunluluğu duymaktadır.

Halkı en çok sevindiren bir olay da muhbirlerin cezalandırılmasıdır. Kısaca kim ne derse de; kadınları, çocukları bahane etse de, köy koruculuğu bir ön sistem olarak kabul edilip bertaraf edilmelidir. Bu bakımdan köy korucularının hedef alınması, hem caydırıcı ve hem de önleyici bir yöntem olarak sürdürülmelidir. Avrupa'daki kendini devrimci lanse eden grupların yazıları içerik olarak faşist Türk gazetelerinin yazdıklarıyla farklı değildir. Mücadele edenleri rahat koltuklardan karalamaktalar. Avrupa'da PKK'ye karşı olup da devrimcilik iddiasında bulunanların var olduğunu söyleyince, konuştuğum kişiler hayrete düştüler. Onlar nasıl oluyor da binbir zorlukla mücadele eden bir güce düşman gibi saldırıyorlar diye isyan ettiler.

Yoldaşlar açık söylemek gerekirse, ben şimdiye kadar PKK ve ARGK'nin sürdürmüş olduğu Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına pek umutla bakmayanlardandım. Ama izinde gördüklerimden sonra inanıyorum ki, kahramanca savaşıp mücadele edebilenler var olurlar. Orada konuştuğum tüm Kürdistanlı işçi, öğrenci, memur ve esnafların nasıl PKK'ye sempati duyduğunu gördükten sonra inandım ki, PKK ve ARGK'nin verdiği Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının başarıya ulaşması muhakkaktır. Ben biraz da önceleri kendilerine "Kürt örgütü" sıfatını yakıştıranların yapmış olduğu anti-propagandaların etkisinde kalmıştım.

H. Dereza

KÜRDİSTAN TUTSAK ASLAN!

Kürdistan
Tutsak aslan!..
Yiğit yatağı vatan!..
Ne bu suskunluğun
Ey tarih utan!!!

Ve, zamanı geldi çoktan
Kurtuluşun
Tutsaklıktan, sömürüden
Horlanmaktan, işkenceden
Zorlanmaktan, soykırımdan
yok olmaktan!..

Sarıp dişlerinle yaralarını
Kükreyip kırarak prangalarını
Yıkarak tutsaklığın dört duvarını
Tarihin en uzun hasretliğiyle
Kanınla suladın destanlarını...

Dağlarımız kadar selam!
Feda sana binlerce can
Üçbin yaşındaki civan!..
Eyy özgürlüğe susamış vatan!..
Kurban sana, can Kürdistan!..

R. Dayı

Stockholm ihanetçiler federasyonu

Stockholm'de 18.3.1989'da ERNK tarafından Newroz kutlama gecesi yapıldı. Bu geceye biz, Sundby Kampı'ndaki mülteciler de gitmek istedik. Ve istemimizi de yaklaşık iki hafta önceden kamp idaresine bildirdik. İlk önce bize otobüs tutacaklarını söylemelerine rağmen, geceye üç gün kala bize hiçbir konuda yardımcı olamayacaklarını söylediler. Sebep ise, geceye gitmemize karşı olmalarıydı.

Kamp idaresine isteğimizi tekrar söylediğimizde bize verdikleri cevap çok ilginçti: *"Biz sizin PKK'nin gecesine gitmenizi istemiyoruz. Çünkü bizim onlarla hiçbir ilişkimiz yok. Fakat ille de gitmek istiyorsanız gidin, ama biz size yardımcı olamayız, zaten bir hafta sonra federasyonun gecesi var, oraya gitmek isterseniz her şey bedavadır, üstelik yemek bile veriri, dediler. Niçin ona gittiğimizde her şey bedava olacak da, PKK'nin gecesinde yardımcı olmayacaksınız"* dediğimizde, kamp idaresinin verdiği cevap söyleydi: *"Benim elimde bir şey yok. Karar yukarıdan geldi. Çünkü, biz federasyonla ilişki halindeyiz ama PKK ile değil!"*

Stockholm Kürt Federasyonu, PKK dışında 15 örgütten oluşmaktadır, yani PKK'nin dışında tüm örgütler var ve devletin bunlara yaptığı yardım ise yılda yaklaşık 4 milyon krondur. İsveç devleti onlara bu kadar para yardımında bulunurken biz mültecilere ise hiçbir konuda yardımcı olmamaktadır. Her şeye rağmen biz çok sınırlı olan imkanlarımızla kamptan 60 kişi olarak geceye gittik (kamptaki Kürtlerin sayısı 70 dolayındadır.) Gelmeyenler ise Kürdistan'ın göbeğinden gelen ve Federasyon'da akrabaları olanlardır.

Burada değinmek istediğimiz konu, ERNK'nin gecesine gitmemizi istemeyen devlet niçin Federasyon'un gecesine gitmemizi istedi? Bize otobüs tutmayan İsveç devleti bu Federasyon'a yılda niçin 4 milyon kron veriyor? Federasyon'un başkanı bay Kahya İzol bir dergide yaptığı röportajda, PKK ile Kürtlerin bir tutulmaması gerektiğini söyledi. Bu baylara bu parayı ne yapıyorsunuz dediğimizde, Diyarbakır cezaevine gönderdiklerini söylüyorlar, hem de 4 milyon kronu!

Avrupa devrimciliği yapan bu örgütlerin durumu hepimiz tarafından biliniyor. Bunun dışında bu örgütlerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı tavırları da bellidir. Bunun için İsveç devletinin niçin bizim geceye gitmemize karşı çıktığı ve bunun yanında niçin Federasyon'un gecesine gitmemizi istediği üzerine yorumu siz değerli Berxwedan okuyucularına bırakıyoruz.

Sundby kampından
Bir grup ERNK taraftarı

Batı Alman emperyalizminin Kürdistanlı yurtseverlere yönelik bitmeyen oyunları

Ben bir ERNK taraftarı olarak, yaşadığım bir polis oyununu Berxwedan'a iletmek istiyorum.

Bu tür oyunları zaman zaman ulusal kurtuluşçu gazetelerde okuyordum. Ama pek anlayamıyordum. Fakat böyle bir oyun, 6 saatlik de olsa benim de başımdan geçti.

Günlerden, 7.3.1989 günüydü. Ben bulunduğum yerden başka bir alana misafirliğe gittim. Bir gençle birlikte gitmiştik. O gece bir yakınımda misafir kaldım. Ertesi gün sabah Bielefeld'e dönmek için dışarı çıkar çıkmaz her tarafımız sarıldı. Saat 07.30'du. Çelik yelekli ve ellerinde otomatik silah bulunan 60'a yakın özel tim ve 3 kurt köpeği etrafımızı sardılar. Timlerden 10'u silahlarını arabaya doğrulttular. Benim arabadan inmemi istediler. Pencere camını indirip neden böyle yaptıklarını sordum. Bunun üzerine hemen birisi arabanın kapısını açarak, yakamdan tutup dışarı çıkardı. Ellerimizi kaldırıp önce arama yaptılar, sonra da ellerimizi arkadan kelepçeleyerek bir sivil arabaya bindirdiler. Arabanın içinde ayaklarımızı da bağlayarak şehir dışındaki bir karakola götürdüler. Yolda, bu yaptıklarının nedenini sormak girişiminde bulununca hemen susturdular. Yolda telsizlerle konuşuyorlardı, "2 terörist daha yakaladık" vb.'ni söylüyorlardı. Ben gülünce tekrar susturdular.

Karakolda, bizi tek kişilik hücrelere koydular. Hücreye konulurken, tüm elbiselerimiz çıkarıldı, yoğun arama yapıldıktan sonra elbiselerimiz de alındı. Kapılar kilitlenerek 2 polis de bekçi olarak dikildi.

Öğleye doğru komiser yanımıza geldi. Bizim PKK için çalıştığımızı söyledi. "Burada ancak Türk tercüman bulabiliyoruz" dedi. Kabul etmememe rağmen Türk tercüman çağırdılar. Tercüman vasıtasıyla, benimle birlikte yakaladıkları gence çeşitli sorular sorarak bilgi almak istemişler. Fakat Kürdistanlı genç sorulan soruları yanıtsız bırakmış.

Bize, Newrozların kutlandığı yerlere silah taşıdığımızı söylüyorlardı. Newrozları PKK'nin düzenlediği belirtilerek bunun için onay isteniyordu. Gecelerde "Yaşasın APO" vb. sloganlar attığımızı söyleyip değişik konularda çok ilginç sorular soruyorlardı. Tüm soruları cevapsız bıraktım.

Arabamızın plakasının başka bölgeye ait olmasını da gerekçe yaptılar. Arabanın benzin deposunu kontrol ettiler. Arabada sadece gece afişi, bilet ve bildiri buldular. Bize, Rızgari ve Komkar'ın bildirilerini gösterip, "Neden bu bildiriler sizde bulunmuyor? İşte bunlar Kürtlerin bayramını kutlayan ve onları kurtuluşa götüren örgütlerdir" dediler. Buna benzer şeyler söyleyen Komiser bizden cevap alamayınca PKK aleyhine konuşuyor; "PKK sizi kandırıyor; terörist bir örgüttür" diyerek, tehditler de savurup korkutmak istiyordu.

Örneğin, bir yurtseverin okula giden 3 çocuğuna okulda ikişer bildiri verilmiş. Bu bildiriler Rızgari ve Komkar'a ait olup, Türk ve Alman öğretmenler tarafından dağıtılmış, bazı kilise papazları ise, şehir merkezinde ve köylerde bildiri dağıttıkları gibi, Feyka-Kurdistan'ın Newroz ve Halepçe katliamı ile ilgili afişlerinin üzerine bu uşak güçlerin afişlerini yapıştırmışlar. Bunlar Batı Alman emperyalizminin oyunlarıdır, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı tavrıdır.

Değerli Kürdistan halkı; bu tür oyunlara gelmeyelim, gözlerimizi dört açalım! Tehditler bizi kurtuluş mücadelesinden alıkoymamalı! Gözümüzün nuru Önderimiz APO'nun sözlerine kulak verelim! Önderimiz APO'ya ve ülkemiz Kürdistan'a sahip çıkalım!

Bielefeld'den bir ERNK taraftarı
H.Ö./24.3.1989

NEDENDİR ANAM

Kahveyi pişiriyorsun taşırıyorsun
Çatal kaşığı düşürüyorsun
Kollarını kaynar suda pişiriyorsun
Nedendir ak saçlı anam nedendir?
Ütüyü ak gömlekte unutmaların
Aç bebeği tok sözlerle uyutmaların
Beni böyle dizlerinde uyutmaların
Nedendir güzel anam nedendir?
Beni benden bile uzak tutuşun
Üzülünce ağıt yakıp bağırışın
Arada bir ülkem ülkem
diye haykırışın
Nedendir ak saçlı anam nedendir?

Basel'den bir yurtsever

Yurtsever Kürdistan işçileri!

Değerli Kürdistan işçisi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde, tarihin bize yüklediği görev ve sorumluluklarımıza sahip çıkalım. Düşmanın ve tarihimizin bütün gerçekliğini iyi tahlil ederek şehitlerimizin bize devrettiği görevleri yerine getirelim. Bunun için biricik Partimiz PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluş mücadelesinde yerimizi alalım, örgütlü bir güç haline gelelim.

Bilindiği gibi devrimlerde işçi sınıfının büyük rolü vardır. Kürdistan devriminde de Kürdistan işçi sınıfı önemli rol oynayacaktır. Devrimimizin buna ihtiyacı vardır. Düşman bu nedenle, binbir türlü oyunla işçi sınıfının devrime katılmasına engel olmaya çalışıyor. O halde, kendi rolümüzü kavrayarak, mücadele örgütümüz olan ERNK bayrağı altında birleşelim ve bağımsız Kürdistan'a doğru yürüyelim.

Duisburg'dan Cihan / 17.4.1989

Yurtsever Kürt halkı!

Bugüne kadar sahte maskeler altında gerçekleri gizleyen birçok din adamımızın maskesi teker teker düşüyor. Bugüne kadar din adamlarımız çoğu zaman baskı, çoğu zaman çıkarları için din yolunda halkımıza darbe üstüne darbe vurmuşlar. Aslında İslam dininde böyle bir şey yoktur. Gerçekler açıklanmalıdır. Çünkü Kur'an'ı Kerim'de netçe açıklanıyor; namussuz kişi cennete giremez. Bunu kutsal kitabımız yazıyor. Eğer Müslüman olduğumuzu söylüyorsak inanmalıyız.

Namusa gelince, Kürt halkına sadece karısını, anasını ve kardeşini namus diye anlatmışlar. Halbuki öyle değil. Bir avuç toprağın, bir damla alın terimizin de namus olduğunu hepimiz artık iyi biliyoruz. Eğer namuslu isek, inancımız ne olursa olsun bu dünyada namussuzlara karşı direnmeli ve savaşmalıyız. Çünkü toprağımız, şirin vatanımız Kürdistan'ımızı namussuzların elinden kurtarmak için savaşmak ve alnımızdaki kara lekeyi silip tarihin derinliklerine gömmek gereklidir.

Bazı din adamlarımızın verdikleri vaazlarına şahit olunuyor. Diyorlarki bir Müslümanın başka bir Müslümana karşı savaşması büyük bir dini günahmış.

Değerli Kürdistan halkı; madem öyle, daha dün Halepçe'de ölen beşbin insan Müslüman değil mi? Ya onları katleden caniler Islamın sözde varisleri değiller mi? Geçen sene Osmanlı islamcıları Bagok'ta yirmi yoldaşımızı, kimyasal silahlarla katletmediler mi? Şimdi her şey üstümüze mi kaldı?

Değerli Kürt halkı; bir bütün olarak din, mezhep ayrımı yapmaksızın birleşmeli, namussuzlara karşı yekvücut olup dünyadaki namuslu ve şerefli uluslar kervanına elimizi uzatıp namussuzları dünyamızdan temizlemeliyiz.

Zaxurani

Kimyasal silahlar ve gözyaşları

Geçen Ocak ayında Fransa'nın Başkenti Paris'te 143 ülkenin katılımıyla yapılan "Uluslararası Kimyasal Silahlar Konferansı"nda söz alan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar şöyle demişti:

"Bütün silahlar tahrip edici bir araç olurken, bunlardan bazıları ötekilerden daha zalim, daha gaddar ve barbarca olmaktadır. İşte kimyasal silahlar bu sınıfa girerler. Bunlar sınırı olmayan insanlık dışı bir silahtır. Bunlar kurbanlarının ölümüne ya da çok kez sakat kalarak, uzun ıstıraplı günlerle geçen bir yaşam sürdürmelerine neden olmaktadır."

Kimyasal silahların kullanımını yasaklayacak kararlar elbette ki alınacaktır, ama bu kararların etkinliği düşündürücüdür. Bu tür konferansları düzenleyenlerin başta gelenlerinin, bu silahları, onları kullanan ülkelere bizzat kendilerinin ihraç ettikleri tesbit edildikçe, bunların ne denli iki yüzlü alçaklar oldukları da ortaya çıkmaktadır. Bu tiksinti verici bir tutumdur.

Sen kalk tüm ülkelere çağrıda bulun, ülkeleri bir araya getirmeye çalış, alınmış kararlara yerine getirilmelerinin eklenmesinde başrol oyna, kimyasal silahların kullanımına karşı çık, sonra ülkenden o silahları kullanan ülkeye ihrac et, sonra da, "haberim yok" de! O zehirlerle insanlar öldürülsün, sonra da barışsever ve insancıl görün! Meğerse ne iyi insanlar varmış dünyada da haberimiz yokmuş!

Halepçe katliamı üzerinden bir yıl geçti. 5000 ölü, 7000 yaralı ve ardından devam eden kimyasal silah bombardımanı, yıktırılan binlerce köy, göç eden ve kendi topraklarında mülteciteşmek zorunda bırakılan yüzbinlerce fert, yolda ve çadırlarda ölenler...

Bu kimyasal silahlar nereden gelmişti? Tabii ki başrolde oynayanların ülkelerinden. Ya peki kimin eli ile teslim edildi? TC hangi güne duruyor; Mersin'de hem de ambalajlarını değiştirerek Irak rejimine teslim etmişti; sonra da insanlarımıza iyi görünmeye çalıştı. Peki ya ihracına göz yumanlar, bir iki protesto, yok birazcık maddi yardım, "Bir kaçını buraya alabiliriz" vs. vs. gibi sözler?...

Bu baylara söylenecek tek şey; eğer kimyasal silahlar kullanımının yasaklanması için çalışıyorsanız, bunları durdurabilirsiniz, ve bu silahların yapımında kullanılan maddelerin ihracını da denetleyebilirsiniz. "Nerde o günler?"

Kürdistan'da 1938'den bu yana bu zehirli silahları görmekteyiz, okumaktayız. Bu silahlar burada ortaya çıkmaktadırlar, sanki deneme tahtası. En son Halepçe olarak görüldü; çünkü toplu katliamdı. Zannedilmesin ki şu anda Kürdistan'da kimyasal silahlar kullanılmıyor, kullanılıyor. Fırsat bulundukça Kürt halkı yok edilmek isteniyor. En açık bir örnek daha verebiliriz: Kuzey Kürdistan'da, geçen yıl bu zamanlarda, 1 Nisan 1988'de Mardin'in Nusaybin ilçesindeki Bagok Dağı mıntıkasında 20 PKK'li gerilla bu tür zehirli, parçalayıcı bombalarla öldürülmüştür. İlk saatlerde ve ilerleyen saatlerde oraya yığılan askeri birlik ve hava desteğine rağmen onlarla başedemediğini ve kendi çemberlerini yaracaklarını anlayınca, sömürgeciler bu zehirli silaha teşebbüs ettiler. Önce, "cesetler parçalanmış, dağılmasını önlemek için naylon torbalara koyduk" dedilerse de, malesef, o zehirli kokunun etrafa dağılmasını önleyemediler. Operasyona katılan askerlerin içerisinde yurtsever Kürtlerin çıkacaklarını unuttular. Yurtsever ve devrimci doktorların bitmeyeceklerini bilmeliydiler. Gözlem raporları BAGOK'ta kimyasal silahların kullanıldığını doğrulamaktadır. İnanmayanlar için söylenecek söz; Bagok'a git veya gidilmesini sağla, araştır; ayrıca Nusaybin Hacılar mezarlığına da uğramayı ihmal etme.

Tartışılan şey liderlik veya çelişkiler değildir. Kimyasal silahlar altında inleyen Kürt halkının sorunudur, hepimizin sorunudur. Bu soruna hepimizin sorunu gibi yaklaşılmadıkça, ölenlerin acı haykırışı, bağırışımız da olmadıkça, bu tür zehirli maddeleri ihrac eden ve ithal eden ülkeler teşhir edilmedikçe; gerekirse kullananlara karşı aynı yöntemle gidilmedikçe, bu tür konularda milli birlik ve dayanışmaya gidilmedikçe bu halk daha nice DERSİM'ler, MAHABAT'lar, BARZAN'lar, HALEPÇE'ler ve BAGOK'lar görecek ve yaşayacaktır, Analarımızın gözyaşları da sel olacaktır.

BAGOK

Öldürdüler zannettiler ki bizi,
Katliamlar bitirecek hepimizi,
Daha iyileşmeden HALEPÇE yarası,
Verdiler ikinci NEWROZ hediyesi.

Bagok şahitsin sen dağlarınla,
Sarmadılar mı seni her yanınla,
Onbeş saat direnmediler mi Canlarım,
Her yanın sulanmadı mı, kanlarıyla.

Bagok konuş, ben anayım, ana,
Şanıyla Kürdistan derler bana,
Ayten, Veli, Mustafa, Cemal gibi,
Nice şehitler vermişim bu uğurda.

Bagok dağların, insanların konuştu,
Napalm'lar mı yiğitlerimi aldı götürdü,
Haydi dile gel, dağ değil şahitsin,
Bire karşı onlardan on öldürdüğümüze.

Bir Nisan tarihinde yerini aldı
Anıları yollarımıza ışık saçtı,
Ölmediler, direndiler onlar bak,
Direnişleri, Kürdistan dağlarını sardı.

Gabbar Ç.
28.03.1989

Kürdistan'da Diyarbakır'da genç olmak

Kürdistanda ve özellikle Diyarbakır'da, genç ve yurtsever düşünceye sahip olmak; halka yardımcı olup aydınlatmak ve bu düşünceyi kendi yakınlarına, işçiysen iş arkadaşlarına, öğrenciysen okul arkadaşlarına ve esnafsan en yakın meslektaşlarına anlatmak; polis ile çalışmadan, onların işbirlikçi uşaklarıyla uzlaşmadan ve sömürgeci faşist politikayı teşhir ederek yaşam sürdürmek için, büyük tehlike ve risklere, tutuklanıp işkence görmeye, kısa süreli hapislere katlanmak gerekiyor.

PKK sempatizanı olarak tanınmış veya böyle biliniyorsan saydıklarıma ölümü de ilave etmek zorundasın.

Çünkü Diyarbakır'da, polisçe takibata alınmayan, şu veya bu şekilde gerekçeler yaratılıp, siyasi yapısını saptamak için elden geçirilmeyen çok az genç vardır. Gözaltına alınan kişinin direnci ölçülür, teste tabi tutulur; siyasi eğiliminin anlaşılması için değişik siyasi sorular sorulur. Birçok Kürdistanlı siyasi hareketlere küfür edilir, en ağır hakaretlere PKK maruz bırakılır ve genç kişinin buna karşı takındığı tavra bakılır. Faşist işkenceciler işkencede katlettikleri devrimcilerin isimlerini tek tek sıralarlar; bundaki amaç; korkutup teslim almaktır. Daha sonra iyi yaşam karşılığında polislik, muhbirlik teklif edilir. Kabul edilmezse, işçiysen işinden, öğrenciysen okulundan atılmakla tehdit edilirsin. Veya uzun süre tutuklu bırakılıp işini veya okulunu kaybedersin.

Sorun, işten ve okuldan atılmakla da bitmiyor. Atıldıktan sonra, yeniden işe ve okula alınman karşılığında teklifler devam eder; ailen rahatsız edilir. Sömürgeci faşist Türk devletine karşı mücadele etmemen için, en son, Kürdistan'ı terketmen istenir. PKK'liysen, bütün akrabaların ve köylü gençsen tüm köy halkı senden dolayı zarar görür. Çünkü Kürdistan'da, ne insan hakları ve ne de faşist anayasa işliyor. Günümüzde Kürdistan'ın en yetkili insanı durumunda olan Sömürge Valisi Kozakçıoğlu'nun canı istediğinde ve ARGK'den darbe yedikçe, yürürlüğe koyduğu insanlık düşmanı barbarca yöntemleri geçerlidir. Tüm sömürgeci Türk partileri de Kürdistan ve PKK'ye karşı uygulanan politikada hemfikirdirler. PKK ve taraftarlarına karşı uygulanan sömürgeci vahşete kimsenin bir itirazı yoktur. Kendilerini yurtsever gösterip zaman zaman bazı çıkışlar yapanların amacı da oy avcılığıdır. Çünkü bunların sömürgeci faşist devletin yıkılmasına ve Kürdistan'dan atılmasına yönelik bir davranışları yoktur. Varsa da, bunlar korku duvarını henüz yıkamamış ve sömürgeci devletle iplerini koparmamışlardır.

Sömürgeci devletin amacı, Kürdistan gençliğini ülkesinden, halkından ve ulusal kurtuluş mücadelesinden uzaklaştırmaktır. Zorlanan bütün gençler, faşist devletin amacının bu olduğunu kavramakta artık zorluk çekmiyor. Kürdistan yurtsever devrimci gençliği artık çözümsüzlükle karşı karşıya değildir. Hedef bellidir. Dağlardan gelen özgürlük sesini işitiyor, sömürgeci orduya karşı günlerce süren çatışmaları duyuyor, sempatisini ve desteğini esirgemiyor. PKK'yi, ERNK'yi ve ARGK'yi her zamandan daha fazla tanıyor. Kürdistan devrimci gençliği, pişmanlık yasasını boşa çıkardığı gibi, uşaklık tekliflerini de düşmanın yüzüne çalıyor.

Reformizmin çıkar yol olmadığını ve uzlaşmaya her zaman açık olduğunu yaşadığı dönemden kavrıyor. Sıcak mücadeleye kimileri dün katıldı, kimileri bugün katılıyor, kimileri de yarın katılacak. Başka seçenek de yok, kurtuluş yolu da. Tek seçenek PKK ve mücadeledir.

Diyarbakır'dan
bir grup genç adına M. X.
10. 04. 1989

Sömürgeciliğin ve emperyalizmin halkımız üzerindeki oyunları halkımızın yurtsever birliğini parçalayamayacaktır

Dünyadaki her halk gibi, Kürdistan halkı içinde de farklı dini inançlar bulunmaktadır. Egemen sınıflar, mezhep çelişkilerini kendi çıkarları doğrultusunda kullanır ve böylelikle egemenlikleri altındaki halkları geri, bilinçsiz ve daha çok sömürüye açık konumda bırakırlar. Bunu bir politika haline getirirler. Bu politikanın yürürlükte olduğu ülkelerde ulusal birlik önünde sürekli engeller bulundurulur.

Kürdistan'da mezhep çelişkileri, aşiretçilik ve ailecilik sürekli canlı tutulmuştur. Bu, birlik önündeki engeller hep körüklenmiştir. Özellikle halkımızın birliği alevicilik, sunnicilik ve yezidicilik çelişkileri kullanılarak parçalanmıştır. Maraş katliamı bu konuda açık bir örnektir.

Türk sömürgeciliği tarafından körüklenen bu çelişkiler, artık yurt dışı alanlarda da geliştirilmeye çalışılıyor. Avrupa'da 1984'lerde başlayan bu durum, Batı Alman devleti ve Türk konsolosluklarının işbirliğiyle geliştiriliyor. Bu yönlü birçok oyun oynanıyor. Birçok dürüst insanımız bu politikaya alet ediliyor. Bazı uşaklara da Türk konsolosluğu pasaport vererek onları satın alıyor. İlticacıdırlar sözde, ama Türkiye'ye gidip gelebiliyorlar. Türk Konsolosluğu elbette bunu karşılıksız yapmamaktadır. Bir de bu işin gönüllü uşakları çıkıyor. Bunun örnekleri daha çok halkımızın Yezidi kesiminin yoğunlaştığı Hannover, Celle ve Bielefeld gibi alanlarda görülüyor. Bu gönüllü uşak unsurlar düpedüz halkımız nezdinde suç işleyerek alçaklık yapıyorlar.

Bu oyunlar, sömürgeci özel savaşın Avrupa'da sürdürüldüğü anlamına geliyor. Birkaç ay önce yine Türk konsolosluğu, Alman polisi ve değişik ajan örgütler vasıtasıyla Yezidilerle ilgili Giessen'de bir toplantı gerçekleştirdi. Bundaki amaç, buradaki yurtsever halkımızı ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kışkırtmaktır. Toplantıya katmak üzere özel arabalarla tek tek evleri dolaşarak insanları toplamaya çalışmışlardır. Halkımızın birliğini parçalamak isteyen bu halk düşmanları toplantıda şunu belirtmişler:

"Sizler Kürt değilsiniz. Diliniz de Kürtçe değil, araştırın isterseniz, sizin diliniz ayrıdır. Bu konuda her türlü desteği vereceğiz."

Ve buna benzer zehir saçan sözler sarfedilmiştir.

Yine başka bir örnek; 29.3.1989 tarihli Hürriyet gazetesinde, kendisini Yezidi olarak tanıtan, fakat insanlıkla bile alakası olmayan İsmail Deniz adlı unsurun uşakça açıklamalarını okuduk. Bu unsuru eskiden tanırım. Onun ne tip uşak ruhlu biri ve Avrupa'nın yozluğuyla nasıl haşir-neşir olduğunu bilirim. Bugün Türk devletine teslim olan bu unsura söylenecek çok şey vardır. Fakat Berxwedan gazetesinin üslubunu dikkate aldığım için her şeyi söyleyemiyorum. Bir gün Allah nasip eder de İsmail'le buluşursam, bu yazıya dökemediklerimi onun yüzüne karşı söyleyeceğim. İnanıyorum ki, o gün de gelecek. Bu unsur, Türk gazetesinde Türk devletine şirin görünmek ve onun yanında yer aldığını göstermek için kendisini Avrupa'daki Yezidilerin lideri olarak tanıttı. Bu sahtekarlık Yezidilere karşı büyük bir utanmazlıktan başka bir şey değildir. Ben bir Yezidi olarak bu sahtekar ve Yezidilikle alakası olmayan bay İsmail'e soruyorum: Ne zamandan beri Yezidi olmuşsun? Yezidi dininin kurallarıyla bağdaşır hangi adımı atmışsın? Bu İsmail denen unsur, hiçbir din ve milletten değildir. Onun inancı Alman markından başka bir şey değildir. Ne malum, birçok çevreden para almadığı? Daha önceleri; "Yezidi derneği kuracağız" adı altında Yezidi kesiminden toplanan 60 bin Alman markı nereye gitti? Şimdi de bay İsmail bu sahtekarlığın üzerinde yaşamını örgütlemiyor mu? Bu kişi tümüyle Avrupa sosyal-demokratlarının ve Türk devletinin ajanıdır. Senede 3-4 sefer Türkiye'ye gider ve faşist generallerden talimat alır. Götingen'de Prof. Dr. Vizna'dan destek alan İsmail Deniz adlı unsur Berlin'in mikrop dolu sokaklarından ne zaman kurtuldu da Yezidi oldu?

Yine bir örnek vermek istiyorum: Celle'den bir grup Yezidi Batı Berlin'e gittiğinde İsmail'e misafir oluyor. İsmail, misafirlerini "hava alalım" diye sevdiği sokaklarda dolaştırıyor. Bu dürüst misafirlerin kendisine nasıl kızdıklarını hatırlamıyor mu? Bir daha belirtmek gerekiyor ki, bu unsur Yezidi dinine uymayan davranışlarıyla bu çerçevede ihanet eden birisidir. Bu sahtekar, Hürriyet gazetesindeki açıklamasında "Türkiye'ye karşı ittifaklarda yokum" diyor. Doğrudur. Bu kendisinin ve Prof. Dr. Vizna'nın görüşüdür. Bu Vizna denen Alman da Kürdistan halkının azgın bir düşmanıdır. Kendim tanıyorum bunu ve bir toplantıdaki sözlerini hatırlıyorum.

"Yezidiler Kürt değil, Kürdistan'la bir alakaları yoktur. Kürtler Yezidilerin düşmanıdır."

Halkımızın birliğine yönelik, bu düşmanca oyunların geliştirilmesi ve zamanlaması bir tesadüf değildir.

Özellikle halkımızın Yezidi kesimine mensup olanları bu oyunlara karşı uyanık olmaya çağırıyorum. Her şeyimiz özgür bir vatan parçası için olmalıdır. Bunun için, düşmanlarımızın çıkarına olan mezhep vb. çelişkileri bir kenara atarak halk birliğimizi güçlendirmeliyiz. Sahtekarların sahtekar vaadlerini yüzlerine çarpmalı, ulusal kurtuluş yolunda şehit düşmüş Abdullah SEVGAT, Ahmet ERGİN ve Binevş AGAL yoldaşları örnek almalıyız.

Yolumuz PKK önderliğinde ulusal kurtuluşa giden direniş mücadelesidir.

Midyatlı bir yurtsever

BIJÎ YEK GÛLAN

Baştarafı 1. sayfada

mek istediler. Yürüyüşçülerin üzerine binlerce polis saldırtıldı. Polis göstericilerin yürümekte kararlı olduklarını görünce saldırıya geçti. Silahlarını ateşleyen polis, göstericileri hedefledi. Göstericilere nişan alınarak yapılan ateş sonucu 1 gösterici kafasından aldığı kurşun yaraları ile katledildi.

Faşist Türk polisi, karşısında silahsız bir kitle olmasına rağmen, halkın üzerine kurşun yağdırdı. Türk basını ise, polisin imdadına yetişmekte gecikmedi. "Kürt tahriki" başlığını kullanan Tercüman gazetesi, polisin gerçek amacını gizleyip, göstericileri suçluymuş gibi göstermeye çalışıyor. Dünyanın 116 ülkesinde resmi bir bayram olarak kutlanan 1 Mayıs'ı engelleme girişimini kitleler eskisi gibi suskun karşılamak istemiyorlar. Kitleler meşru ve yasal haklarını kullanmak istiyorlar.

Faşist polisin günler öncesinden katliam için hazırlık yaptığı bilinen bir durum. Yine, silahsız göstericileri katletme amacıyla açılan ateş polisin gerçek yüzünü gösteren örneklerdir. Faşist polis bizzat en üst düzeyde böylesi bir katliam için hazırlandı. Göstericilerin uyanık davranması ve polise karşı savunmaya geçmeleri daha büyük bir katliamın önünü aldı.

1 Mayıs'ın alanlarda kutlanması, Türkiye devrimci-demokratik hareketinin gelişme koşullarını daha da olgunlaştırıyor. İşçilerin, öğrencilerin demokratik ve sendikal haklar için yürüttükleri yoğun mücadeleyi, tüm tehditlere rağmen, 1 Mayıs'ta alanlara çıkarak sürdürmeleri, kitlelerdeki korkunun parçalandığına da bir örnektir. Kitleler, faşist cuntanın yıllardır katliam, baskı ve işkenceyle oluşturduğu pasifikasyonu kabul etmiyor. Bu ortamın sürdürülmek istenmesini yürüttükleri mücadeleyle boşa çıkarıyorlar.

Kitlesel hareketin bu şekilde yaygınlaşması ve yıllardır yasak olan 1 Mayıs'ın kutlanmasına cesaret etmesi önemli bir gelişmedir. Bu gelişmede, Kürdistan'da PKK önderliğinde yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesinin direkt etkisi vardır. Yine, 1 Mayıs'ta Türkiye işçi sınıfıyla birlikte alanlara çıkan Kürt işçileri Türkiye devrimci hareketinin gelişmesine fiili katkılarını da sunmaktadır. Bu durumuyla da PKK'nin yürüttüğü mücadele, Türkiye'de devrimci hareketin gelişmesinde belirleyici bir rol oynamaktadır. 1 Mayıs yürüyüşünde açılan pankart ve atılan sloganlar bu katkı ve desteğin en somut örnekleridir.

Marks ve Lenin'in *"Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halkları birleşin"* çağrısına 1 Mayıs'ta Türkiye ve Kürdistan proletaryası anlamlı bir karşılığı alanlarda ortak sloganlar haykırarak verdi. İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü, bu ruha uygun bir şekilde 1 Mayıs meydanına yürüyen devrimcilerin kararlılığında ve dökülen kanların kızıllığında bir kez daha yaşatıldı.

Böylesi ortak bir mücadele birlikteliğine ulaşan Kürdistan ve Türkiye işçi sınıfı, 12 Eylül faşizmine karşı mücadelelerini yükselterek, özgür 1 Mayısları yaratacaktır.

★

TÜRKİYE'DE 1 MAYIS

1 Mayıs, II. Enternasyonal tarafından uluslararası bir gün olarak kabul edilmesiyle birlikte, Türkiye işçi sınıfının da gündemine girdi. Tüm dünya işçileri gibi Türkiye işçi sınıfı da 1 Mayıs'ı kutlama çabasına girdi.

Türkiye'de ilk 1 Mayıs kutlamalarına Osmanlı İmparatorluğu döneminde rastlanmaktadır. İlk toplantılar, Selanik'te düzenleniyor. Ancak bu kutlamalar dar bir çerçeveyi aşmıyor. Her ne kadar Selanik o dönemde İmparatorluk toprakları içerisinde olsa da, Balkanlar sınırına dahildir. Bu nedenle, bu dönemdeki 1 Mayıs kutlamaları dar bir çerçeveyi aşamamış bir durumdadır.

İstanbul'da yapılan ve Türkiye işçi sınıfı açısından kaydadeğer ilk 1 Mayıs kutlamaları 1920 yılına rastlar. 1921, 1922 ve 1923 yıllarında da 1 Mayıs, Türkiye Sosyalist Fırkası'nın etkin girişimleriyle kutlanır. İşçiler Enternasyonal Marşı eşliğinde bayramı kutlarlar. 1 Mayıs kutlamalarına Beynelmilel işçi İttihadı, Sosyal Demokrat Fırkası, Ermeni Sosyal Demokrat Fırkası, Türkiye İşçi ve Sosyalist Fırkası ve bazı esnaf birlikleri de katılırlar.

1924 1 Mayıs'ında Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası'nın önde gelen temsilcileri bildiri dağıttıkları gerekçesiyle tutuklanırlar. 1 Mayıs, Umum Amele Birliği'nin girişimleri sonucu kutlanır. Bu yılla birlikte 1 Mayıs'ın kutlanması önünde engeller çıkarılmaya başlanır. 1924 yılında kurulan Amele Teali Cemiyeti, 1925 1 Mayıs'ını kutlamak için çeşitli gösteriler düzenler. Bunun üzerine Cemiyet temsilcileri Polis Müdürlüğüne çağrılarak gösteri yapamayacakları bildirilir. Diğer yıllarda da baskılar eksiksiz sürer. En son 1 Mayıs kutlaması 1927 yılında yapılır.

Aynı yılın ekim ayında Amele Teali Cemiyeti'nin defterlerine el konularak kapatılır. Bu tarihten sonra da 1 Mayıs kutlamalarına çok az rastlanılır. Kutlamalar yapılmışsa da kayda değer gelişmeler olarak yer almamıştır. İlk kitlesel kutlama 49 yıl sonra 1976 yılında yapılacaktır.

1979 yılında yapılan 1 Mayıs kutlamasıysa tarihe kanlı 1 Mayıs olarak geçti. 1 Mayıs meydanına toplanan işçilere polis silahlı saldırıda bulundu. Saldırı sonucu 40'a yakın işçi katledildi, yüzlercesi yaralandı, yüzlercesi de tutuklandı. 1978 1 Mayıs'ı da kitlesel bir şekilde kutlandı.

1979 yılında 1 Mayıs'ın kutlanması sıkıyönetim tarafından yasaklandı. Buna rağmen birçok alanda gösteri ve eylemler yapıldı. 12 Eylül faşist cuntasının iktidara gelmesi ardından 1 Mayıs kutlamaları tümden yasaklandı. 12 Eylül'den bu yana ilk kitlesel 1 Mayıs kutlaması bu yıl gerçekleştirildi. Bu yıl da 1 Mayıs'ın üzerinde yasaklamalar vardı. Buna rağmen, İstanbul'da 1 Mayıs kutlamaları kitlesel bir gösteriye dönüştü.

KÜRDİSTAN'DA 1 MAYIS

Kürdistan'da 1 Mayıs'ın gerçek anlamıyla kutlanmaya başlanması ve kaydadeğer gösterilerin yapılması Partimiz PKK'nin ilk temellerinin atıldığı döneme kadar uzanır. Kürdistan'daki ilk 1 Mayıs kutlamaları, öğrenci gençlik, işçi kesimlerinin katıldığı toplantılar ve gösteriler şeklinde olmuştur.

PKK'nin kitleselleşmesiyle birlikte 1 Mayıs kutlamalarının kitlesel karakteri de gelişmeye başladı. 1978, 1979 ve 1980 yılı 1 Mayısları yaygın toplantı, gösteri, silahlı eylem ve bildiri dağıtımı şeklinde gelişti. 1980 yılı 1 Mayıs'ı ulusal kurtuluş mücadelemizin cuntanın iktidara gelişi öncesinde kutlandığı kitlesel son 1 Mayıs'dır.

12 Eylül ardından 1 Mayıs'ı PKK yurt dışında yeniden ülkeye yönelimin atılım günleri olarak kutladı. 1982 1 Mayıs'ında PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş verdiği konferansta, Kürdistan'da direnişin yeniden yükseltilmesi için hedefleri bir kez daha ortaya koydu. Konferans, ülkeye yönelmenin perspektiflerini bir kez daha netleştirdi.

15 Ağustos 1984 Atılımı ile birlikte, Kürdistan'da 1 Mayıslar faşist Türk sömürgeciliğine karşı, ulusal kurtuluş mücadelesini yükselterek kutlanmaya başlandı. 1989 1 Mayıs'ında Kürdistan'da yaşanan yoğun eylemlilik, 1 Mayıs mücadele ruhunun Kürdistan işçi sınıfı şahsında en iyi bir temsilidir de. Bağımsız ve özgür bir Kürdistan yaratma mücadelesinde 1 Mayıslar, yeni atılım dönemi olarak kutlanmaya devam edilecektir.

1 MAYIS

"Asılırsak cani olduğumuz için değil, sosyalist olduğumuz için asılacağız." Bu sözler, Şikago 1 Mayıs'ından sonra idam edilen işçi liderlerine ait. **Albert Parsons, August Spies, Adolf Ficher ve George Engel** 11 Kasım 1887'de idam edildiler. Cellat idam ipini boyunlarına geçirmeden son olarak bu sözleri sarfetmişlerdi.

1 Mayıs 1886'da Şikago işçileri **8 saatlik işgünü** talebiyle sokağa döküldüler. İşçiler, yaşam koşullarını düzeltmek istiyorlardı. Bu yıllarda Amerika'da olsun, Avrupa'da olsun işçilerin yaşam koşulları oldukça kötüydü. Günde 15 saat çalışan işçiler, bunun karşılığında çok az bir ücret alıyorlardı. Kötü çalışma koşulları, açlık işçilerin yaşamını dayanılmaz bir hale getirmiştir. İşçiler iş gününü kısaltmak, çalışma koşullarını düzeltmek ve ücret artışı talebiyle yoğun bir eylemliliğe giriştiler.

ABD'de işçilerin **8 saatlik işgünü** talebiyle başlattıkları gösteriler büyük bir gelişme gösterdi. 1 Mayıs günü, binlerce işçinin düzenlediği gösteriye polis saldırı düzenledi. Bomba ve silahlarla saldıran polis, işçileri kurşun yağmuruna tuttu. Bir anda Şikago sokakları büyük bir hareketlilik yaşadı. İşçiler, kadın ve çocuklar ateş yağmuru altında kaldılar. Sokaklar işçi kanına bulandı.

1 Mayıs 1886'da meydana gelen bu olay, burjuvazinin işçilere karşı giriştiği en kanlı saldırılardan biriydi. Burjuvazi giderek yükselen işçi hareketini engellemek için, bu tür saldırıları gündemleştiriyordu. Şikago 1 Mayıs'ında gerçekleştirilen kanlı saldırı, bu saldırıların en korkuncuydu.

Burjuvazi işçileri sokakta kurşunlamakla da yetinmeyip, liderlerini de tutukladı. Beş işçi lideri, **Albert Parsons, August Spies, Adolf Fischer, George Engel ve Louis Lingg** aynı gün tutuklandılar. 4 işçi lideri hakkında verilmiş olan idam cezası 11 Kasım 1887'de infaz edildi. **Louis Lingg**'se hücresinde yüzü dinamit lokumuyla parçalanarak katledildi.

Amerikan burjuvazisi işçilerin kanını dökmekle kalmayıp, önderlerini katlederek onları öndersiz de bıraktı. Kanlı 1 Mayıs'ın ardından işçiler üzerinde estirilen terör durmadı. Daha vahşi boyutlara vardırıldı. Amerikan işçi sınıfının **8 saatlik işgünü** sloganına tüm dünya proletaryası sahip çıktı ve dayanışmasını yükseltti. Burjuvazinin saldırılarına karşı hem ulusal düzeyde ve hem de uluslararası alanda işçi hareketinin dayanışması yükseldi.

Amerikan İşçi Federasyonu, 1888'de yaptığı toplantıda 8 saatlik işgünü kabul edilene kadar her yılın 1 Mayıs'ında genel grev yapılmasını kararlaştırdı. Bu karara, Almanya, Belçika, Fransa ve İngiltere'deki işçi örgütleri de katıldılar. Paris'te toplanan Ikinci Enternasyonal'in I. Kongresinde, 1 Mayıs 1890 tarihi uluslararası gösteri günü olarak karar altına alındı. Ikinci Enternasyonal'in aldığı bu karar ile büyük ve coşkulu gösteriler düzenlendi. Bu yoğun katılım nedeniyle, 1891'de toplanan II. Enternasyonal'in II. Kongresinde 1 Mayıs'ı, her yıl kutlama kararı alındı. Bu kararla birlikte 1 Mayıs, her yıl birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kutlanmaya başlandı.

1 Mayıs'ın kutlanmasına, her yıl çeşitli zorluklar çıkarıldı. Dünya işçi sınıfı hareketi, burjuvaziyle mücadele sonucu 1 Mayıs'ı geniş olarak kutlama olanağına da kavuştu. Bugün 116 ülkede 1 Mayıs resmen kutlanan bir gündür. Ama, faşist 12 Eylül cuntası altındaki Türkiye ve Kürdistan'da 1 Mayıs'ı kutlamak yasaktır. Kutlamak istiyenlere polis saldırarak, katliam gerçekleştirdi. 1 Mayıs'ı özgürce kutlamak ancak devrimci mücadelenin zaferiyle mümkün olacaktır.

KÜRDİSTAN YURTSEVER İŞÇİLER BİRLİĞİ (YEKÎTIYA KARKERÊN WELATPAREZÊN KURDISTAN) AVRUPA KOLU'NUN GÖREVLERİ VE ÖRGÜTLENME SORUNLARI

Kürdistan işçi sınıfı ideolojik, politik ve örgütsel olarak Kürdistan devriminin öncü gücü durumundadır. Tüm proletarya devrimleri ve modern ulusal kurtuluş hareketlerinde işçi sınıfının oynadığı rol Kürdistan işçi sınıfı için de geçerlidir. Bu rol, işçi sınıfının toplumun en ileri ve devrimden en çok çıkar sahibi sınıfı olmasından kaynağını alır. Kürdistan proletaryası da sömürgeci kapitalizmin tahribatları ne olursa olsun bugün Kürdistan toplumunun en ilerici, en devrimci ve örgütlenmeye en yatkın sınıfı durumundadır. Onun bu özelliği Kürdistan devrimindeki öncülük rolünü de açıklayan ve kaçınılmaz kılan bir özelliktir.

Genelde devrime öncülük etme görevi ile karşı karşıya bulunan Kürdistan işçi sınıfı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin örgütlendirilmesinde de öncü olmak görevi ile yükümlüdür. Örgütlenmeye ve mücadeleye en yatkın sınıf olması itibarı ile işçi sınıfı diğer sınıf ve tabakalardan daha erken ve daha güçlü örgütlenip mücadelede seferber edilme şansına sahiptir. Aynı şekilde, sömürgeci düzenden en fazla zarar gören bir konumda olması da onu mücadeleye daha çabuk ve sıkı bağlayan koşullar yaratır. Bu nedenle de Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi bünyesinde birlik örgütlenmelerine giderken, işçi sınıfı birliklerini temel halka olarak ele alıp onun öncü bir birlik olarak rolünü oynamasını sağlamak ve bu temelde diğer birlik örgütlenmelerine örnek teşkil eden bir konuma kavuşturmak gerekli ve zorunludur. Bu, hem işçi sınıfının devrimde öncü olma konumunun doğal bir sonucu ve hem de onun ideolojik tutarlılık, politik kararlılık, örgütsel yetenek ve eylemsel üretkenlik özelliklerinin bir gereğidir. Bu konumuyla işçi sınıfı hem kendi birliğini daha erken ve güçlü bir şekilde örgütleme ve hem de diğer birlik örgütlenmeleri için teşvik edici ve önayak olucu bir rol oynama gücüne sahiptir.

Yukarıda değindiğimiz gerçekler, Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği'ni örgütlemenin önem ve anlamını net bir şekilde ortaya koymaktadır. ERNK bünyesinde yurtsever sınıf ve tabakaları örgütleme ve halkımızın siyasal birliğini gerçekleştirme görevinin en acil ve önemli görev olarak kendisini dayattığı bugün, Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği'nin örgütlenmesinin devrimin geleceği açısından taşıdığı bu canalıcı önemi dikkate alarak pratik görevlere yönelmek büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, genelde tüm birliklerin ve özelde işçi birliğinin örgütlendirilip işlerliğe kavuşturulması dönemin en temel görevi durumundadır.

YKWK (Yekitiya Karkerên Welatparezên Kurdistan) Kürdistan zemininde işçi sınıfı içinde örgütlenmesini geliştirip işçileri ulusal kurtuluş mücadelemizde seferber etmenin yanısıra, yurtdışı alanlara modern köle olarak sürgün edilmiş geniş Kürdistanlı emekçi kitle içinde de örgütlenme ve bu önemli potansiyeli Kürdistan devriminin ihtiyaçları çerçevesinde harekete geçirme göreviyle de yükümlüdür. Sömürgeci faşist Türk devletinin yurtsuzlaştırma politikasının bir sonucu olarak onbinlerce kişilik Kürdistanlı işçi kitlesinin Avrupa zemininde konumlandığı gözönünde bulundurulacak olursa görülecektir ki, Avrupa zemininde YKWK'nın bir kolunu örgütlemek hayati önemdedir. 1987 yılında kurulan YKWK'nın Avrupa Kolu son dönemlerde örgütlenme faaliyetlerine hız vermiş, birçok alanda komitelerini oluşturmaya başlamış ve Nisan ayının ortalarına doğru II. Kongre'sini gerçekleştirerek önemli bir adım daha atmıştır. Şimdi görev, YKWK'nın iç örgütlenmesi ve kollarını güçlendirerek, örgütlenmesini Kürdistanlı işçilerin bulunduğu her alana yaymak ve bu potansiyeli en verimli bir şekilde Kürdistan devriminin hizmetine sokmaktır. Bu görev, salt işçi sınıfının örgütlenmesi açısından değil, diğer birliklerin ögütlendirilmesinde de canalıcı öneme sahiptir. Çünkü, başta da belirttiğimiz gibi, YKWK'nın diğer birliklere öncü ve örnek olma, attığı olumlu adımlarla onların örgütlenmesini de teşvik etme görevi vardır.

Bu temel belirlemelerden sonra şimdi de YKWK'nın özgül siyasal ilke ve hedeflerinin yanısıra Avrupa zemininde özel olarak yerine getirilmesi gerekenleri ele almak ve YKWK-Avrupa Kolu'nun örgütlenme faaliyetlerinde dikkate alması gereken temel rotayı açmak istiyoruz.

YKWK-Avrupa Kolu'nun başta gelen görevlerinden biri, *"Faşist Türk sömürgeciliğinin, işçileri Kürdistan gerçeğinden koparma politikasına ve bundan kaynaklanan 'Avrupalılaşmak', 'Avrupa'yı bir kurtuluş ve yaşam alanı olarak görmek' vb. anlayışlara karşı durulması ve bu doğrultuda mücadele edilmesi"*dir.

Türk sömürgecilerinin Kürdistan halkını imha politikasında, insanlarımızı kendi gerçeğinden fiziki ve ruhsal olarak koparma ve başka kültürler içinde eriterek yoketmeyi temel aldığı bilinmektedir. Türkleştirme politikalarının gelişen ulusal kurtuluş mücadelemiz sonucu önemli oranda etkisiz kılınması ile birlikte, bu sefer de Avrupalılaşmaya bel bağlanmış ve insanlarımız tek tek veya kitleler halinde Avrupa'ya sürülmeye başlanmıştır. Bu politika sömürgeciler açısından birçok yönden avantajlar taşımaktadır. Kürdistan'da ekonomik, sosyal, kültürel gerilik ve yokluk içinde tutulan insanlarımız Avrupa ortamına girince bir yandan bulduğu ekonomik olanaklarla başı dönüp, kişisel ve ailesel kurtuluşu her şeyin üstünde tutma ve bu olanakları kaybetmemek için her şeyiyle onlara tabi olma durumuna düşmektedir; diğer yandan ise, Avrupa'nın ileri ve yozluğu geliştirici ortamında sahip olduğu değerleri de yitirerek kendi gerçeği ve kültüründen daha çok uzaklaşma tehlikesiyle yüzyüze gelmektedir. Ulusal kurtuluş mücadelemizin geliştirmek istediği yapı ile taban tabana zıt olan bu durum, emperyalistlerin de teşvikiyle sömürgecilerin planlarının bu alanlarda başarıya ulaşma şansını arttırmaktadır. İşte bu noktada YKWK'nın bilinçlendirme ve örgütlendirme faaliyetleri hayatiyet kazanmaktadır. İnsanlarımızın emperyalist ülkelerdeki yaşam koşulları içinde tükenmemesi ve kendi gerçeğini yitirmemesi, aksine bu gerçeği ulusal kurtuluş gerçeğiyle donatması için en geniş çevrelere ulaşma ve bunları ulusal kurtuluşçu ideoloji temelinde eğitme görevi vardır. İnsanlarımıza yurtseverliği derinliğine aşılayarak dünyanın neresinde bulunurlarsa bulunsunlar ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin bir parçası olma ruhuyla eğitmek ve bu yolda seferber etmek için YKWK'nın rolünü güçlü oynaması büyük önem taşımaktadır.

Yukarıda sözünü ettiğimiz tehlikeleri bertaraf etmek, YKWK-Avrupa Kolu'nun *"Avrupa'da en geniş Kürdistanlı işçi kitleleriyle bağ kurulması ve bilinçlendirme, örgütlenme, mücadeleye seferber etme ve kaynağa dönüş çalışmasının yürütülmesi"* şeklinde ifade edilen görevlerini yerine getirmesine bağlıdır. Örgütsüzlük ve eğitimsizliğin sömürgeci politikaları en çok güçlendiren öğeler olduğu ve Kürdistan emekçi kitlelerinde örgütsüzlük ve eğitimsizliğin yüksek boyutları dikkate alındığında, YKWK'nın örgütlenme ve eğitim faaliyetlerinin zayıf kalmasının yolaçacağı sakıncalar daha iyi anlaşılabilecektir. Bu durum, YKWK'nın rolünü daha da yakıcı kılmaktadır. Örgütlenen, eğitilen ve kaynağa dönüş ruhuyla donanan Kürdistanlı emekçileri maddi ve manevi olarak ulusal kurtuluş mücadelemizin hizmetine koşmak ve en ilerici sınıfa devrimdeki rolünü oynatmak mümkün olabilecektir. Bugüne kadar yürütülen faaliyetlerin ve ulusal kurtuluş mücadelemizin etkilerinin geniş bir ilgi ve sempati yarattığı dikkate alınırsa, bugün kendini dayatan görev; yaratılan ilgi ve sempatiyi eğitimle tamamlayarak bilinçli katılıma dönüştürmek ve bu katılımı örgütlü hale getirerek bu kesime öncülük rolünü oynatmaktır. Bu görevler başarıldığında kaynağa dönüş hamlesini güçlü bir şekilde hayata geçirmek olanağı da yaratılmış olacaktır.

YKWK-Avrupa Kolu'nun üçüncü bir görevi ise, *"Avrupa'daki Kürdistanlı işçi kitleleri içinden gittikçe daha fazla sayıda ögesinin ulusal kurtuluş mücadelesinin öncü kadro ve savaşçısı haline getirilmesi"*dir. Birlik örgütlenmelerinin en temel hedef ve görevlerinden birisi, ulusal kurtuluş mücadelemizin kadro ve savaşçı ihtiyacının karşılanmasıdır. Birlik faaliyetlerini salt geniş çevrelerin ulusal kurtuluş mücadelesine cephe üyesi düzeyinde katılımını sağlamak şeklinde ele almak, bunun önünü açmayı ve daha ileri hedeflere yöneltmeyi gözardı etmek ve hep partinin göndereceği kadrolarla bu faaliyetlerin yönlendirilip yönetileceğini düşünmek geri ve dar bir anlayıştır. Birlik örgütlenmelerinin yaratılması doğrultusunda ilk adımlar partili kadrolarca atılmak zorunda olunsa da, bu örgütlenmeler giderek kendi kadrolarını yaratmak ve salt kendi birlik faaliyetlerinin değil aynı zamanda devrimin tüm alanlarındaki görevlerin yerine getirilmesinde yer alacak kadrolar ve savaşçılar çıkarmakla yükümlüdürler. Partinin kadro ve savaşçı kaynağı birlik örgütlenmeleridir. Bu konuda da YKWK'ya öncü bir rol düşmektedir. İşçi sınıfının cephe örgütü olması itibariyle, örgütlenmeye ve mücadeleye konumu gereği en yatkın olan bu kesim içinden ileri kadrolar ve savaşçılar çıkarmak ve bunları Partinin hizmetine sunmak YKWK'nın mutlaka yerine getirmesi gereken bir görevdir. Özellikle örgütsel alanda büyük roller oynayabilecek deneyimli kadrolar bu birlik içinden çıkabilir, çıkmalıdır. YKWK diğer görevlerini yerine getirirken, bu hedefi de bir an bile gözden yitirmeksizin, gelişmeye ve önderlik etmeye en yatkın ögelerini Partiye sunarak kadrolaştırma, yine savaşmaya yatkın ögelerini ARGK'ye kanalize etme görevini başarıyla yerine getirmelidir.

"Faşist Türk sömürgeciliğinin, Avrupa emperyalist gericiliğinin, Türkiye sosyal-şoven güçlerinin ve Kürdistan işbirlikçi otonom-reformist güçlerinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelen saldırı, provokasyon, yozlaştırma faaliyetlerine karşı durulması, mücadele edilmesi ve boşa çıkarılması" YKWK-Avrupa Kolu'nun bir diğer görevi durumundadır. Geçmişten bugüne yaşanan ve son dönemlerde gözle görülür derecede boyutlanan gelişmeler, ulusal kurtuluş mücadelemize yönelen saldırı, komplo ve provokasyonların ağırlıklı kısmının Avrupa zemininde ve Avrupa üzerinden geliştirildiğini ortaya koymaktadır. Bu anlamda da, mücadelemizi koruma ve kollama görevinde Avrupa zemininde yürütülen faaliyetlere büyük rol düşmektedir. Özellikle emperyalizm ve işbirlikçi Kürt örgütlerinin bağımsızlık mücadelemizi tasfiye yolunda büyük çabalar ve komplolar geliştirdiği açık bir gerçektir. Bu durum, mücadelemizin zaferi için, Avrupa zemininde yürütülen düşmanca çabalara karşı son derece uyanık olmayı ve etkin mücadelelerle bu oyunları boşa çıkarmayı hayati bir görev olarak önümüze koymaktadır. Bu görevin yerine getirilmesinde tüm Parti-Cephe örgütleri ve yurtseverlere rol düşmektedir. YKWK-Avrupa Kolu da faaliyetlerinin en temel hedeflerinden biri olarak, çeşitli çevrelerden mücadelemize yönelen imha, tasfiye ve yozlaştırma politikalarını etkisiz kılmayı ve karşı saldırılarla bağımsızlık mücadelemizin zaferi ve otoritesini hakim kılmayı başarmalıdır. Kendi çatısı altında birleştirdiği yurtseverler başta olmak üzere, en geniş yurtsever, devrimci, demokratik çevreleri bu temelde bilinçlendirme ve seferber etme rolünü oynamalıdır.

YKWK-Avrupa Kolu'nun bir diğer görevi de, *"Avrupa'nın demokratik geleneklerinden yararlanarak yasal ekonomik işçi örgütlenmeleri olan sendikalarda örgütlenmeden yana olmak, bunların hem Kürdistanlı işçilerle bağ kurmanın, hem de onları örgütlemenin etkin bir aracı olarak değerlendirilmesi"*dir. Avrupa zemininde sayısı onbinlere varan Kürdistanlı işçi bulunduğuna göre, onları örgütlemek için her alan ve olanaktan yararlanmak gerekli ve zorunludur. İşçi sendikaları en geniş işçi çevrelerine ulaşmada önemli alanlardan birini teşkil eder. YKWK'nın da en geniş işçi çevrelerine ulaşmada bu araçlardan yararlanması gereklidir. Ancak şu hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, bizim Avrupa'da işçi sendikaları içinde örgütlenmemiz bir amaç değil, araçtır. Esas hedefimiz Kürdistanlıları kaynağa dönmeye teşviktir, ancak burada bulundukları sürece de onlarla bağ kurma ve onları örgütlemenin birer aracı olarak sendikalardan yararlanmak gereklidir. Bugüne kadarki faaliyetler sürecinde bu konuda çok yetersiz kalınması sözkonusudur. Sendikalar içindeki işçilerle bağ kurma ve onları örgütleme yolunda atılmış ciddi adımlar ve ciddi çabalardan sözedilemez. YKWK-Avrupa Kolu'nun kendi örgütlenmesini güçlendirmesine paralel olarak bu alana da el atması ve bu araçtan mücadelemizin çıkarları için yararlanması önem taşımaktadır.

"İşçi birliğinin temel ulusal kurtuluşçu görevlerine bağlı olarak, Avrupa zemininde işçilerin günlük sorunları olan işsizlik, geçim zorluğu, ekonomik, sosyal, kültürel problemlerine çözüm getirmeye ve bu amaçla çeşitli örgütlenmelere gidilmesi", YKWK-Avrupa Kolu'nun önemli görevlerinden birisidir. Kitlelerle bağ kurmada, onları mücadeleye çekmede ve örgüt-

lemede salt propagandayla gerçekleri dile getirmek yeterli değildir. Avrupa'ya gelen kitleler birtakım sorunlarına —başta ekonomik olmak üzere— çözümler bulma umuduyla gelmişlerdir. Yine, kitleler devrimin, ulusal kurtuluşun kendi çıkarlarına olduğunu bizzat pratikte görmek ve yaşamak isterler. Birçok sorun içinde boğulan insanları mücadeleye çekip seferber etmek mümkün değildir. Bu nedenle de kitlelere güven vermede ve onları örgütlemede güncel sorunlarına da çözümler getirmek önemlidir. Bunu yaparken de esas çözümün ulusal kurtuluşta olduğunu kavratmak önem taşır. Yani, kitlelerin güncel sorunlarını çözmeye çalışırken, bu çözümlerin kalıcı ve yeterli olmadığı; bağımsız ve özgür bir ülke ve halk gerçekliğine kavuşmanın esas olduğu bilinci onlara götürülmeli ve benimsetilmelidir. Ama onların güncel sorunlar içinde boğulmalarının da önüne geçilmelidir. Bu sorunları çözmede araç olacak ve esas hedefi kitleleri ulusal kurtuluş amacı doğrultusunda örgütlemek olan ekonomik, sosyal, kültürel örgütlenmeler yaratılmalıdır. Böylelikle en geniş çevrelere ulaşmak, onları çekmek ve mücadelenin hizmetine sokmak mümkün olabilecektir.

YKWK-Avrupa Kolu'nun bir görevi de, *"Faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan halkı ve ulusal kurtuluş devrimine karşı geliştirdiği özel savaş ve her türlü gericiliğe karşı Avrupa'daki işçi kitlelerinin devrimci, yurtsever potansiyel, kin ve öfkelerini açığa vurabilecek en basit mücadele biçimlerinden en karmaşık olanlarına kadar, işgal, gösteri, boykot, yürüyüş, protesto vb. eylemler içinde olunması"* dır.

Mücadelemizin sesini kamuoyuna duyurulması, sömürgecilerden ve emperyalistlerden kaynaklanan her türlü saldırı ve komplonun teşhir ve tecrit edilerek etkisiz kılınması ve Kürdistanlı kitlelerin eğitilip aktifleştirilerek mücadeleye daha güçlü sahip çıkmalarının sağlanmasında kitle eylemliliğinin önemi büyüktür. Nitekim, geçmiş mücadelemiz süresince ve bugün Avrupa alanında yaşanan yoğun eylemlilik mücadelemizin en önemli güç kaynaklarından biridir. YKWK öncülüğünde kitle eylemliliğini güçlendirip süreklileştirmek, hem mücadelemize yönelik saldırı ve komploların boşa çıkarılması ve hem de mücadelemizin daha geniş çevreleri bağrında toplayarak güçlenmesini sağlamak açısından büyük önem taşımaktadır. YKWK bayrağı altında girişilecek eylemler hem daha zengin ve çeşitli olabilir ve hem de daha büyük kazanımlar sağlayabilir. Hepsinden de öteye geliştirilecek böylesi eylemler, cephe birlikleri içinde yeralan kitlelerimizin aktifleşmesi için de iyi birer eğitim aracı olacaklardır.

YKWK programında yeralan, YKWK-Avrupa Kolu'nun özgül hedeflerinden sonuncusu şu şekilde formüle edilmiş bulunuyor: *"Avrupa zemininin dayanışma ve ittifaklar açısından sahip olduğu olanakların duyarlılıkla değerlendirilmesi, dayanışma ve ittifakları geliştirerek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine maddi ve manevi destek verilmesi. Bunun için:*

a) Ulusal kurtuluş hareketleri, sosyalist ülkeler ve anti-emperyalist ülkelerin işçi birlikleri ile dayanışma ve ittifak içinde olunması.

b) Avrupa'daki demokratik gelenelere bağlı anti-faşist işçi komiteleri ve birlikleri ile ilişki, dayanışma ve ittifak içinde olunması.

c) Uluslararası alanda Kürdistan işçi sınıfını ve mücadelesini tanıtmak amacıyla, araştırma-inceleme yapma; broşür, afiş, kitap, film vb. araçları geliştirme; toplantı, seminerlere katılınması ve düzenlenmesi; Kürdistan işçi sınıfının diğer ülkelerin deneylerinden yararlandırılması."

Yukarıda ele alınan görev ve hedefler de YKWK-Avrupa Kolu'nun en önemli görev ve hedefleri arasındadır. Özellikle, ulusal kurtuluş mücadelemizin dünya ilerici kamuoyundan tecrit edilmesi için sömürgeciler ve emperyalistler eliyle yoğun çabaların sarfedildiği gözönünde bulundurulursa, dış ilişki ve ittifakları geliştirmenin büyük önemi daha iyi anlaşılır. Parti düzeyinde ilişki kurulamayan birçok çevre ve örgütle cephe düzeyinde, yine tek tek birlikler düzeyinde ilişki geliştirmenin koşulları daha fazladır ve özellikle Avrupa'da bunun şartları geniştir. YKWK-Avrupa Kolu'nun bunu dikkate alarak, bugüne kadar zayıf kaldığı bu alanda da gücünü harekete geçirmesi ve rolünü oynaması gereklidir.

Ana hatlarıyla üzerinde durduğumuz görevler bugün her zamankinden daha fazla önem ve aciliyet kazanmış görevler olarak yerine getirilmeyi beklemektedir. II. Kongresini gerçekleştiren YKWK-Avrupa Kolu bu Kongreden de aldığı güçle görevlerinin üzerine yürümeli; daha etkin, daha örgütlü ve diğer birliklerin örgütlendirilmesine de örnek teşkil eden bir yapıya ve faaliyetliliğe ulaşmalıdır.

Tüm Kürdistanlı aydınlara ve YRWK üyelerine

ÇAĞRI

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği (YRWK) 1. Kongresini 27-28 Mayıs 1989 tarihlerinde Federal Almanya'nın Bonn kentinde yapacaktır.

1. Kongrede YRWK'nin bir yıllık faaliyetleri değerlendirilecek, hata ve eksiklikler saptanmaya çalışılacak; dünya, bölge ve Kürdistan'ın durumu ve önümüzde duran görevler tartışılacak ve yeni yönetim organları seçilerek sonuçlanacaktır.

Tüm Kürdistanlı aydınları davet ediyor, yoğun katılımlarını bekliyoruz.

YRWK
Yönetim Kurulu

Not: Daha geniş bilgi YRWK derneğinden elde edilebilir.

Adres: YRWK, Maxstr. 50-52, 5300 Bonn 1 / BRD

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

KÜRT BAHARI

LAND OG FOLK (Vatan ve Halk), 28.3.89 / Danimarka Komünist Partisi yayın organı.

"Newroz, Kürtçede yenigün anlamına geldiği gibi, baharın gelişinin de simgesidir. Newroz, cansız geçen kışın ardından bir kış boyu yapılan hazırlıkların baharla hayat bulmasıdır" diyor, 1978'den bu yana Danimarka'da oturmakta olan Yusuf Gordow adlı Kürt.

Danimarka'da yaşamakta olan en büyük sayıdaki mülteci ve göçmen grubunu Kürtler oluşturmaktadır. Buna rağmen, bu insanlar, kimlik kartları TC damgalı olduğu ve kendileri Türkiye'den geldikleri için Danimarka halkı ve resmi makamlar tarafından Türk olarak görülmektedirler. Bu durum sadece Danimarkalıların bizler hakkındaki bilgi noksanlığından kaynaklanmamaktadır, aynı zamanda Türk asimilasyonunun bir sonucu olan bizim kendi vurdumduymazlığımızın bir sonucudur da. Bugün dünyada kendisini Kürt olarak nitelendiren toplam 25-30 milyon insan yaşamaktadır. Kürtlerin ülkesi olan Kürdistan İran, Irak, Suriye ve Türkiye arasında bölüştürülen ve yüzölçümü 550.000 kilometrekare olan bir toprak parçasını kapsamaktadır. Sadece Türkiye'de 13.130.000 Kürt yaşamakta olup, 10.000'e yakını Danimarka'da bulunuyor.

Sadece Kürtler ile direkt ilişkisi olan Danimarkalıların Kürt halkının kültürünü ve geleneklerini tanıdıkları ortada olan bir gerçekliktir. Birçok Danimarkalının bizleri daha da fazla tanımaya başlamalarının ana nedeni, Kürtlerin Türkiye sınırları içerisinde bağımsızlık için direniş mücadelesi sürdürmeleri ve de, Kürtlerin İsveç Başbakanı Olof Palme olayına adlarının karıştırılmış olmasıdır.

Kürtler, bir halk olmalarına rağmen Türkiye'de varlıkları resmen kabul edilmemekte ve "dağ Türkleri" olarak adlandırılmakta olup, bir Hint-Avrupa kökenli dil olan Kürtçe de yasaklanmış durumdadır. Bugün dünyanın yedinci büyük ordusu olan Türk Ordusunun üçte ikisi (2/3) Kürdistan'da, yani Türkiye'nin Doğusunda konumlandırılmıştır. Kürt yerleşim bölgelerinde, olağanüstü hal ilan edilmiş, "süper vali" olarak adlandırılan bir bölge valisi, bölgeye yönetici olarak atanmıştır. Türk Parlamentosunun birçok üyesi çeşitli kereler verdikleri beyanlarda, Kürdistan'ın bir toplama kampına dönüştürülerek, günlük hayatın hiçbir değerinin kalmadığını ifade etmişlerdir. Özel olarak eğitilmiş olan ve "kontra" olarak da adlandırılan özel askeri birlikler, bölgedeki insanları her gün büyük bir baskı cenderesi altında inim inim inletmektedirler.

Türk devletinin yürüttüğü Türkleştirme ve asimilasyon politikasına karşı çıkan Kürt köylüleri ve Kürt partizanları ya kurşunlanarak vurulmakta, ya da resmi yöntemlerle cezalandırılmaktadır. Askeri birlikler "ayrılıkçı" dedikleri Kürt partizanlarına benzeyen her Kürdü vurmaktadırlar. Kısa bir süre önce bir dizi Türk gazetesinde Siirt ilindeki Kasaplar Deresi'nde 80 cesedin bulunduğu yolunda yazılar yeraldı, ancak uluslararası kaynaklara göre bu ceset sayısı oldukça yüksektir. Basında yer alan, kamuoyuna yansıyan kanıya göre bu cesetler, ya işkenceler esnasında ya da silahlı çarpışmalarda öldürülen Kürt partizanlarına aittir. Bütün bunların yanında bir Kürt köyü olan Yeşilyurt'ta köylülerin insan pisliği yemeye zorlandıkları da basında yer alarak kamuoyuna yansımıştır." (Cumhuriyet gazetesi, Ocak 1989)

Danimarka'da oturmakta olan Kürtlerin büyük bir çoğunluğu Orta Anadolu'nun Konya bölgesinden gelmektedirler. Bu Kürtler aşağı yukarı bundan 150-200 sene önce, Kürdistan'da meydana gelen isyanlar sırasında zorla Orta Anadolu ve Batı Anadolu'ya göç ettirilerek mecburi iskana tabi tutulmuşlardır. Günümüzde Orta Anadolu'da aşağı yukarı 1 milyon Kürt yaşamaktadır.

Newroz, Kürtçe yeni gün anlamına gelmekte olup baharın gelişinin, doğanının uyanışının ve insanların yeniden dirilişinin bir simgesidir. Newroz, her yıl cansız geçen kışın canlı doğa ve yeni bir yaşama dönüşmesi anlamına da gelmektedir. Kışın düşünülen, özlenen her şey baharın gelmesi ile birlikte hayata geçilir ve bundan dolayı Newroz her baharın başlangıcında kutlanır.

Tarih, ta M.Ö. 700 yıllarında Ortadoğu halklarının kendilerini kölelik zincirlerinden kurtarma istem ve özlemleri'ile başlamaktadır. Asurluların despotik İmparatorluğu, bölge halkları üzerinde sınırsız bir baskı uygulamaktadır. Asur İmparatoru Dehak'ın krallığı döneminde bu baskı en yüksek noktasına ulaşmıştır. Halkların isyan idealleri ve birleşme çabaları çok çabuk canlanır ve gelişir. Tarihin bize gösterdiğine göre bu baskı cenderesinden kurtulma çabaları ilk defa M.Ö. 612 yıllarında gerçekleşir. M.Ö. 650 yıllarında Kürtlerin ataları olan Med aşiretleri, birleşip ortak bir federasyon oluşturmak için çabalara giriştiler. Med aşiretleri, Demirci KAWA önderliğinde Asurluları M.Ö. 612 yıllarında yenilgiye uğrattılar ve o günden bu güne 21 Mart yeni bir gün, yani NEWROZ olarak bugüne kadar kutlanagelmiştir. Her yıl 21 Mart'a yaklaşırken, Kürdistan dağlarında, ovalarında ve birçok Kürt işçi ve öğrenci kitlesinin bulunduğu Türkiye'nin büyük şehirlerinde büyük ateşler yakılmaktadır.

Newroz geleneği, uzun yılların yoğun Türkleştirme ve asimilasyon politikası neticesinde Orta Anadolu'daki Kürtlere, adeta zorla unutturulmuştur. Fakat bununla birlikte, Newroz geleneği Avrupa'daki Kürtler tarafından oldukça yaygın bir şekilde kutlanmaktadır. Avrupa'nın hemen hemen her ülkesinde Newrozlar çok büyük geceler ile kutlanmaktadır. Aynı zamanda Danimarka'da da Newroz kutlamaları 12 Eylül 1980 askeri darbesinin ardından Avrupa'ya gelen mülteci akını ve Kürdistan'ın Türkiye parçasında yürütülen ulusal direniş mücadelesinin Avrupa'daki Kürtlerin ulusal duygularını kamçılaması ile oluşan bir sempati sonucunda başlamıştır.

Bu yazdığım yazı ile, çok kısa bir şekilde Danimarka'da ve Kürdistan'daki Kürtler hakkında bazı açıklamalarda bulunmaya çalıştım. Benim şahsi kanaatime göre, günümüzde halen Danimarkalılar ile Kürtler arasında büyük bir anlayış ve dayanışma eksikliği mevcuttur. Bizim kültürlerimiz farklı olabilir, fakat insan olarak amacımız aynıdır, ki bu amaç ise herkesi kendi kültürleri içerisinde güçlendirerek kendilerine olan inancı güçlendirerek pekiştirmektir. Bundan dolayı, biz Kürtlerin Danimarkalıların desteğine ve ilgisine ihtiyacımız olup, bu destek ve ilgi ile insana değer verilen bir toplum yaratabileceğimize inanıyorum.

Kaynaklar:

1) Serxwebûn yayınlarının, 1989 cep takvimi,

2) Uluslararası Azınlıklar Örgütü. (AIDLOCM)

3) Jan Hyarnö, Kürtler, Bölünmüş Bir Millet. Munsgaard 1972. Dara Şiran, Orta Anadolu'daki Kürtler. Stockholm, Mayıs 1981

Newroz ve sömürgeciliğe karşı mücadelede uluslararası dayanışmanın önemi

Yeni bir Newroz'u daha geride bırakmış bulunuyoruz. Kürdistan tarihinin yüzyıllar öncesine ait olan bu yabancı egemenliğe karşı direniş ve başkaldırı geleneğini günümüze taşımak ve halkımızın dünü ile bugünü arasında köprü kurmak anlamlıdır. Kürt halkı, uzun tarihi boyunca yüzyüze geldiği sayısız istila dalgalarına ve yurdunu işgal eden yabancı egemenlere karşı mücadelede, Newroz'u bağımsız ve özgür yaşama tutkusunun bir sembolü haline getirmiştir. Bugün bu tutku yurtsever Kürt insanını içine alan örgütlü bir ulusal kurtuluş savaşına dönüşmüş; pratikte Newroz kendi gerçek anlamına kavuşmuştur. Halkımız bunu gerçekleştiren PKK hareketine çok şey borçlu olduğunu bilmekte ve borcunu bu hareketin etrafında sımsıkı kenetlenerek ödemeye çalışmaktadır.

21 Mart tarihinin bir başka ilginç özelliği de, bu günün dünya çapında sömürgeciliğe ve her türlü ırkçılığa karşı özgür insanlığın öfke ve nefretini haykırdığı gün olarak kutlanmasıdır. Güney Afrika'da ezilen karaderili halkın başlattığı Soweto Ayaklanması'nın ırkçı beyaz azınlık yönetimi tarafından kan dökülerek bastırılmasının yıldönümü, BM Örgütünce **Sömürgeciliğe ve Irk Ayrımına Karşı Mücadele Günü** olarak benimsenmiştir. Bu mutlu rastlantı, Newroz'un anlamını ve içeriğini daha da zenginleştirmiştir. Bunun sonucunda, halkımız, yakın tarihimizin her yeni Newroz'unda sömürgeci köleliğe karşı mücadele bayrağını yükseltirken, aynı zamanda BM Örgütünün kararları doğrultusunda ilerici insanlığın iradesini temsil ettiğinin bilincindedir.

Bugün gezegenimiz üzerinde bir sistem olarak klasik sömürgeciliğin varlığından sözetmek artık mümkün değildir. İkinci emperyalist paylaşım savaşının ardından giderek yükselen ulusal kurtuluş hareketleri, emperyalizmin eski sömürgecilik sistemini yıkmıştır. Dünyanın çeşitli dönemlerindeki bazı kalıntılar dışında klasik sömürgecilik sistemi tarihe karışmıştır. Savaş sonrasında ulusal bağımsızlıklarına kavuşan eskinin sömürge ülkeleri BM Örgütüne katılmışlardır. Bu gelişme, örgütün bünyesinde bütün ulusların bağımsız ve özgür yaşama haklarını kararlılıkla savunan devletlerin sayısını arttırmıştır. Sosyalist ülkeler topluluğuyla çoğu zaman **Bloksuzlar** biçiminde tanımlanan genç ulusal devletler arasında gerçekleşen işbirliği ve dayanışma, BM Örgütünün halkların kaderini ilgilendiren birçok önemli sorun üzerinde bazı önemli kararlara ulaşmasında büyük bir rol oynamıştır. Sözkonusu işbirliği ve dayanışmanın en somut ifadesi, sömürge durumundaki ülkelere ve halklara bağımsızlık verilmesine ilişkin olarak, BM Örgütünün aldığı 14 Aralık 1960 tarihli genel kurul kararıdır. Doğal olarak bu karar halkımızın kurtuluş mücadelesini de yakından ilgilendirmektedir.

BM Örgütünün, ulusların kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesi ilkesi çerçevesinde ulaştığı kararların, ezilen halkların ulusal kurtuluş mücadeleleri üzerinde olumlu etkilerde bulunduğu rahatlıkla söylenebilir. Emperyalist-kapitalist sistemin "çamur ayaklı" devlerinin de bu örgütün üyesi olmaları, mevcut gelişmenin olumlu içeriğine gölge düşürmemelidir. Soruna ilişkin olarak varılan kararlar ve yayınlanan bildiriler, bu örgütün kişiliğinde ilerici insanlığın sömürgeciliğe ve her türlü ırk ayrımına karşı duyduğu soylu öfkeyi ortaya koyması açısından büyük değer taşımaktadır. İlerici insanlık ağırlığını bütün ulusların bağımsız ve özgür yaşama haklarını hayata geçirmelerinden yana koymuş ve halkların sömürgeci kölelik altında tutulması çabalarını insanlığa karşı işlenen suçlar arasına yerleştirmiştir. Karşı-devrimin saldırı savaşlarıyla ulusal kurtuluş savaşları arasındaki derin farklılığı gözler önüne sermiş ve ulusal kurtuluş savaşlarının haklı ve meşru niteliğini onaylamıştır. Bu yaklaşımın BM Örgütü gibi günümüzün en büyük uluslararası kuruluşu tarafından karar düzeyine çıkarılması tartışılmaz öneme sahiptir.

Bütün bu olumlu gelişmelere karşın, BM Örgütü kararlarının halkların devrimci kurtuluş savaşlarının yerine geçirilemeyeceği açıktır. Gezegenimiz üzerinde klasik sömürgeciliğin tamamen tasfiye edilmesinde belirleyici olan güçler yine ve her zaman ulusal kurtuluş savaşlarıdır. Ezilen halklar bağımsızlıkları ve özgürlükleri için ileri atılmadıkça, kimler tarafından alınmış olursa olsun, en iyi kararlar bile bir temenni olmanın ötesine geçemeyecektir. Halkların istemlerinin yeterli bir karşılığı olsalar bile, bu kararlar halklara barış içinde yaşayabilecekleri bir yurt veremeyecektir. Bağımsız bir vatan üzerinde özgür bir yaşam her şeyden önce halkların kanı, emeği ve alınterinin eseri olacaktır. İnsanlığın gelişim tarihinin karşımıza çıkardığı gerçeklik budur.

Gerçeğin bir de öteki yüzüne bakmak gerekir. BM Örgütünün iradesine karşın, Amerikan emperyalistleri başta olmak üzere bütün emperyalist güçler, ulusal kurtuluş savaşlarını bastırmak için çaba harcamaktan geri durmamışlardır. Vietnam'da ve öbür Çinhindi ülkelerinde ABD emperyalizminin giriştiği terörist savaşın külleri henüz soğumamıştır. İkinci dünya savaşı sonrasında, ABD emperyalizmi, bağımsızlıkları ve özgürlükleri için savaşan halklara kendi iradesini zorla dayatarak, yeni sömürgecilik sistemine işlerlik kazandırmaya çalışmıştır. Emperyalizmin eski sömürgecilik sistemini yıkan Çinhindi halkları, yeni sömürgeciliğin mimarı olarak sahneye çıkan ABD emperyalizminin saldırı savaşını da sonuçsuz bırakarak kesin zafere ulaşmışlardır.

Kısacası, BM Örgütünün homojen bir yapıdan yoksun olması, etkisini özellikle ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı takınılan tutuma yansıtmıştır. Bu sorun karşısında örgütün ortak bir tavır etrafında birleşmesi mümkün olmamıştır. Uluslararası düzeyde devrim ile karşı-devrim güçleri arasındaki çelişki ve çatışma, hükmünü bu örgütün bünyesinde de yürütmüştür. Örgüt içinde sayısal üstünlüğün Bloksuz ülkelerle sosyalist ülkeler topluluğuna doğru kayması, özellikle ABD emperyalizminin bu kuruluşu sosyalist sistemin propaganda kürsüsü biçiminde değerlendirmesine neden olmuştur. Paradoksal bileşimi ve bunun doğurduğu bütün zayıflıklarına karşın, örgütün ulusal kurtuluş mücadelelerine yaklaşımı giderek olumlu niteliklere bürünmüştür. BM Örgütü, bu yapısıyla ulusal kurtuluşçu güçlerin mücadelelerinin haklı sesini dünya halklarına duyurdukları elverişli bir platform özelliğine kavuşmuştur.

Kürdistan'da da bugün bir ulusal kurtuluş savaşı verilmektedir. Bu savaşın yöneldiği Türk sömürgeci egemenliği, klasik sömürgeciliğin özgül biçimlerinden birini oluşturmaktadır. Özgül karakteri açısından bakıldığında, denilebilir ki, bu sömürgeciliğin bir benzerine daha tanık olmak olanaksızdır. Türk sömürgeciliği, klasik sömürgeciliğin çeşitli varyasyonları arasında en inkarcı olanı, en acımasızı ve en ahlaksızdır. Varlığını tarihin en kadim halklarından biri olan Kürt halkını hiçliğe sürüklemekte bulan böylesi bir sömürgeci egemenliğe karşı mücadele, tartışma kabul etmez zengin bir demokratik ve insancıl içeriğe sahiptir. Bu yüzden, düşürülen insanlığı ayakları üzerinde oturtmayı amaç edinen Kürt halkının kurtuluş davasının bütün insanlığın sempati ve desteğini toplamasını beklemek yanlış olmayacaktır.

Peki, pratik bu konuda neyi göstermektedir? Halkımızın haklı ve meşru kurtuluş davasının insan haklarına saygılı uluslararası kuruluşlar ve politik çevrelerde **hak ettiği** yankıyı bulabildiğini söyleyebilir miyiz? Mücadelemize dost olabilecek güçlerin desteğini kazanabilmiş midir? Bu sorulara verdiğimiz yanıt, olumlu gelişmelerle birlikte bazı olumsuzlukları da içeriyorsa, bunun nedenlerini nasıl açıklamalıyız?

Görülmemiş zenginlikteki demokratik ve insancıl içeriğine karşın, Kürdistan kurtuluş mücadelesinin kendi doğal müttefikleri arasında istenen düzeyde bir ilgi ve destekle karşılanmasının en önemli nedenlerinden biri, hiç kuşkusuz ilkel milliyetçiliğin bu alanda yarattığı tahribatlarda aranmalıdır. Doğu ve Güney Kürdistan'da Kürt hareketinin başını çeken bu güçler, Kürdistan sorununu sömürgeci devletlerin bir **iç sorunu** olarak ele almışlardır. Dolayısıyla Kürdistan sorunu uluslararası kamuoyuna bir azınlıklar sorunu olarak yansıtılmıştır. Sözkonusu güçlerin sömürgeci yönetimlerle uzlaşma temelinde otonomi denilen belirsiz bir hedefin arkasından sürüklenmeleri, bu kanıyı giderek pekiştirmiştir. Sömürgecilerden birine yaslanarak başka bir sömürgeci devlete yönelmek ve emperyalizmin dümen suyuna girmek, emperyalistlerin Kürt hareketini güdümüne alma çabalarına hız vermelerine yolaçmıştır. Günümüzde NATO'nun PKK hareketine boyun eğdirmeye ve olmazsa onun Kürdistan sorununun çözümünden bir alternatif olmaktan çıkarmaya çalışması, bir bakıma ilkel milliyetçiliğin ve küçük-burjuva reformizminin bu işbirlikçi ve teslimiyetçi özelliğinden kaynaklanmaktadır. Bu güçlerin pratiğine bakan emperyalistler, "boyun eğme ve teslimiyet, Kürtlerin ulusal karakterlerinde vardır" sonucuna varmakta ve bunun için devrimci güçlere yönelik saldırılarını tırmandırmaktadır.

Yine Türkiye'nin Ortadoğu'da işgal ettiği jeopolitik konumunun emperyalist-kapitalist sistem için büyük önem arzettiği bilinmektedir. Bunu bir şantaj aracına dönüştüren Evren-Özal yönetimi, bazı emperyalist Batı Avrupa ülkeleri hükümetlerini, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı mücadelede, adeta kendi temsilcileriymiş gibi davranmaya zorlamıştır. Bu çabalarında bir ölçüde başarı sağladığı da söylenebilir. Bazı Batı Avrupa hükümetlerinin, tamamen Türk devletinin damgasını taşıyan çirkin savlara sarılıp PKK hareketine saldırmaları bunun kanıtıdır. Faşist-sömürgeci yönetim, sadece müttefiklerini saldırıya geçirmekle yetinmemiş; Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ile dayanışma içine girip destek sunabilecek olası dış ilişki kanallarını tahrip etmek için de yoğun bir çaba harcamıştır. PKK hareketini karalamak ve yıpratmak amacıyla, 15 Ağustos Atılımı ertesinde adeta bir tür diplomatik seferberlik ilan etmiş; yalan ve demagojiden ibaret olan gerici propaganda materyallerini bellibaşlı kuruluşlardan tek tek kişilere varana değin her yere ulaştırmaya çalışmıştır. Buna karşılık devrimci güçlerin gerçekleri açıklamada yetersiz kalmaları, kimi demokratik çevreler üzerinde olumsuz etkilerde bulunmuştur. Mücadelemize aktif destek sunabilecek olan güçlerin en azından bekle-gör tutumuna itilmeleri, emperyalistleri, saldırılarını yoğunlaştırmada cesaretlendirmiştir.

Avrupa kamuoyunda PKK hareketine karşı tırmandırdığı karalama kampanyasında, Türk devletinin mal bulmuş mağribi gibi dört elle sarıldığı başlıca silah "köy koruculuğu" sistemi ve ortaya çıkardığı sonuçlar kendi eseri değilmiş gibi davranan Türk devleti, "gözü dönmüş caniler masum çocukları ve kadınları katlediyor" feryatlarıyla adeta bütün dünyayı ayağa kaldırmaya çalışmıştır. Evren-Özal yönetiminin uluslararası alana taşırdığı bu "özel savaş" taktiği, nedenleri dikkate almaksızın yalnızca sonuçlarla ilgilenen, timsah gözyaşları döken propagandacıların ezilen halkların kanına bulanmış ellerini görmeyen, barış havariliği görünümü altında köleliğe boyun eğilmesini telkin eden ve kuşun kendisinin ölümünü unutarak tüylerine ağıt yakan küçük-burjuva hümanizmini harekete geçirmiştir. Bu gerçeği açık yüreklilikle kabul etmek zorundayız.

Peki, "köy koruculuğu" sistemine karşı mücadelede devrimci yöntemleri tam bir yetkinlikle kullandığımız ve hiçbir yetersizliğimizin bulunmadığı söylenebilir mi? Elbette söylenemez. Bu mücadelenin haklı ve meşru içeriğinden kesinlikle kuşku duymuyoruz. Ancak bu durum yetersizliklerimizin olmadığı anlamına gelmez. "Köy koruculuğu" adı verilen kelle avcılığı mekanizmasına karşı meşru devrimci savaşta karşılaşabileceğimiz birkaç çirkin hareket, ulusal kurtuluş mücadelemize yol gösteren ilkelerin sonucu değil, mevcut durumda varolup da devrimimizin düzeltmeye çalıştığı rezil mantığın ürünüdür. Bunların ardına sığınarak, ezilen bir halkın özgürlük çığlığına kulaklarını tıkamak, ancak gericiliğe özgü bir davranış olabilir.

Amerika Bağımsızlık Savaşına katılmış ve Fransız Devrimini yakından izlemiş olan **Thomas Paine**, zulümden canı yanmış insanlarda filozof sakinliği ya da kötürüm vurdumduymazlığı aranamayacağını belirtmektedir. İki büyük devrime tanık olan Paine'in, devrime yürüyen halkların ruh halini ortaya koyan bu görüşleri somut bir gerçekliği yansıtmaktadır. Sömürgecilik kendi başına kan, zulüm, vahşet demektir. Varlığını ezilen halka karşı sürekli saldırı konumunda bulunmaya dayandıran böyle bir egemenlik sistemi, bütün zulüm düzenleri gibi yine zulüm doğurmaktan başka bir sonuç veremez. Onlar aynı zamanda zulüm ve zorbalık altında tuttukları kitlelerin öğretmenleri olacaklardır. Yıllar boyunca vahşetin her türlüsüne maruz bırakılmış ezilen yığınlar, fırsat ellerine geçtiğinde öğretmenlerinden öğrendiklerini uygulayacaklardır. Böyle davranırken, uzun yıllar boyunca gözlerinin önünde cereyan eden vahşet sahnelerinin intikamını aldıklarına inanacaklardır. Zulüm bütün zorba yönetimlerin vazgeçilmez silahıdır ve bu yönetimlerin kendileri ezilenlere miras bıraktıkları aynı silahla devrileceklerdir.

Kısacası, baskıcı rejimlerin ezilenleri cezalandırma yöntemleri, yaşayanların duyguları üzerinde derin etkiler bırakır. Onların "ya duygularını zedeler ya da yüreklerini taşlaştırır; her iki durumda da yetki ellerine geçtiğinde nasıl cezalandıracaklarını öğrenirler." Kürt insanının, Hazreti Musa'ya tebliğ edilen "on emir" içinde yeralan "öldürmeyeceksin" buyruğunu Kürdistan'da "öldüreceksin" biçiminde değiştiren Türk sömürgecilerinin yaptıklarını unutması mümkün müdür? Sömürgecilerin ve uşaklarının insanlıkdışı çılgınlıklarının Kürt insanının duyguları üzerinde derin izler bırakmaması düşünülebilir mi?

Birkaç saat karanlık bir odada bekletilen bir insan, birdenbire dışarı çıkarıldığı zaman bir süre ışığa alışmakta zorlanır. Binlerce yıldan beri sömürgeci köleliğin kapısız ve penceresiz zindanında tutulan bir halk da, aydınlığa kolay kolay alışamayacaktır. Bağımsızlığa ve özgürlüğe doğru yürürken, yaşama gözlerini açan küçük bir çocuk gibi belki bazı şeyleri kı-

Devamı 20. sayfada

PKK'li savaş esiri Mustafa Karasu'nun, TKP-B'li bazı dostlara gönderdiği mektubu yayınlıyoruz.

"Diyarbakırlar olmasın..."

Değerli dostlar,

3.2.1989 tarihli kartınızı aldık. Dostlarımızın bu ilgisi bizleri ister istemez sevindiriyor, duygulandırıyor. Her dostluğun bizim için değeri büyüktür. Bu dostlar, uzak bir ülkedense bu değer daha da artıyor. Birkaç sıcak ve dostluk yüklü sözcük ve tümceleriniz bu nedenle daha yüklü anlamlar taşıyor. Böyle olunca, bu tür yazışmalarımıza, çok sık olmasa da, eskiye nazaran periyodik bir süreklilik kazandırabilirsek mutluluk ve sevinç duyarız. Türlü konularda yazmak olanağı doğar. Doğal olarak bizler ihtiyaç duyduğumuzda yazacağız. Sizlere gelişen olaylar ve yaşantımızdan kesitleri aktaracağız.

Diyarbakır şu ana kadar tüm boyutlarıyla hiçbir çevre tarafından öğrenilemedi. Sanırım daha önce de belirtmiştim; bunun suçlusu da biziz. Çünkü, tüm gelişmeleri bütünlüğü ve inandırıcılığı içinde verecek yalnız bizleriz. Birçok olayı bazı kişiler kıyısında köşesinde oldukları için yanlış ve yanılgılı biliyor, ya da işlerine böyle geldiği için gerçekleri tersyüz ederek anlatıyorlar. Bu tür yanlış anlatımın altında yatan kaygıları çok iyi biliyoruz. Zaten ülkemizde ve Türkiye'de bu tür tutumlar alışkanlık ya da siyasal kalıtımsal hastalık haline gelmiş.

Diyarbakır cezaevinde PKK'liler her dönemde en azından kitlenin yüzde yetmişbeşini teşkil ediyordu. Kalan tutar ise, yirmiyi aşkın siyasi gruptan insanlardı. En kalabalık olanı yüzde beşle, on arasında bir orandaydı. Durum bu ise, bu cezaevine damgasını vuran ister istemez PKK olacaktır. Nitekim de başından sonuna kadar öyle olmuştur. Diyarbakır cezaevi PKK damgalıdır. Yukarıda sayısını 20 olarak verdiğim grupların üçü-dördü dışında tümünün bize karşı yaklaşımı oldukça olumsuzdur. Öte yandan, Diyarbakır'ı tanıyacak, tanıtacak PKK'lilerin çoğunluğunun dışarı çıkma durumları yoktur. Genelde idam ve müebbet "cezalıdır". Kalanları da 24 yıllık "cezalılardır"; bunlar da ancak 2000 yılı sonunda çıkabilecek olanlardır. Diğer grupların cezası çoğunlukla 8-15 arasıdır; ve birçoğu da dışarı çıkmışlardır.

Bizlere yaklaşım olumsuz olduğundan, bizler için olumlu izlenim verecek bir anlatımdan kaçmaktadırlar. Bunun için de, birçok olay atlanmakta ya da geçiştirilmektedir. Bütünlük yerine seçmeci anlatım tercih edilmekte, bunu yaparken de kendilerine pay çıkarma ölçüsü dikkate alınmaktadır. Böyle bir anlatım da Diyarbakır'ı anlatmakta çok yetersiz kalmaktadır. Seçmeci ve kaygıcı yaklaşım kitlelerin ve kamuoyunun Diyarbakır'ı anlamasına katkıda bulunmak yerine kafaları karıştırmaktadır.

Kitle bileşimi yüksek ve olayların merkezinde olan bizler atlanarak, Diyarbakır gerçeği ortaya konamaz. Nasıl yazılırsa yazılsın, bizsiz Diyarbakır anlatılamaz. Doğru anlatım, ister istemez bizleri, gelişmelerin ve olayların sürükleyicisi, motoru olarak göstermek zorundadır. Bunu da, ismini verdiğimiz kişiler ve başkaları yapamazlar. Bu nedenle, sizlerin gerçekçi görmemeniz ve yılgınlık anlatımı olarak değerlendirmeniz şaşırtıcı gelmedi. Yeterli görüldüğü söylenseydi, şaşırırdık. Yaşamı; yılgınlık, korkaklık ve teslimiyetçilik olanın yazdığından başka bir şey çıkarılması da, eşyanın tabiatına aykırı olurdu. Gardiyanın isteği üzerine dayak yememek için "Ben yavşağım, ben yavşağım..." sözcüklerini tekrarlayanların, yılgınlık edebiyatı yapması çok doğaldır. Hem de bu sözleri bunlardan biri bizler 1982 yılında ölüm orucundayken getirildiği yan hücrede tekrarlamıştır. Diğer canlı tanıkları da hala yaşıyorlar. Bunların yaptıklarını anlatmak, bu mektubun sınırlarını aşar. Bu ve buna benzer kişilerin dışarı çıkınca kendilerini "Diyarbakırzade" ilan edip, hala eskisi gibi dolaşmaları, ileri-geri konuşmaları bizleri ve Diyarbakır'da yaşayanları üzüyor. Siyasetin bu hacıyatmazlarının Diyarbakır'da yaptıkları öğrenilse, sıradan bir insan bile bunları ciddiye almaz. Kasaba politikacılığı, politika tüccarlığı, aristokratlığı ve yüzsüzlükleriyle ne kadar düşseler de hacıyatmaz gibi tekrar ayağa kalkabiliyorlar. Ne var ki, "yalancının mumu yatsıya kadar yanar"mış, Diyarbakır'ı yaşayanlar her şeyi gözler önüne serdiklerinde, bu tür hileci siyaset tüccarlarının, siyaset aristokratlarının yüzleri de kazınmış olacak.

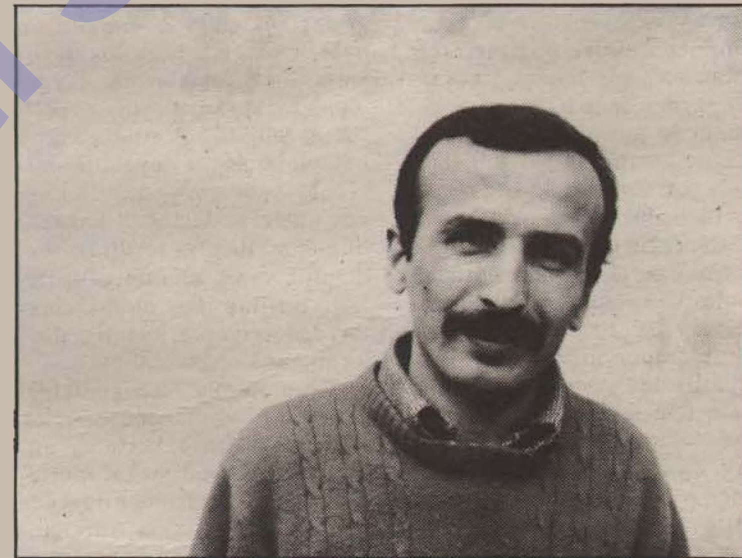
Karşı tarafın güçlü yanı, kullandığı şiddetten ve kamuoyunun suskunluğundan geliyordu. Buna rağmen her direniş, karşı tarafı en güçlü göründüğü anda bile sarsmıştır. Bugün Diyarbakır dünyada bilinir ve teşhir olan duruma gelmişse, bunda direnişlerin ve direniş şehitlerimizin rolü belirleyicidir. Kaldı ki sözkonusu kişilerin "düşman güçlüydü" demeye hiç hakları yoktur. Çünkü, onlar direnmenin kırıntısını bile göstermeden teslim oldular. Direnip yenilenler bunu söylese bir dereceye kadar haklı olurlardı. Öyle ya, vahşi işkenceleri onlar yaşadı ve bir yenilgi aldı. Sözkonusu isimler hiçbir zaman direnmeyi düşünmediler, düşünemezlerdi. Direnip yenilenler ise, teslimiyeti lanetliyor, yeniden direnişe geçmenin yollarını arıyorlardı. Teslimiyeti doğal bir şey görenlerin, ve bu nedenle direnmeyi hiçbir zaman düşünmeyenlerin, pratiği bu olanların "düşman güçlüydü" demeleri bir anlam ifade etmez. Nitekim, yenilenler direnişler örgütledi ve teslimiyet içinde birçok baskıya karşı direndiler, halkının davasını mahkeme kürsülerinde sakınmasız dile getirdiler. Diğerlerinin aklından "direnmek" diye bir kavram, "halkın davasına sahip çıkmak" diye

Ayaktakiler: Mustafa Tekin, M. Doluk, Ali Aksoy, Ali Hüseyinoğlu, Emine Turgut, Abuzer Dehşet. Orta sıra: **Cahide Şener, Mustafa Karasu, Sakine Cansız, Mevlüde Acar, M. Emin Keskin.** Oturanlar: **Abdulselam Apaydın, Hıfzıllah Korkut, Şehmuz Ercan.**

bir şey geçmedi. Felsefelerinde de bu yoktur. Bir direnişte sessizce bir tarafın yanında gözükmüşlerse, bu niyetlerinden değil, başka yol olmadığındandı. Özcesi, kendilerini güçsüz görenlerin yenilgi ve bozgun edebiyatı yapmaları normal. Bir gerçek var ki, onlar hiçbir zaman yenilmediler, yenilmezler de. Teslimiyet, onların ve onlar gibilerinin özleridir.

Bir defasında Avrupa'da "Bizlerin tarihinde ne teslimiyet, ne de ihanet vardır" demişlerdi. Gerçekten de doğru söylüyorlardı. Bir noktada durup kalanlardan, bunu yaşam biçimi kabul edenlerden ne geri, ne ileri

bir adım görülemez. Kendi dışında ilerleyenlerden birkaçı geri adım atınca, kendilerini bir kıymet gibi görüyorlar, Buna ne denilir; açıklamaya gerek yok. Bir türlü kitleselleşemeyen, Kelaynaklar gibi nesilleri tükenenlerin, kitleselleşenlerden birkaçı dökülünce yukarıdaki sözleri söylemelerine ancak gülünür. Neyse, savundukları düşünceleri zor görünce açıklamaktan kaçanların haleti ruhiyesiyle yazılanlar da, her zaman kendilerine uygun olur diyerek bu konuyu noktalayalım. İleride gerekirse Diyarbakır'dan başka kesitleri de anlatırız. Bunları anlatmayı bir insanlık görevi biliyoruz.

Yazdıklarımda kızgınlık sezilebilir. Tüm süreci anlatabilsem, sizler benden daha kızgın olabilirsiniz; hatta öfke duyarsınız. Zaman içinde yaşanan süreç sizler için de netleşirse, bizlere her konuda hak vereceğinize inanıyoruz. Anlatımlarımızda gerçeğin ortaya çıkarılmasından başka bir kaygı olmayacaktır. Gerçek içinde olumsuz yanlarımız olsa da.

Bu cezaevinde komşulardan dostlar var. Önceleri Diyarbakır cezaevindeki uygulamaları diğer cezaevlerinin nicelik farkı olarak görüyorlardı. Anlatımlarımız, yazdıklarımız sonucu bu düşüncelerinden vazgeçtiklerini söylediler. Diyarbakır'la diğer cezaevlerini karşılaştırmanın olanaklı olmadığını, karşılaştırılarak bir değerlendirme yapılamayacağını belirttiler. Büyük farklılıkları belirtmelerine rağmen, uygulanan politikada bir nitelik farkı görmediklerini söyleyenler olsa da, gerçeği görme eğilimindeler. Sanırım Diyarbakır'ı yeni kamuoyuna tanıtmaya başlayacağız. Biz bunu, gelecekte "Diyarbakırlar olmasın" istediğimizden dolayı yapacağız.

Sözkonusu kişilerin yazdıklarındaki abartmalar nereleri bilemiyoruz. Ancak, işkenceler konusunda abartma olacağını sanmıyoruz. Olsa olsa birçok eksiklikler olabilir. Bizler bile, Diyarbakır'da yaşanan işkencelerin dozunu 1984'ten sonra bir-iki yılda ancak öğrenebildik. Önceleri her koğuş ayrı bir cezaevi özelliğinde olduğundan bilemiyorduk. Diyarbakır'ı yaşamasak, birçoğuna biz de inanamazdık. Çünkü ufkumuz bunları kabul etmez; "hiçbir işkenceci ve sadist bile bunları yapamaz" derdik. Örneğin, son zamanlarda Yeşilyurt köyünde yaşanan dışkı yedirme olayı, Diyarbakır cezaevinde farklı servis biçimleriyle yedirilmiş. İstisnai bir olay olarak da değil, sıvılaştırılarak bardak bardak içirilmiş, tabak tabak yedirilmiş; hem de defalarca ve birçok kişiye. Bilmem daha önce yazmış mıydın; tutsaklar havalandırmada soyunduruluyor, her tutsağın makatına jop ya da yanan sigara sokularak havalandırmada "kuyruklu Kürtler marş marş" denilerek dolaştırılıyordu.

Bir arkadaş Uluslararası Af Örgütü'ne, Diyarbakır'daki yiyecek ve içecek listesini yazmıştı. Cezaevi müdürü, arkadaşı çağırarak "Gerçekten bunlar yedirilmiş, içirilmiş mi" diye sormuş; "Evet" karşılığını alınca, "Bunlar insana yapılmaz" karşılığını vermiş. "Sürahi dolu deterjanı nasıl içirtirler, ekmeğe krema gibi bulaşık deterjanı sürdürüp nasıl yedirirler; bunlar insanın iç organlarını parçalamaz mı?" gibi sorularla hayretini açıklamış. Daha birçok yenilmeyecek, içilmeyecek şeyler Diyarbakır menüsünde bulunuyormuş. İnsanlara bunları uygulatan işkencenin dozu da mutlaka çok yüksek olacaktır.

Ocak ayında bazı kısıtlamalar nedeniyle 25 günlük yemek boykotu (açlık grevi değil) yaptık. Sonuçta sorunlarımız çözülmedi. Şimdilik bu sorunlarımız askıda. Gelecekte yeni kısıtlama geleceğinin de belirtilerini hissediyoruz. Şu anda fırtına öncesi sessizliği yaşıyormuş gibi bir halimiz var. Seçimlerden sonra tüm cezaevlerinde sorun yaratılacağını sanıyoruz. Nitekim, şimdiden birçok cezaevinde sıkıntılar tekrar başladı. Bunlara en çarpıcı örnek; Eskişehir cezaevi.

Şimdilik mektubumu burada noktalarken sizleri ve tüm dostları dostluğumun sıcaklığıyla kucaklıyor, sağlık ve mutluluklar diliyorum.

Çalışmalarınızda başarılar dileğiyle, hoşçakalın.

Tümümüzden tümünüze selamlar, sevgiler...

Mustafa Karasu
Ceyhan Cezaevi
13.2.1989

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00	$	Hollanda	3.00	hfl.
Avusturya	18.00	s.	İngiltere	0.80	£
Belçika	60.00	bfr.	İsveç	6.00	skr.
Danimarka	8.00	dkr.	İsviçre	2.50	sfr.
Fransa	6.00	ff.	Norveç	10.00	nkr.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Bereketli ovanın ortasında bir şirin beldemiz

MUŞ

— II —

COĞRAFİK KONUMU

Muş beldemiz, Kuzey-Batı Kürdistan'ın yukarı Murat Vadisi'yle parçalanmış yüksek ve dağlık bir alandadır. Doğudan Ağrı'nın Patnos ve Tutak, Bitlis'in Adilcevaz ve Ahlat, kuzeyden Erzurum Karayazı, Hınıs ve Tekman, batıdan Bingöl'ün Karlıova ve Solhan, güneyden ise Diyarbakır'ın Kulp, Siirt'in Sason ve Bitlis'in merkez ve Mutki ilçeleriyle çevrilidir. Muş adıyla anılan verimli geniş ova, Murat suyu çevresinde gelişmiştir. Muş Ovası, Iğdır Ovası'ndan sonra Kuzey-Batı Kürdistan'da en büyük ovadır. Doğuda Nemrut Dağı eteklerinden başlayarak, batıda Murat vadisinin darlaştığı Kurtalan istasyonuna kadar uzanır. Uzunluğu 80 kilometre, genişliği ise 20-25 kilometreye yakındır. Etrafı yüksek dağlarla çevrilidir.

Yörede Güneydoğu Toroslar'ın kolları olan dağlar alanın %34,9'unu kaplamaktadır. Bu dağlar Alp ve Himalaya dağlarının kıvrım sistemiyle birlikte oluşmuş genç dağlardır. Beldenin %97,5'i tarıma elverişli olan topraklarında %37,9'la en büyük yeri platolar kaplar, ovaların kapladığı alan ise %27,2'dir.

Muş topraklarının deniz seviyesinden yüksekliği ortalama olarak 1250-1400 metre arasında değişir.

Fırat'ın iki büyük kolundan biri olan Murat nehri, kuzeyden güney doğrultulu bir boğazdan çıktıktan sonra kıvrımlar çizerek Muş Ovası ortalarında, güneyden akıp gelen Karasu ile birleşir. Murat suyu boyları yekpare step (bozkır) şeklindedir.

Ormanlık alanlar yoğun değildir. Ormanlığı meşe ve yabani meyve ağaçları oluşturur. Bingöl'den başlayarak Muş'a kadar uzanan Şerafettin dağlarının soğuk suları meşhurdur. Özellikle baharda coşkuyla akan bu sular hayat ve canlılık kokar. Bu dağların doruklarında özgürce dolaşan gerillalar için bu meşhur soğuk su önemli bir doğa nimetidir. Şerafettin dağlarından bakıldığında, şehir merkezi düz ve geniş ovada kurulmuş —biraz gelişmiş— bir köyü andırır. Bahar ve yaz aylarında ise Muş'un içinde yer aldığı ova yeşillikler ve rengarenk çiçeklerle süslenir.

Belde sınırlarını çevreleyen dağlar, eskiden gür ormanlarla kaplıydı. Daha sonraları yangınlar ve orman kesimleri sonucu bu dağlar önemli oranda çıplaklaştılar.

AKDOĞAN DAĞI: Muş'un kuzeyinde yer alan bu dağ, kuzeydoğu-güneybatı doğrultulu uzanır. Üzerinde bir de kendi adıyla anılan bir göl (Akdoğan Gölü) vardır. Kuzey yamaçları akarsularla derinden parçalanmış Akdoğan Dağı'nın uzunluğu kuzeydoğu-güneybatı yönünde 30 kilometre, genişliği ise kuzey-güney yönünde 10 kilometredir. En yüksek noktası ise 2879 metredir.

ŞERAFETTİN DAĞLARI: Bu dağların büyük bölümü Bingöl şehri sınırları içerisindedir. Bu dağların Muş'a uzanan bölümünün doğu etekleri yörenin batısını engebelendirir. Doğu-batı doğrultulu bu dağlar çok yüksek ve düzenli bir sırt durumundadır. Dağın her yanı kalın toprak tabakalarıyla örtülüdür.

BİLİCAN DAĞLARI: Bulanık ve Liz ovaları arasında yükselen bu dağlar kuzeybatı-güneydoğu doğrultulu uzanırlar. Haçlı Gölü'nün kuzeybatısında, bu dağların bir kolu balık sırtı şeklinde düzenli bir biçim alır. Yükseltisi de giderek artıyor. Bu kesimde Şeyhtokom (2300 m), Molla Hasan ve Karaburun (2500 m) tepeleri yükselerek uzanırlar. Bilican Dağları yine düzenli biçimde alçalarak Bulanık ilçesine doğru uzanırlar. Burada Lalisa Tepesi'ni oluşturduktan sonra, Lalisa düzlüğünde de birden son bulup kesilirler.

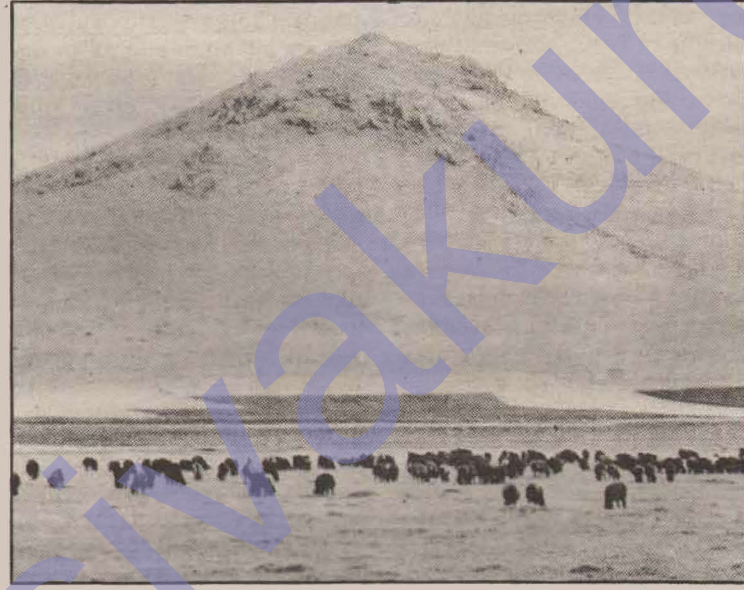
Beldede bu önemli dağlar dışında, Hamurpet Dağları (2500 m), Karaçavuş Dağları (2511 m), Oltak Dağları (2155 m), Yakupağa Dağları ve Kurtik Dağı bulunur.

Muş beldemizde platolar, yeryüzü şekilleri içinde en büyük bölümü oluşturmaktadır. Kuzeyde Erzurum ve Kars yaylalarını, batıda da Bingöl yaylalarını andırırlar. Beldede platoların ağırlıkta olması nedeniyle hayvancılık önemli derecede gelişkindir.

Murat Vadisi tabanıyla dağların dorukları arasında birçok plato yer alır. Bu platolar az dalgalı ve kalın toprak tabakalarıyla örtülüdür. Bunlar yüksek sırtlar arasında yayılıp yayla olarak kullanılırlar. Kuzey ve Kuzeybatıda yer alan bol sulu ve otlu olan bu platolar, Erzurum ve Bingöl yaylalarından sonra en verimli yaylalar durumundadır. Yaz aylarında buralarda hayat alabildiğine hareketlenir; çadırlar ve koyun sürüleriyle dolar. Murat Vadisi'ne doğru alçalan kesimlerde kurulmuş hemen her köyün bir platolarda yaylası bulunur. Aynı şekilde yöre halkı, hayvanlarının kışlık kuru ot gereksinimini de bu platolardan sağlar.

Beldenin Murat Vadisi'nden Van Gölü'ne kuzeydoğuya doğru uzanan yüksek bölümünde önemli yaylalar yer alır. Beldenin bu kesimi Kuzey-Batı Kürdistan'ın yoğun volkanik hareketleri yaşamış bölümdür. Burada yer alan yaylaların, doğuya uzandıkça yükseltileri de artar ve bu yükseltilerle birlikte iklim de sertleşir. Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında yaz mevsimi yaşanır. Yılın yarısına yakın sürede kar örtülüdür. Buradaki iklim koşullarından ötürü nüfus yoğunluğu düşüktür. Zengin otlaklarla kaplı olan bu yaylalar, hayvancılık için oldukça elverişlidir.

Muş beldesi tümüyle Fırat havzası içinde yer alır. Fırat havzasının su toplama alanı 127.304 kilometrekaredir. Yıllık ortalama su hacmi 28.340.000.000 metreküptür. Bu havzada 1.776.575 hektar sulanabilir nitelikte alan vardır. Belde topraklarını sulayan önemli akarsular Murat Irmağı ve onun bir kolu olan Karasu'dur.

Kurtik Dağı

MURAT IRMAĞI: Kuzey-güney doğrultusunda akan Murat Irmağı, belde topraklarına kuzeydoğudan girer. Muş sınırlarında birkaç dereyle birlikte, Karakaya Deresi ile birleşir. Ayrıca Yoncalı'nın kuzeyinden Kocasu Çayı'nı ve Dokuzpınar köyünün batısından Hasanova Suyu'nu alır. Daha sonra menderesler ("S" harfine benzer kıvrım) çizerek Ulukaya köyünün güneyinde belde topraklarının dışına çıkar. Murat'ın saniyede ortalama olarak taşıdığı su miktarı 200-300 metreküptür. Bu miktar suyun kabarık olduğu dönemlerde 2500'e yükselir, azaldığı dönemlerde ise 50-70'e düşer.

KARASU: Beldenin topraklarına güneyinden giren bu suyun uzunluğu 68 kilometredir. Karasu, Murat'la birleştiği noktaya kadar kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda akar. Norkahank, Kelereş, Ebulbahar, Çar ve Karni dereleri Karasu'ya katılır.

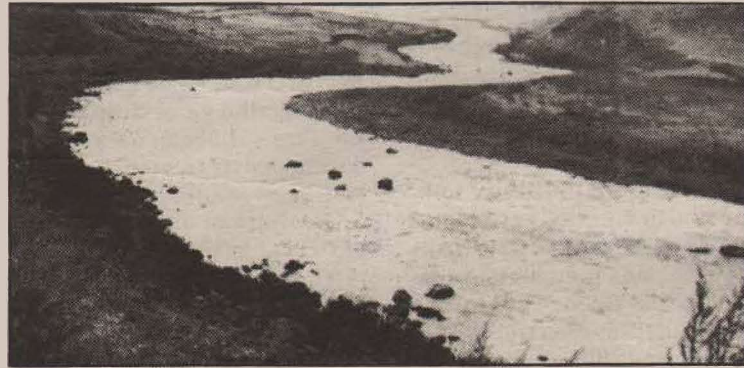
Belde sınırlarındaki diğer önemli akarsular Çiçekveren Deresi, Heronek Suyu, Liz Suyu, Çolbuhur Deresi, Korsu Deresi ve Memanli Suyudur.

Muş beldemizin topraklarında doğal göller bulunur. Bunların başlıcaları Hamurpet'te Seki, Bulanık'ta Haçlı, Akdoğan ve Gaz gölleridir.

HAÇLI GÖLÜ: Beldenin Bulanık ilçesinin güneyindedir. Derinliği 7 metre olan Haçlı Gölü'nün yüzölçümü 10 kilometrekaredir. Haçlı Gölü'nün suyu birkaç kaynak suyu ile birlikte Şeytokom Deresi'nden oluşur. Gölün su düzeyi yaz ve kış aylarında da ortalama olarak aynıdır. Haçlı Gölü'nde alabalık bulunur.

SEKİ GÖLÜ: 3 kilometrekarelik bir alanı kaplayan Seki Gölü, Varto ilçesinin kuzeybatısındadır. Derinliği oldukça fazla olan Seki Gölü, kaynak ve kar suları ile beslenir. Su düzeyi hemen her mevsimde aynıdır. Suyu kış aylarında donar. Gölde bol miktarda balık bulunur.

Muş beldesi toprakları içinde bulunan vadiler, Murat Irmağı ve ona bağlı kollarınca açılmıştır. Bunların en büyüğü Murat Vadisi adıyla anılır. Beldenin kuzeybatısından başlayan bu vadi, önce kuzey-güney doğrultulu derin bir boğaz açar, sonra batı yönüne dönerek Bulanık Ovası'na açılır. Bulanık Ovası yakınlarında da Pira Seyda adıyla anılan derin bir boğaza girer. Buradan kısa bir mesafe sonra başka bir boğaza girer. Vadinin tabanı Muş Ovası'nda genişler ve ova çıkışında hayli derinleşir. Murat Vadisi, Ulukaya köyünün güneyinden belde topraklarının dışına uzanır.

Karasu Irmağı

Muş beldemizin, yeraltı kaynakları bakımından fazla zenginlikleri yoktur. Başlıca yeraltı madenleri barit, çimento hammaddeleri ve tuz yataklarıdır. Barit yataklarının toplam rezervi 3.235.000 tondur. Çimento yataklarının toplam rezervi ise 121.000.000 tondur.

Barit ve çimento Merkez ilçede, tuz ise Malazgirt çevresinde bulunur.

DEPREM BÖLGESİ MUŞ

Belde topraklarının hemen hemen tümü birinci derece deprem kuşağına girer. Özellikle en çok depremin yaşandığı alan Varto ilçesinin çevresidir. 1946, 1950, 1956, 1957, ve 1959 yıllarında çeşitli şiddetlerde depremler oldu. 31 Mayıs 1946 yılındaki depremde 893 kişi öldü, 343 kişi yaralandı. 3000 bina da çeşitli biçimlerde hasar görerek oturulamaz hale geldi.

1966'da merkezi Varto olmak üzere Muş'ta 3 deprem oldu. Bu depremler 7 Mart, 12 Temmuz ve 19 Ağustos tarihlerinde meydana geldi. Bunlardan en şiddetlisi ve en büyük zarara yol açanı 19 Ağustos'ta meydana gelen depremdir. Saat 14.22'de başlayan ve 20 saniye süren bu deprem sonucu 20.007 bina yıkıldı. 85 kilometrekarelik alanda etkili olan deprem, önceleri hemen her gün sonraları ise 3-4 günde bir, giderek azalan şiddetlerle 6 Aralık gününe kadar sürmüştür. 1966 yılındaki depremlerde 2118 kişi öldü.

Belde topraklarının hemen tümü birinci derece deprem kuşağı içinde yer almaktadır. Özellikle Varto ilçesi çevresinde geçmişten günümüze kadar birçok kez deprem olmuştur. Bu depremlerde çok sayıda insan ölmüş ve büyük hasarlar meydana gelmiştir.

Muş beldemiz verimli ovalarıyla tanınır. Muş, Bulanık, Malazgirt ve Liz ovaları belde topraklarının %27,2'sini oluşturur.

MUŞ OVASI: Muş'un göbeğinde kurulduğu bu ova, Kuzey-Batı Kürdistan'ın en büyük ovalarındandır. Muş Ovası'nın genişliği 1650 kilometre, uzunluğu ise 80 kilometredir. Kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda uzanan ovanın batı bölümündeki 1250-1300 olan yükseltisi doğuda 1400 metreye ulaşır. Ovanın güneyini Karaçavuş Dağları çevirir, kuzeyinde ise Şerafettin Dağları uzanır. Ovanın doğu ucunda Nemrut Dağı, batı ucunda ise dağlık alanlar vardır. Oldukça verimli olan Muş Ovası'nı Murat ve Karasu ırmakları sulamaktadır.

BULANIK OVASI: 525 kilometrekarelik yüzölçümlü olan ova, beldenin doğusunda yer alır. Murat Irmağı'nın bahar aylarında taşması sonucu ovanın bir bölümü sular altında kalır. Ovada genellikle tahıl yetiştirilir ve ayrıca koyun ve sığırın da yetiştirilmesi önemli düzeydedir.

LİZ OVASI: Yaklaşık 160 kilometrekarelik bir alanı kapsayan ve dalgalı yapıda olan Liz Ovası, Bilican Dağları'nın güneyinden başlayarak güneydoğu doğrultusunda Murat Irmağı'na dek uzanır. Ovanın geniş kesimi meralıktır. Liz Ovası'nda tahılla birlikte, koyun ve sığır da yetiştirilir.

MALAZGİRT OVASI: Yaklaşık 450 kilometrekarelik bir alanı kapsayan bir ovadır. Ovanın kuzeybatısından Murat akar. Yer yer, ovanın çevresindeki dağlardan inen akarsularca ova yarılmıştır. Malazgirt Ovası geniş bir bozkır görünümündedir.

SÜRECEK

Lübnan krizi ve emperyalizmin komploları

Geçtiğimiz günlerde Lübnan'da iç savaş yeniden alevlendi. Maruni Hıristiyanlarla, Dürziler arasında başlayan karşılıklı top atışları yer yer Suriye birliklerinin müdahalesiyle daha da şiddetlendi. Lübnan'da çatışmanın durulma eğilimi gösterdiği bir dönemde yeniden alevlenmesinin altında yatan nedenler nelerdir? Şimdi bu soruyu irdelemeye çalışalım.

Lübnan, İkinci Dünya Savaşı sonrasına kadar Fransa'nın sömürgesiydi. İkinci Dünya Savaşı ile birlikte klasik sömürgeciliğin artık yürütülemez bir duruma gelmesi nedeniyle, yeni tip sömürgecilik gündeme girdi. Emperyalist ülkeler, savaşın da getirdiği ağır yük nedeniyle, eskisi gibi sömürgelerde büyük miktarlarda asker bulunduramıyorlardı. En önemlisi de sömürge halklar, açık işgal koşullarında daha kısa sürede ulusal uyanışa yöneliyor ve bağımsızlık mücadelesine girişiyorlardı. Bütün bu nedenlerin birleşmesi klasik sömürgeciliği yürütülemez bir duruma getirmiştir.

Savaş sonrasında klasik sömürgeciliğin hızla tasfiye olmasının temelinde yatan bu nedenlerdir. Lübnan da Fransa'nın klasik bir sömürgesiydi. Fransa, savaşın hemen sonrasında egemenliği altında tuttuğu Lübnan ve Suriye'den tamamen çekildi. Fransa, bu bölgeden çekilirken de Suriye ve Lübnan'ı iki ayrı devlet olarak örgütledi.

Fransızların Lübnan'dan çekilmesi 1944 yılına rastlar. Fransızlar sözde Lübnan'a bir bağımsızlık verdiler. Temeldeyse, yönetime gelen hükümet Fransa'nın işbirlikçisiydi. Fransa, işbirlikçi hükümet vasıtası ile Lübnan üzerindeki egemenliğini sürdürüyordu. Günümüzde de Fransa'nın Lübnan sorununa bu kadar ilgi göstermesinin nedenleri bu tarihsel bağlar ve Fransa'nın egemenliğini yeniden kurma çabalarıdır.

Lübnan, etnik ve dini mozaik halinde olan bir ülkedir. Fransızlar, Lübnan'dan çekilirken, bu ayrılığı derinleştiren bir yönetimi işbaşına getirdiler. Böylece Lübnan'ın ulusal birliğini sağlamasını engelleyip, ayrılığı derinleştiren bir yapı oluşturdular.

Nüfusun az bir kesimini oluşturmalarına rağmen, Maruni Hıristiyanlara ülke yönetiminde Fransızlar daha büyük bir pay verdiler. Nüfus dengesi, Maruni Hıristiyanları aleyhine sürekli değişmesine rağmen, yönetimdeki bu dengesizlik olduğu gibi devam etti. Bu yönetim sistemine göre, devlet başkanının Maruni Hıristiyanlardan olma zorunluluğu var. Yine, Mecliste çoğunluk bu kesimin elinde bulunuyor.

1970'li yıllara gelinirken, giderek ekonomik ve siyasal yapıda daha fazla söz sahibi olmak isteyen Müslüman kesimle, Hıristiyanlar arasındaki çelişkiler derinleşti. 1970'li yılların başı ile birlikte de, çatışma koşulları başladı.

Bu çatışmalar, 1970'li yılların başında Ürdün'deki iç savaşı kaybeden Filistinlilerin Lübnan'a gelmesiyle birlikte daha da alevlendi. O zamana kadar silahlı bir güçleri olmayan Müslüman kesim Filistinlilerin gelmesiyle birlikte silahlı bir güce de kavuştu. Bu ise, 1974 yılında alevlenen iç savaşta, Filistinlilerin giderek çatışmaların odağı haline gelmelerine yol açtı. 1975 yılında Lübnan, özellikle de Beyrut çevresi yoğun çatışmalara sahne oldu.

Çatışmalar, her ne kadar dinsel ve etnik ayrılıklara bölünmüş bir yapıda ortaya çıkmış olsa da, temelinde başka nedenler yatıyordu. Maruni Hıristiyanların kurduğu Falanjist Partisi, İsrail, Fransa, ABD gibi gerici ve emperyalist devletlerle işbirliği içerisinde Lübnan'a faşist bir rejimi getirmek istiyordu. Böylesi bir rejimin kurulması demek, ilerici kesimlerin ezilmesi ve Filistinlilerin Lübnan'dan da çıkarılması demekti. Böylesi bir durum da, emperyalizm, İsrail ve bölge gericiliğinin işine yarıyordu.

Falanjist Partisi karşısında bulunan Müslüman kesimse, İsrail'e, bölge gericiliğine ve emperyalizme karşı çıkıyor; Filistinlilerin Lübnan'da üslenip, İsrail siyonizmine karşı savaşmasına taraf oluyorlardı. Yine, Müslüman kesim Lübnan'ı emperyalizmin ve bölge gericiliğinin bir karargahı olmaktan çıkarıp, ulusal bağımsızlığını koruyan bir devlet haline getirmek istiyorlardı. Buna, devlette, ekonomide ve siyasal oluşumlarda hep ikinci rol alan Müslüman kesimin daha etkin rol alma ve gücü ölçüsünde bunlardan yararlanma istemi de eklenince çatışmalar kaçınılmaz bir duruma geldi.

Hıristiyan-Müslüman çatışması olarak lanse edilen olayların temelinde yatan bu nedenlerdir. Bu bakımdan, başlangıçta daha çok dini ve etnik ayrılıklarmış gibi görünen çatışmaların günümüzde uluslararası ve bölgesel ilerici güçler ve karşı-devrimci güçler arasındaki bir çatışma karakterine bürünmesinin nedeni, temeldeki bu ayrılıklardır.

1976 yılında Lübnan'daki çaşadı. Aynı yıl Suriye birlikleri barış gücü olarak Lübnan'a girdi. Suriye'nin Lübnan'a girişi çatışmaları önleyemedi. Suriye de kendi politikası doğrultusunda giderek bu çatışmada taraf olmaya başladı.

Bu yıldan sonraysa, Lübnan'daki denge bölgesel sorunları ve uluslararası gelişmeleri daha yakından ilgilendirmeye başladı. Lübnan'daki denge bölgesel dengeyi de yakından etkileyen bir duruma yükseldi. Lübnan'daki çatışmalara taraf olan güçlerin sayısı Suriye'nin müdahalesiyle birlikte artış gösterdi.

İsrail, Filistinlilerin Lübnanda üslenmesini engellemek için peşpeşe saldırılar geliştirmeye başladı. Bununla da yetinmeyip, Suat Haddad yönetimindeki Falanjistlerden Güney Lübnan sınırında bir güvenlik kuşağı oluşturdu. Nebatiye sınırından deniz kenarındaki Sur'a kadar uzanan bir bölgede İsrail'in oluşturduğu güvenlik kuşağı Filistinlilerin İsrail'e yönelik harekatını önlemeye yönelikti. Suat Haddad, çok geçmeden bu bölgede İsrail'in denetimi altında bir bağımsız devlet kuruluşuna da gidecektir.

İsrail'in Güney Lübnan'da oluşturduğu bu kukla birlikler dışında, Doğu Beyrut Falanjistlerin denetimi altında bulunuyordu. Ülkenin diğer kesimlerindeyse Filistinliler, Şii Emel Örgütü Lübnan İlerici Sosyalist Partisi, Lübnan Komünist Partisi ve birkaç küçük grup egemendi. Özellikle de Filistinliler Lübnan'ın geriye kalan büyük kesiminde üslere sahiptiler. Bu durum İsrail'i rahatsız eden önemli bir gelişmeydi. İsrail 1978 yılında Lübnan'a müdahale etmiş, fakat birliklerini fazla ilerletmeden geri çekmişti.

Lübnan'ın böylesi bir çatışma odağı haline gelmesi, bu alanı bölge devrim güçleri açısından önemli bir üs alanı haline getirmiştir. Başta Filistinliler olmak üzere bölge devrimci güçleri bu alandan daha fazla yararlanmaya başladılar. 1980'li yılların başında Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin öncü gücü PKK, bu alandan yararlanmaya başladı. Özellikle de PKK, bu alandan, ulusal kurtuluş mücadelesini yeniden yükseltmenin hazırlıklarını geliştirdiği bir alan olarak, azami ölçüde yararlandı. Lübnan, bölge devrimci güçleri için önemli bir üs alanı olma konumuyla da, emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı ciddi bir tehdit oluşturuyordu.

Emperyalizm ve bölge gericiliği, Lübnan'ın bu konumunu değiştirmek için, 1980'li yılların başında yeni komplo ve saldırılara girişmeye başladı. Özellikle de İsrail, Türkiye başta olmak üzere gericilik ve emperyalizm saldırılarını yoğunlaştırdı. Faşist Türk devleti, PKK'nin ve diğer devrimci-demokratik güçlerin Lübnan'dan bir üs olarak yararlanmasını engellemek için İsrail'le işbirliği içerisinde komplolar geliştirmeye ve İsrail'e bir saldırı için destek olmaya başladı.

6 Haziran 1982'de İsrail birlikleri, Lübnan'a girerek geniş çaplı bir saldırı düzenlediler. Bu saldırı neticesinde, Filistinliler, Beyrut ve Güney Lübnan'dan silahlı güçlerini geri çekmek zorunda kaldılar. FKÖ de karargahını Lübnan'dan Tunus'a aktardı.

İsrail'in Lübnan'a müdahalesi karşısında, Suriye kısmi bir savaşa girişerek, birliklerini Doğu Lübnan'da ve Beyrut çevresinde konumlandırdı. İsrail'in Suriye'yle de bir savaşı kışkırtmak istemesine karşı Suriye savaşa girişmenin aleyhine olacağını bilerek, kısmi bir çatışma ile yetindi. İsrail, Güney'den Beyrut'a kadar olan geniş bir alanın işgalini gerçekleştirmişti. Bu durum Lübnan'da yeni bir durumun ortaya çıkmasına yol açtı.

İsrail işgali altındaki Güney ve Orta Lübnan'da, İsrail aleyhtarı bir direniş gelişmeye başladı. Lübnan ulusal güçlerinin yoğun gerilla saldırıları karşısında ağır kayıp veren İsrail, Lübnan'ın işgalini daha fazla sürdüremeyeceğini anladığından geri çekildi. İsrail'in geri çekilmesiyle birlikte, Lübnan ulusal güçlerinin Lübnan üzerindeki denetimleri daha da artmaya başladı. İsrail'in işbirlikçisi kukla birliklerin denetlediği alan dışında halen Güney Lübnan, Batı Beyrut ve ülkenin geri kalan (Doğu Beyrut hariç) kesimleri Lübnan ulusal güçlerinin eline geçti.

Lübnan ilerici-ulusal güçlerinin, ülkenin siyasi ve askeri yaşamında söz sahibi olacak bir konuma gelmeleri Lübnan'da çatışmaların çözüme kavuşma olasılığını da güçlendirdi. Yer yer Filistinlilerle Lübnan ulusal güçleri arasında ve Lübnan ulusal güçlerinin kendi aralarında çatışmalar meydana gelse de esas olarak, sorunların belli bir çözüme kavuşma olasılığı giderek güçlenmeye başladı.

Son birkaç ay öncesine kadar da iç savaşın çıkış nedenlerini kaldıracak koşullar daha da olgunlaştı. Ancak, tam da bu noktada emperyalizm ve bölge gericiliği yeniden devreye girdi. Yeni oluşacak Lübnan'ın ulusal güçlerin denetiminde ve Suriye'yle müttefik bir devlet olması, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarını da zedeleyen bir durum oluşturuyor. Yine, faşist Türk devleti de öteden beri Lübnan'daki olanaklardan ulusal kurtuluş mücadelesini geliştirmek için yararlanan Partimiz PKK'nin buradaki varlığından büyük bir rahatsızlık duyuyordu. Bunu önlemek için de, Suriye'yle müttefik, ilerici bir Lübnan'ın kurulmasına karşı, İsrail ile Falanjistlere destek oluyordu.

Emperyalizmin, İsrail'in, faşist Türk devletinin ve bölge gericiliğinin hazmedemeyeceği bir noktaya doğru Lübnan gemisinin rota kırması, bunları büyük bir rahatsızlığa sevketti. Bu gelişmeleri önlemek için de, Lübnan'daki Falanjist güçleri, ilerici güçlere ve Suriye'ye karşı kışkırtmaya başladılar. Yeniden alevlenen çatışma ortamına, bu gelişmeler çerçevesinde gelindi.

Görev süresi geçtiğimiz yılda dolan Amin Cemayel'in yerine anlaşma sağlanamaması üzerine herhangi biri devlet başkanlığına seçilemedi. Hıristiyan Falanjistlerin uzlaşmaz tutumuyla çıkardığı bu sorun çözüme kavuşturulamadı. Amin Cemayel, görev süresinin dolmasına birkaç dakika kala General Aoun'u kendi yerine devlet başkanlığına atadığını açıkladı. Lübnan ulusal güçleri, bu atamayı kabul etmeyerek, buna karşı Selim Hors başkanlığında bir hükümet kurdular. Bu gelişmeler, yeni çatışma olasılığını yeniden alevlendiren olayların başlangıcı oldu.

General Aoun'un kurduğu hükümetle, Selim Hors başkanlığındaki hükümet arasında uzlaşma çabaları da sonuç vermedi. Girişimlerin sonuçsuz kalması, General Aoun'un uzlaşmaz tutumundan kaynaklandı.

General Aoun'un böylesi bir tutum takınması sadece kendi görüşü değildi. Emperyalizm ve bölge gericiliği, bu noktada devreye girerek, ya eski statüde bir Lübnan, ya da iki ayrı devletli bir Lübnan alternatifini dayatmaya başladılar. İşte, General Michel Aoun da bu yeni planın bir parçası olarak uzlaşmaz tutumunu devam ettirmekle kalmayıp, saldırılara da girişmeye başladı.

Başlangıçta Lübnan ilerici sosyalist partisinin etkin olduğu Dürzilerle Hıristiyan ordu birlikleri arasında çatışma başladı. Çatışmaya ilerici güçlerin denetimi altında bulunan liman ve diğer bazı ticari bölgelerin Hıristiyan ordu birliklerince ablukaya alınması yol açtı. Çatışmaların şiddetinin arttığı bir dönemde, General Aoun Suriye'yi de hedeflemeye başladı.

General Aoun "Bütün Beyrut yerle bir de olsa Suriye'yi Lübnan'dan çıkaracağız. Lübnan'ı Suriye'ye mezar edeceğiz" gibi sert çıkışlarda bulunarak, Suriye'ye karşı savaş açtı. Bu durumda Suriye de fiili olarak savaşın içerisine girdi. Birkaç gün öncesine kadar yoğun bir şekilde devam eden çatışmalar, Arap İslam Birliği'nin devreye girmesiyle şimdilik ateşkesle sonuçlandı. Ancak General Aoun'un ablukayı kaldırmayacağını açıklaması, çatışmaya neden olan durumun devam etmesi demek oluyor. Yer yer karşılıklı top atışları da halen sürüyor.

General Aoun'un 10 bin kişilik ordu gücüyle 40 bin kişilik Suriye askeri birliğine ve Lübnan ilerici güçlerine karşı bir şey yapamayacağı önceden açık olan durumdu. Ancak, General Aoun, Suriye'ye karşı bir çıkış yaparak, emperyalizmin, İsrail'in ve bölge gericiliğinin buraya müdahalesi için koşulları yaratmak istiyordu. Irak faşist rejimi son aylar içerisinde General Aoun'a büyük çaplı silah yardımı yaptı. Bu bile, Aoun'un arkasında hangi güçlerin bulunduğunu gösteriyor. Ancak, General Aoun beklediğini bulamadı. Fransa geleneksel Ortadoğu üzerindeki emelleri ve Lübnan tarihsel bağları nedeniyle, uluslararası girişimlerde bulunduysa da, bu da Aoun'a beklenen desteği sağlamadı.

Lübnan'ın bundan sonraki durumu ne olacak? Bugünlerde sık sık sorulan bir soru bu. Suriye faktörünün Lübnan'ın geleceği üzerinde önemli bir rol oynadığı bu son birkaç ay içerisinde daha da belirginlik kazandı. Suriye ikiye bölünmüş bir Lübnan'ı istemiyor. Bu Lübnan'daki iç savaşın değişik biçimlerde sürmesini birlikte getirecek. Bu bakımdan Suriye, müttefiki bir Lübnan'ı yaratmadan ve bunun varlığını güvenceye almadan birliklerini buradan geri çekmeyecektir. Bu Suriye'nin emperyalizm ve bölge gericiliği karşısında ayakta durması için de gereklidir.

Emperyalizmin ve bölge gericiliğinin kışkırttığı General Aoun'un ayrı bir Lübnan parçasında devlet kurması veya bütün Lübnan'a egemen olması, bu koşullarda pek mümkün görünmüyor. Emperyalizm, İsrail ve bölge gericiliği, ilerici-devrimci güçlerin egemen olmadığı bir Lübnan'ı çok istiyorlar. Ancak, ne İsrail ne de emperyalizm lehlerinde olan böylesi bir durumu yaratabilirler.

Geriye bir olasılık daha kalıyor: Bu da, barışçıl bir çözüme gitmek. Bu ise, Lübnan'ın bütünlüğünü koruma temelinde, her tarafa eşit katılım olanağı sağlayan bir çözüm olarak gündeme getirilmek isteniyor. Ancak, şimdilik bunun olanakları da kısıtlı görünüyor.

Kısa vadede, Lübnan'ın sorunları çözümlenmese de, mevcut çelişkiler çözüme gidecek koşullara gelip dayanmıştır. Şu veya bu şekilde, Lübnan eski konumunu aşıp, ulusal güçlerin denetiminde veya ağırlıklı olarak söz sahibi oldukları bir ülke olma konumuna doğru dümen kırmış durumda. Çözüm de, bağımsız, ulusal bir Lübnan devletinin ilerici güçler denetiminde kurulmasındadır.

Metelokên Kurdi

Gava pî ket xefkê, çil xapên xwe ji bîr kir.

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

DEVRİMCİ MÜCADELEDE EDEBİYAT VE SANAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE

—VII—

Kürdistan devriminde sanat ve edebiyat

Kürdistan toplumunun kendi adına, kendi ulusal ve siyasal gelişmesi için bir sanat faaliyeti sürdürmesi, toplumun kendi kendisini imha eden bir konuma getirilmesiyle birlikte imkansız hale gelmişti. Yurtseverlik, ulusal ve sınıfsal bilinç, temel yaşam değerleriyle birlikte topluma yabancı kavramlar durumuna gelince, her şey gibi sanatın da yozlaşması sömürgeci ölçülere bağlı kalması kaçınılmazdı. Kürdistan'da yeniden ulusal diriliş mücadelesiyle birlikte, devrimci sanat ve edebiyatın doğuşu ancak Parti Hareketimizin toplum önüne koyduğu yeni mücadele ve yaşam içinde filizlenmiştir.

Kürdistan devriminin yarattığı ulusal değerler, emek değerleri, halk kahramanlığı ve bir bütün olarak yaşam ölçüleri, yeni sanata damgasını vuracaktır. Toplum yeniden dirilip yaşama bağlanırken, bu mücadele sürecinde toplumun dirilişinde rol oynayan tüm düşünce ve eylem faktörleri sanat yoluyla toplum gündemine konmakta ve yüceltilmektedir. Bu çabaların sanat ve edebiyatın konusu olması, toplumun bu çabalara verdiği önemle mümkün olmaktadır. Kuşkusuz gündeminde devrim gibi yüce bir amaç olan toplumun başka ilgi alanları olamaz. Kürdistan toplumunun yeni sanat ve edebiyatı, içine girdiği yaşamın sanat ölçüleriyle ele alınmasından başka bir şey olmayacaktır.

Parti mücadelelemizle birlikte başlayan yeni sanat ve edebiyat faaliyetleri mücadelemizin gelişme aşamasına tekabül eden ve başta şehitlerimiz ve yine zindan, dağ başta olmak üzere ulusal direnişimiz layıkıyla ele almış durumda değildir. Çünkü Parti hareketimiz ve onun önderliğindeki direnişimizin her saniyesi insanüstü ölçüler içinde olmuştur. Çoğu halklar, bu alandaki değerlerini mümkün olan her yolla sanatta konu edip, tüm dünyaya tanıtmışlardır. Birçok olay ve kişiyi destanlaştırmışlardır. Bunların sanata konu edinmesiyle, toplumun ilgi merkezi durumuna gelmesi gerçekleştirilmiştir. Halbuki bizde direniş kahramanlarımız ve eylemlerimizin kendiliğinden anlatımı bile destandır. Bunların çok az bir yoğunlaşmayla ele alınıp değerlendirilmesi bile sanat eseri olarak ortaya çıkmasını sağlar.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesiyle birlikte, daha önce bir cehennem gibi gösterilmeye çalışılan Kürdistan'a bizi binlerce yıldır bağrında yaşatan, besleyen bir ana gibi yaklaşılmıştır. Doğa güzellikleriyle, verimli toprağıyla, coşkun nehirleriyle ve yüce dağlarıyla bütün iç ve dış olumsuzluklara karşı halkımızın asla kopmadığı bir çekim merkezi ve bir direniş anıtı gibi ele alınması kuşkusuz Parti Hareketimizle birlikte olmuştur. Dünyanın dört bir yanında saçılmış insanımızın ülkeye dönüşü, orada yaşamını araması, çokça ihanet edilen ve sahipsiz bırakılan yaşlı ananın uğrunda binlerce şehit verilmesi, onun anlam ve öneminin kavranmasıyla mümkün olmuştur. Bugün her konuşulan, yazılan cümlenin bir sözcüğünün Kürdistan olması boşuna değildir. Yurtseverlik ve Kürdistan'a bağlılık, O'nu sevme ve layık olduğu duruma getirme devrimci sanat çalışmalarımızın konularından biridir. Sömürgecilik en önemli değerlerimizi halkımızın gözünden düşürüp ona olan ilgiyi daha başka alanlara çekmek için büyük çaba sarfetmiştir. İnsanımız kendi yurdunu içinde özgürce yaşanılır duruma getirme yerine, geçimini sağlamak için TC'nin ve Avrupa'nın en tortu işlerinde çalışmaya zorlanmıştır. Ülkeden kopuş tabii ki halkımızın kolayca kabul ettiği bir şey değildir. Dağın ve yaylanın özellikleri, soğuk çeşmelerin suları türkülerde sömürgeci metropolerin tüm kazanımlarından üstün tutulmuştur. Binlerce yıllık tarihinde özgürlüğü temsil eden dağ, bugün de aynı önemi taşımakta ve gerillanın yaşama ve büyüme yeri olmaktadır. Yıllarca ıssızlığı, vahşiliği temsil eder gibi gösterilmeye çalışılan dağ motifi, tarihin her döneminde hakim sınıflar için bir olumsuzluk unsuru olduğundan kötülenmeye çalışılmıştır. Ama halk kitleleri için özgürlüğü ve gücü temsil etmiştir. Kürdistan halkının varlığının vazgeçilmez faktörlerinden birini oluşturan dağ ve yayla, karşı-devrim sanatında ulaşılmaz, erişilmez ve kontrol altına alınmaz bir durum olarak ele alınmıştır. Halkımız ve devrimimiz ise kuşkusuz buna farklı yaklaşmıştır ve özgürlüğünün kazanılmasındaki öneminin bilincinde olarak dağı ve doğayı sevdirmiştir.

Kürdistan tarihinde Demirci Kawa hariç, toplumun sembol olarak yarattığı kahramanlara pek rastlanmaz. Yüzlerce yıl aşiret kavgaları ve kan davalarıyla çalkalanan Kürdistan'da yaratılan kahraman tipi bu çerçevededir. Halk türkülerinin çoğu aşiret ve diğer feodal birimler içinde sivrilen kişiler üzerinedir. Günümüzde başta direniş kahramanlarımız ve şehitlerimiz olmak üzere, devrimci emek sahipleri ve bağımsızlık mücadelesi savaşçıları sanata konu olmaktadır. Özgürlük ve bağımsızlık mücadelesi kahramanları şu ya da bu aşiret veya aile çevresi için değil, Kürdistan, Kürt halkı ve dünya devrimi için mücadele etmişlerdir. Bu yüzden hem ulusal hem de evrensel kahramanlarımızdır. Direniş, fedakarlık, insan sevgisi, özgürlük ve bağımsızlık direniş kahramanlarımızın temel özellikleridir. Ne var ki sanat eserlerimizde kahramanlarımızın bu vasıfları dile getirilmek yerine, sadece bu özelliklerden biri üzerinde durulmaktadır. Agitlerin, Mazlumların, Hayrilerin ve Kemallerin isimlerinin türkü ve şiirlerde geçmesi, onlara gereken önemi verdiğimiz anlamına gelmemelidir. İnsanlığın en soylu amaçları ve erdemleriyle direniş kahramanlarımızın kişilikleri ve mücadelesi arasındaki ilişki sanatta dile gelmedikçe ve bu ölçüler halka anlatılmadıkça sanat ve edebiyat çalışmalarımız eksik ve yapmacık olacaktır. Bu alandaki gelişmeler kuşkusuz süreç içinde mümkün olacaktır.

Devrimci sanat, burjuvazinin geliştirmek istediği anlayışın tersine, insanın ilgi alanlarını doğrudan insanlığın gelişim sorunları üzerine çeker. Burjuva sanatı, insanların günlük yaşam ve güdülerinin tatmin edilmesi olayını fetişleştirir. İnsanların çok basit şeylerden büyük zevk almasını, birtakım maddi imkanlarla yetinmesini ve bencilliği geliştirir. Burjuva sanatında insanın duygu ve düşüncesi mümkün olduğu kadar daraltılmıştır. İnsanlar bu dar çerçeve içinde insanlığı, emeği, barışı özgürlüğü sevemezler ve hatta düşünemezler. Halbuki Kürdistan devrimci sanatında evrensel motifler vardır. Dünyanın tanıdığı özgürlük ve emek kahramanları ile Kürdistan direniş kahramanları arasında ilişki kurulmaktadır. Devrimimizin dünya devrim hareketinin bir parçası olması sanatımıza evrensel bir nitelik kazandırmaktadır. Sanatımızın işlediği konular özgürlük, bağımsızlık, emek gibi evrensel konulardır. Tembelliğin yerine çalışan olma, dar birey çıkarları yerine halk ve devrim için fedakarlık, boyun eğme ve teslimiyet yerine isyan ve direniş, düzensizlik ve dağınıklık yerine disiplin ve örgütlülük, kozmopolitlik yerine yurtseverlik, hazıryiyicilik ve boş umutlarla avunma yerine emeğe saygı temaları politik yaşam içinde somutlaştıkça sanat ve edebiyata da yansımaktadır.

Sömürgeciliğin yarattığı sanat anlayışının tersine, Kürdistan devriminin sanat anlayışında, insanın duygu ve düşüncesinde yeni yeni ortaya çıksa da, özgürlük, bağımsızlık ve emek için değer taşıyan, son biçimini almış olmasa bile, nüve halindeki her türlü devrimci çıkışa büyük önem verilir. Devrimci sanatta öz biçimden daha önemlidir. Burjuva sanatın özü gerici olduğundan onun biçimine sevdalanmanın hiçbir anlamı yoktur. Biçim süreç içinde daha da gelişmiş ölçülere kavuşturulabilinir. Önemli olan özgürlük ve bağımsızlığın kazanılmasında rol oynayacak değer ve çabaların sanat konusu olarak seçilmesidir.

Günümüzde Kürdistan halkının diriliş mücadelesi PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinden geçmektedir. Halkımızın Partimiz öncülüğünde geliştirdiği gerilla savaşı, mücadelemizin ulaştığı en yüksek seviyedir. Bu bakımdan devrimci mücadelemizin kalbi dağların doruklarında atmaktadır. Kürdistan insanının ilgi alanı burasıdır. İçinden geçmekte olduğumuz dönem, savaşın geliştirilmesi için, tüm çabaların sarfedilmesi gerekmektedir. Bu bakımdan sanatın konusu da bu olmalıdır. Parti Önderliğimiz sanat ve sanatçının önündeki görevlere işaret ederken sömürgeciyle diyor: ''*Bizi savaşa bağlamayan hiçbir kültür değerimiz olamaz. Savaşa çağrı olmayan, gerektiğinde sanatçıyı cephenin en ön saflarında savaşmaya götürmeyen sanatçılık kof bir sanatçılıktır. Bu bir ilkedir. Büyük sanatçı köle uluslarda özgürlük ateşini yakabilen ve gerektiğinde bu ateşte yanabilen kimsedir. Kendimizi aldatmayalım. Sanatçı kendi kendisini bireysel tutkular içinde tüketen adam olabilir mi? Kendini düşüren, kendini savaştan kaçıran bir kişi savaşa yüreğini kapatır. Savaş, senin bütün çelişkilerinin çözüm aracıdır. Savaş, senin büyük özgürlük tutkularını gerçekleştirme aracıdır. Sen buna yüreğini kapatırsan, özgürlüğe nasıl ulaşabilirsin? Özgürlüğe çağırmayan bir sanat, nasıl devrimci bir sanat olabilir?..*''

Kürdistan sorununun daha yüksek düzeyde konuşulup tartışıldığı dönemle birlikte, Kürdistan halkının özgürlük mücadelesini konu alan ve çeşitli biçimde sanata yansıtan faaliyetler olmuştur. Ne var ki, bazıları devrimci mücadeleyi sadece türkü söyleyip şiir yazmak ve bayramdan bayrama bir gösteriyle bunu icra etmeyi tek başına devrim zannetmişlerdir. Hemen belirtilebilir ki, bu çok yanılgılı bir yaklaşımdır. Bu tür insanlar daha sonra ellerine üç-beş kuruş geçince kendi yaşamlarını halktan soyutlayarak düşkünce bir konuma girmişlerdir. Halkımızın kendi sanat değerlerini ve bu vesileyle, sanatçıyı sevip sayması, kimseye bu yozlaşma hakkını vermez. Yine bu tür insanların sadece türkü söyleyerek halkımızın sevgi ve saygısına daha fazla layık olacağını sanmaları da yanılgıdan başka bir şey değildir. Bugün düşmanla dişe diş bir mücadele sürerken, devrimi kendi şahsıyla yaşamayan, halkı peşine takıp en doğru hedefe pratikte yürümeyen sanatçı, olsa olsa para pul karşılığında sanat icra eden biri olur ki, bunlar da eninde sonunda gazino ve pavyonlarda çalışmaktan kurtulamazlar. Düzenle iyi geçinen ya da pratik yaşamıyla halk gerçekliğinin uzaklarında kalan sanatçı tabii ki olamaz. Örneğin, İngiliz şairi Lord Byron Yunan halkının Osmanlılara karşı yürüttüğü özgürlük mücadelesine bizzat savaşarak katılmıştır. Tutarlı burjuvalar bile bu konuda ne kadar samimi olduklarını göstermişlerdir. Faşizme karşı mücadelesini fırçasıyla yürüten İspanyol ressam Pablo Picasso'nun birçok tablosunun Franco'nun sağlığında İspanya'ya girmediği bilinmektedir. Faşist Şili rejiminin Allende'nin katledilmesi ardından şair Pablo Neruda'yı halkla buluşturmamak için çok sıkı önlemler aldırdığı bilinmektedir. Burada sanat ve sanatçının çağa uygun savaşımı yürütürken ne kadar büyük güç ve çözüm kaynağı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Demek ki, sanat ve sanatçılık hiç de kolay erişilebilir bir durum değildir. Tarihin ve toplumun kendisine yüklediği görevlerin bilincinde olan ve bunun için çırpınan bir sanatçı ile bu işin ticaretini yapanlar arasındaki büyük uçurumu görmek lazımdır. Sanat ve sanatçı, her zaman ve şartlarda ortaya çıkmazlar. Ama bir kez halkın duygu, düşünce ve eylemiyle bütünleşti mi, onun önündeki engeller ancak insana zevk verir. Büyük sanat olayı ve sanatçının ancak zorlu mücadelelerden sonra ortaya çıkabildiğini belirten Parti Önderliğimiz, bu konuda şunları söylemektedir: ''... *Bütün dünyanın saygıdeğer kişilikleri, ulusların derin özlemlerine, özgürlük savaşımlarına yürekleriyle ve bunu bir kutsal tutku düzeyine getirerek yaklaştıklarında ortaya çıkarlar. Bu ilkeyi uygulamalıyız. Biz bu ilkeyi devrimci sanat faaliyetlerinde uygulatmak istiyoruz. Elbette bu da gerilla kadar gelişim ister. Biz nasıl gerillanın inşası, geliştirilmesi, sevk ve yönetimi büyük olmak zorundadır diyorsak, —sanat birliği de bir savaş birliğidir— onun da inşası, geliştirilmesi, sevk ve idaresi bir savaşçılığı gerektirir. Bu da kendine göre bir savaşçılıktır. Savaşçı ve sanatçı adam köşesine çekilip rahata ulaşamaz. Bütün devrimci sanat kişiliklerini inceleyin yaşantıları ızdırap içindedir, ateş içindedir. Zaten böyle olmazsa yaratıcılık gelişmez, arayış gelişmez...*''

Toplumsal devrim dönemlerinde sanat ve edebiyatın konusunu esas alarak kurulmakta olan yeni toplumsal düzenden aldığını biliyoruz. Bu durum Kürdistan devrimi için de böyledir. Her şeyden önce, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimiyle birlikte yaratılan değerleri iyi tesbit edip, bunu sanata konu yapmak lazımdır. Bir yandan muhteşem bir devrim olayını yaşarken, diğer yandan eski düşünce ve değer yargılarının eserleri olan bazı ölçülerle birlikte yaşayamayız. En basit günlük pratiklerimiz bile devrimci düşüncenin özelliklerinden etkilendiğine göre, sanat ve edebiyatımız da sonuna kadar bunu izlemek zorundadır.

Sanat ve edebiyatımızın esas olarak devrimci mücadele içinde doğup geliştiğini biliyoruz. Fakat bugün hala sanatın her dalında önemli ilerlemeler başaramadığımıza göre, bu konudaki eksikliğimizin nedenleri üzerinde durmak zorundayız. Her şeyden önce ''sanat, sanatçının işidir'' ve ''bu bakıma ancak onlar yapabilirler'' şeklindeki bir düşüncenin doğru olmadığını belirtmek lazımdır. Kuşkusuz herkes büyük bir sanatçı olamaz. Fakat devrimci mücadele pratiğimizin ve yaşamımızın doğru bir anlatımı bile bu yönde atılan önemli bir adım sayılabilir. Bugün mücadelenin çeşitli alanlarındaki yaşantımız gözönüne getirildiğinde bu konuda muazzam materyallerin olduğunu görmekteyiz. Örneğin, bir gerilla birliğimizin köye girişi, halkı köy meydanına toplayıp konuşma yapması, bu esnada varsa bazı hainlerin cezalandırılması, askerlik yasası gereği halktan birçok kimsenin gerillanın saflarına katılması ve köyü terkedişi başlıbaşına bir hikaye konusudur. Beşinci yılına giren Kürdistan dağlarındaki savaş ve gerilla yaşamı bir değil yüzlerce roman konusudur. Akademimize birçok eksik ve yetersizliklerle gelen ve buradan militan bir devrimci olarak ülke mücadelesine giden her arkadaşın kişilik başta olmak üzere her yönüyle güçlenmesi bir roman konusudur. Gerillanın yaşamının her kesiti bir sanat konusudur. Marx: ''*Ayaklanma bir komplo değil, bir sanattır*'' derken devrimci sanatın ve devrimci savaşın ne kadar içiçe olduğunu ve ayrıca savaşın nasıl bir sanat inceliğiyle ele alınması gerektiğini belirtmektedir.

Her doğan günle birlikte değişen Kürdistan insanı, Kürdistan yaşamı, ve eski yaşamı terkedip yeni bir yaşama kavuşurken yaşanan hem gülünç hem de trajik olaylar tamamen sanat konusudur. Binlerce yıldan beri aynı monoton ve gerici yapı içinde geçen Kürdistan gerçeğinin günümüzde her alanda eskiyi yıkarak yeniyi inşa etmesi karşısında duygulanmayan ve bunu bir türkü, bir resim, bir şiir, bir roman ve hikaye konusu yapamayanlar gerçekten kendi yaşadıkları yaşamın niteliğini daha anlayamamışlardır.

Faşist Türk sömürgeciliğinin adım adım çöküşe gidişi, yetişen yeni nesillerin savaş sloganları ve

Devamı 20. sayfada

Nazilli Cezaevinde açlık grevindeki devrimci tutsaklara saldırı

Baştarafı 1. sayfada

gününe kadar cezaevi yönetimiyle isteklerin kabul edilmesi için görüşmelerde bulunuldu. Ancak cezaevi yönetimi baştan itibaren anlaşma zeminini ortadan kaldırdı. Koğuşlara yönelik olarak yapacağı saldırının hazırlıklarını yapan cezaevi yönetimi, devrimci tutsaklara da gözdağı vermeye başladı.

Açık saldırı tehditi ile karşı karşıya gelen devrimci tutsaklar, buna karşı kendilerini korumak için koğuşlarında barikat oluşturdular. Kapıları ranzalarla arkadan kapatan devrimci tutsaklar, saldırıyı önlemeye çalıştılar. Gözü dönmüş faşist, sadist yöneticiler, devrimci tutsaklar üzerine kolluk kuvvetlerini gönderdiler. Göz yaşartıcı bomba, cop vb. araçlarla tutsaklara saldıran kolluk kuvvetleri, 27'sini ağır yaraladılar. Devrimci tutsaklar da kendilerini savunmak amacıyla karşı koydular. Bu karşı direniş sonucu sömürgeci saldırı güçlerinden 18 kişi de çeşitli yerlerinden yaralandılar. Cezaevi yönetimi devrimci tutsaklara hiçbir tıbbi müdahale yapmadan koğuşlardan alıp hücrelere koydu.

Devrimci tutsakların insanca yaşam istemlerine kolluk kuvvetlerini saldırtarak karşılık veren faşist rejim, insanlık dışı uygulamalarına meşruluk kazandırmak istiyor. Nazilli Cumhuriyet Savcısı Ünal Şeref Mollaoğlu yaptığı açıklamada, alçakça saldırıyı doğal bir haklarıymış gibi yansıtmaya çalıştı. *"Hükümlülerin istedikleri Ağustos Genelgesi'yle yasaklanmıştır. Burası pazarlık yeri değil. Biz Adalet Bakanlığı değiliz. Genelgede ne yazılıyorsa onu uygularız"* diyen Mollaoğlu, insanlıkdışı uygulamalara süreklilik kazandıracaklarını da açıklıyordu.

Tutsaklara yönelttiği saldırılarla da yetinmeyen cezaevi yönetimi, olaylardan devrimciler sorumluymuş gibi haklarında dava açtı. 27 devrimci tutsağı hücrelere koyan cezaevi yönetimi, haklarında "görevli memurlara mukavametten" dava açtı. Ayrıca, bu devrimci tutsakların görüş haklarına da engellemeler getirildi. Görüşmecileriyle görüşmeleri engellendi. Yine, bayram dolayısıyla yapılacak olan açık görüşten yararlandırılmama kararı da alındı. İşte, bu son uygulamalar faşist rejimin gerçek yüzünü gösteren örneklerdir. Demokrasi çığırtkanlığının lafta olduğu bir kez daha açığa çıktı.

Devrimci mücadelede

Baştarafı 19. sayfada

silah sesleri içinde doğup büyümesi tarihin her zaman şahit olmadığı muhteşem anlardır. Tarihimizin yeniden yazılışını bir sanat olarak görememek eski yaşamın kahredici niteliğini hiç bilmemek anlamına gelir. Türk askerinin zorla savaşa gönderilmesi, yaşadığı bunalımlı yaşam, psikolojik roman ve hikayelerin konusudur. Her saniyesi bir tarih olan zindan direnişi, Türk mahkemelerinin ve karakollarının yaşadığı çaresizlik, mahkum edilen işkence, insan onurunun direnişi sanat olmasa başka bir dille anlatılamaz. Çünkü, Kürdistan halkının yeniden dirilişi sıradan sözcüklerle anlatılırsa sözcükler ve cümleler anlamsız kalır.

Sanat ve edebiyatımızın önündeki en önemli görevlerden biri de her dalda kendi kurumlaşmasını yapıp örgütlü bir hale gelmesi ve yaratılan değerlerin birikip sistemleştirilmesidir. Kürdistan devriminde sanatçılık ve sanat eseri yaratmanın ilk adımı, her devrimcinin kendi yaşam pratiğine sanatsal bir hava vermesiyle başlar. Silah tutuşumuzdan tutalım da, yol yürüyüşümüze, halka hitap edişimize ve diğer devrimci yaşam pratiğimize sanatsal bir görüntü veremez ve bütün bunları bir coşku içinde yapamazsak, ne sanatçı olabiliriz ve ne de sanattan anlayabiliriz. Kürdistan'da sanatçı olmak demek, başta silahlı mücadele olmak üzere devrimci mücadelenin hiçbir faaliyet alanından kopmadan sanat yapmak demektir. Sanatı tek başına bir uğraş olarak kabul edip kendisini diğer çalışmalardan koparan kimse eninde sonunda toplumsal gerçeklere gözlerini kapamak zorunda kalır ve sanat adı altında uğraştığı şey hiç kimseyi ilgilendirmeyen boş bir çalışma olur.

Sanat ve edebiyatımızın gelişmesi önündeki en büyük engellerden biri de sömürgeciliğin yarattığı ve bu düzenin bir parçası durumunda olan sanatçı ve sanat eserlerinin varlığıdır. Bir yandan bunlara karşı devrimci alternatifler çıkarılırken, diğer yandan bunların teşhir ve tecriti yapılarak halkımızı daha fazla gerici ve yoz etkisi altına almaması için en uygun yol ve yöntemlere başvurmak zorundayız. Bunların yarattığı tahribat sömürgeciliğin resmi asimilasyon kurumlarından daha fazladır. Halk müziğimizi Türkçe sözlerle söyleyerek bu alanda hırsızlık yapan kalpazanlar birer sanatçı gibi görülmemesi, ulusal değerlerimizin başdüşmanı yerine konulmalı ve etkinlikleri serbest bırakılmamalıdır. Bunların çalışmaları Türk devletinin eliyle yapılmaktadır. Bir yandan devrimci sanat ve sanatçı üzerindeki baskısını sürdürürken, diğer yanda en ücra köşelere kadar "Devlet tiyatroları", "Musiki cemiyeti" adı altında sokulan çalışmaların faşizmin propagandasından başka bir şey olmadığı ve kafaları örümcek ağıyla örmeyi amaçladığı bilinmektedir. Türk devleti bu çalışmaları büyük paralarla desteklemektedir.

Sanat değeri olsa bile, siyasal özü gerici olan her türlü eser reddedilmelidir. Devrimci bilinçlenme, örgütlenme, ve savaşı konu almayan resim, türkü, hikaye, film vb. yapıtlar boş bir uğraştan başka bir amaca hizmet etmezler. Daha doğrusu hakim sınıfların çıkarlarına hizmet ederler. Bu konuda Mao Zedung şöyle demektedir: *"Proleterler burjuva yapıtlarını itiyorlar. Onların gerici siyasal özlerini itiyorlar ama eleştirel bir görüşle sanat değerini benimsiyorlar. Özü gerici olan bir yapıt, sanatsal değerlerine rağmen, halk için zararlıdır ve bu yüzden itilmelidir. Çöküş döneminin sanatları ve edebiyatları sömürücü sınıfın mirasını oluşturduklarından, sanatsal biçim ile siyasal öz arasındaki karşıtlığın damgasını taşırlar. Bizim istediğimiz siyaset ve sanat, devrimci siyasal öz ile en üstün sanatsal biçim arasındaki birliktir. Önem ve değer taşımayan bir sanat yapıtı, sanatçının ve çevresinin düşüncesini oluşturan ilerici siyasal özüne rağmen, anlatım gücünden yoksun olur.. Sanat ve edebiyat cephesinde, her iki yönün de taşıdığı önem üzerinde ayak diretmemiz gerekiyor..."*

Kuşkusuz Kürdistan özgül koşullarında bu düşünceye ancak daha temkinli yaklaşılarak katılmak mümkündür. Çünkü bizde ulusal yapıdaki parçalanmışlık öyle yüksek boyutlardadır ki, ulusal değer taşıyan birçok faktör hala toparlayıcıdır ve bir direniş ögesi durumundadır. Biz ulusal sanat ve edebiyatımıza devrim mücadelesindeki bilançosunu gözönünde tutarak yaklaşmak zorundayız. Zaten bizdeki sanat ve edebiyat gelişmesi eskiden kalan bir üslup ve ahengin devamından daha çok, tamamen yeni yaşamın kendisinden doğmaktadır.

17 Kasım 1988

Newroz ve sömürgeciliğe karşı...

Baştarafı 15. sayfada

rıp dökecektir. Belki de çarpık ve uygunsuz adımlar atacak, ancak günü geldiğinde sağlam ve düzenli adımlarla ilerlemesini öğrenecektir. Yüzyıllardır süregelen cehaletin kör karanlığından sıyrılarak kendi aydınlık geleceği için savaşan bir halktan centilmenlere özgü davranışlar beklemek, yeni ilkokul çağına girmiş bir çocuktan yüksek matematikte başarı göstermesini dilemekten farksızdır.

"Cehaletin bir özelliği vardır: Bir kere yok edildi mi bir daha geri getiremezsiniz. Cehalet kendi başına bir şey değil, sadece bilgi eksikliğidir. Bu yüzden insan cahil **tutulabilir** ama cahil **yapılamaz.** Zihin gerçeği bulurken, gözün nesneleri buluşundaki gibi hareket eder. Bir nesne bir kez görüldü mü, artık zihni onu görmemiş hale getirmek mümkün değildir." Halkımız da en kutsal değerleri sıfırdan başlayarak öğrenmekte, bunlara sahip olmanın zorunluluğunu farketmekte, öğrenme ile elde etme işlemini aynı anda gerçekleştirmektedir. Heceleye heceleye bağımsızlığı, özgürlüğü ve insanlığı kavramaya ve uygulamaya çalışmaktadır. Onun için bu değerlere ulaşmanın bir tek yolu vardır: Savaşmak, savaş ise çirkinlik demektir. Çarpışma alanlarında güzellik arayışına çıkanların hayal kırıklığına uğramaları kaçınılmazdır. Ama bu böyledir diye savaşmaktan vazgeçmemiz düşünülemez. Sömürgecilerin saldırı savaşını ancak devrimci savaşla yok edebiliriz. Bunun için savaşa bütün kararlılığımızla devam edeceğiz ve zafere ulaştığımız zaman, kazandığımız değerlere güzellik katmasını da bileceğiz. Bağımsızlığın en görkemlisinin, özgürlüğün ona karşıt olanların bile başını döndürecek biçiminin ve insanlığın en güzel çiçeklenişinin topraklarımızda vücut bulmaması için hiçbir neden olamaz.

Mevcut durumda hızla böyle bir konumdan uzaklaşmaya çalışsa da, denilebilir ki Kürdistan dünyanın en kalabalık suçlu kitlesine sahip olan ülkesidir. Sömürgeci devletler ve özellikle Türk sömürgecileri Kürt halkını kendi ulusal gerçekliği karşısında suçlu durumuna düşürmüşlerdir. Bir halkın, bütün egemenlik haklarını yitirmesi bir yana, kendi anadiline zincir vurulmasını, kendi ulusal kimliği ve kişiliğinin inkar edilmesini ve kendisinin başka bir ulus içinde eritilmek istenmesini uzun yıllar suskunlukla karşılaması suçtur. Özellikle sömürgeci Türk devleti, Kürdistan ve Kürtlük gerçeğini tarihten silme çabalarında bir hayli yol katetmiş ve böylelikle suçluluğumuzu arttırmıştır.

Amacımız açıktır: Halkımızın bir suçlular topluluğu olarak tarihin karanlıklarına gömülmesini istemiyoruz. Çağdaş insanlığın her türlü köleliği yasakladığı ve köle yaşamayı lanetlediği bir dünyada, utanç verici konumumuzu bir kıvanç unsuruymuş gibi değerlendirip, "ey insanlık lanetim üzerine olsun" diyemeyiz. Kürt halkı artık bir köleler ordusu biçiminde yaşayamaz. Biz de özgür dünya halklarının yürüdükleri yola girmek, insanca yaşamak, kendi topraklarımızın efendisi olmak, zenginliklerimizi kendi halkımızın mutluluğu ve refahı için kullanmak, insanımızın geleceğini güvence altına almak, kendi ulusal-demokratik eğitim politikamızı uygulamak ve kendi yargı sistemimizi işletmek istiyoruz. Çağdaş insanlık ve kendi öz gerçekliğimiz karşısında suçlu konumundan uzaklaşmamız, bu haklarımızı kullanabileceğimiz koşulların yaratılmasına bağlıdır. Kürt halkının belli bir süreden beri sömürgeci güçlere ve onların işbirlikçilerine karşı sürdürdüğü mücadele bu denli basit, açık ve anlaşılır gerekçelere dayanmaktadır. Hiç kimse bu mücadelenin haklı ve meşru bir mücadele olmadığını söyleyemez.

Bütün "... insanların özgür, onur ve haklar bakımından eşit..." doğdukları, bütün dünya uluslarının özgür ve eşit olmaları gerektiği, her ulusun bağımsız ve özgür yaşama hakkına sahip olduğu, hiçbir ulusun bu hakkını kullanmaktan alıkonulamayacağı, uluslardan birinin aleyhine başka uluslara ayrıcalıklar tanınmayacağı gibi temel ilkeler, günümüzde kamuoyu vicdanında yer etmiş evrensel gerçeklerdir. Bu temel ilkeler, Amerika Bağımsızlık Savaşı ve Fransız Devriminden başlayarak günümüze gelinceye kadar geçen süreç içinde bütün ulusların onayından geçmiş ve çağdaş insanlığın ortak değerler sistemi haline gelmişlerdir. Bu hakları korumak ve yaşatmak her ulusun dokunulmaz, devredilmez ve vazgeçilmez hakkıdır. Hiçbir ulusun bu haklarından feragat etmesi istenemez, istenmemelidir.

Halkların kendi öz çabaları saklı kalmak koşuluyla, BM tarafından onaylanan İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, dünyamızda siyasal kölelik ilişkilerine son verilmesinde ciddi bir adım olarak değerlendirilebilir. Sömürge durumundaki ülkelere ve halklara bağımsızlık verilmesine ilişkin 14 Aralık 1960 tarihli BM Genel Kurulu Kararı ve öteki belgeler, ulusların kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesi ilkesine daha büyük bir açıklık kazandırmışlardır. Bu belgelerde yeralan kararlar ve ilkelerin yalnızca belli ulusların koşullarına indirgenebileceği söylenebilir mi? Kürt halkı gibi henüz varlığı ile yokluğu tartışılan bir halk, kendi mücadelesini bu ilkelere dayandıramaz denilebilir mi? Hayır, denilemez. Çağımızın temel eğilimi doğrultusunda, her ulus kendi geleceğini özgürce belirleme hakkına sahip olmalıdır. Her ulus, hiçbir dış etki altında bırakılmadan, kendi kaderini kendi elleriyle çizmelidir. Ezilen ve sömürge uluslara dışarıdan empoze edilmek istenen "kurtuluş reçeteleri" sahtedir. Bu reçeteler ezilen ulusların temel haklarını gözetmeyi değil, müdahalede bulunan güçlerin çıkarlarını korumayı esas almaktadır. Halkların içişlerine burnunu sokan müdahaleci yaklaşımlar, gerçekte ulusların kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesi ilkesini çiğnemektedir.

Biz, ulusların kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesi ilkesinin ödünsüz savunucularıyız. Bu yüzden her koşul altında kendi bağımsız çizgimizi uygulamayı esas alıyoruz. Başkalarının ulusumuzun içişlerine burnunu sokmalarını istemiyoruz. Kimden gelirse gelsin, dışardan dayatılan bütün çözüm reçetelerini her zaman geri çevireceğiz.

"Halkların kasabı" ünvanına sahip en saldırgan emperyalist çevreler bile, yeri geldiğinde ulusların kendi kaderlerini belirlemeleri hakkını savunuyormuş gibi görünmek istiyorlar. Buna karşılık, bu ilkeyi çoğunlukla ezilen uluslara bazı kültürel hakların tanınması derekesine değin düşürüyorlar. Kaba bir benzetmeyle, genç bir köle kadını tek efendinin malı olmaktan çıkarıp çok sayıda müşterisi bulunan bir fahişe haline getirmeye çalışıyorlar. Emperyalistlerin sahte reçeteleri ile ezilen halklara bahşettikleri özgürlük, ancak bir fahişenin sahip olabileceği özgürlük kadardır. Biz böyle bir yaklaşımı kesinlikle kabul etmiyoruz. Ulusların kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesi ilkesi, bu ulusların bağımsız ulusal devletlerine sahip olmalarından başka bir türlü yorumlanamaz.

Biz, kendi topraklarımızı işgal kuvvetlerinden arındırmaya, yurdumuzu bağımsız ve halkımızı özgür kılmaya çalışırken, pratikte bu ilkenin doğru yorumunu gerçekleştiriyoruz. Sömürgeci köleliğe karşı yükselttiğimiz mücadele ile aynı zamanda insanlığın ortak değerler sistemini koruyor ve yüceltiyoruz. Biz çağımızın en aşağılık sömürgecilik türü olan Türk sömürgeciliğine karşı savaşırken, aynı zamanda BM Örgütü'nün kararlarını hayata geçiriyoruz. BM. Örgütü'nün kişiliğinde bütün dünya halklarının sömürge uluslara bağımsızlık verilmesine ilişkin olarak aldıkları kararların gereklerini yerine getiriyoruz.

Bu Newroz'da halkımızın özgürlük çığlığını dünyanın her yerine taşırmak, mücadelemizi insanlığın gelişiminden yana olan herkese tanıtmak, tek tek kişilerden en kapsamlı uluslararası kuruluşlara kadar bütün güçlerin desteğini kazanmak görevimiz olmalıdır. Bunu yaparken kimseden dilenmiyoruz, sadece haklarımızı kullanıyoruz. Arayıp bulmak, kavramak ve kazanmak. Yöntemimiz budur. Her şeyden önce haklarımızı tanımak zorundayız. Yurdumuzda insanlığı fethetmeyi amaçlayan kurtuluş mücadelesi, ulaştığı gelişim düzeyine paralel olarak, uluslararası alanda henüz yeterli bir destek bulamamışsa, bunun sorumluluğu bize aittir. Eğer gerçek istediğimiz biçimi alamıyorsa suç bizdedir. "Yeterince istememiş olduğumuz şeye yok diyoruz." Çağdaş insanlık, halkımızın kanı teri ve gözyaşıyla sulanan bu mücadeleyi tanıdığı zaman kesinlikle ilgisiz kalmayacaktır.

Ali Haydar Kaytan
Stammheim Cezaevi

HILPIŞKÎNA ME YA BIHARÊ BERFIREH DIBE

Destpêk di rûpela dawî de

leyan de, hêzên dijmin ji bînî nekarin xwe bilivînin. Hêzên ARGK deliva tevgerê nedan serbazên dijmin. Li hemberê êrîşa hêzên ARGK a dijwar, serbazên dijmin bi çi awahî nekarin destên xwe biavêjin çekên xwe û wan bi kar binin.

Pêşmergeyên ARGK, ku navçe xistin bin kontrola xwe, herweha bangeşî ji ji bo girsên gel çêkirin. Gelek dirûşme û afîş daleqandin û belav kirin. Bi hezaran belavok dan destê şêniyê navçeyê. Bi alîkariya gel a mezin û piştgiriyeka dijwar, êrîşa vegirtinê bi çalakî giha armancên xwe û bi ser ket. Di encama vegirtinê de hêzên ARGK, bê hundabûn û lêdan, xwe paş ve kişandin û vegerîn baregehên xwe yên leşkerî.

Berpirsiyarên hêzên dijmin, bi lez û demekî zû, ji livbaziyê saloxdar û haydar bûn, lê dîsa ji nekarin xwe bitevgirinin û hêzên alîkar nêzîkî navçeyê bikin. Roja duv re, serê beyanê hêzên dijmin ji erd û asmanî dest bi êrîşeka gelek mezin kirin. Li Çiyayî Cudî dest bi operasyonên leşkerî kirin û derdorên çiyayî zivirandin. Lê operasyonên wan ji di avê de çûn û di encamê de tiştek nekete destê wan.

Êrîşa çuyî ser navçeya Girgê Amo, tirs û xofeka gelek mezin berda dil û cegerê hêzên dijmin. Artêşa Tirk ji aliyê morala şerî ve ruxî û hilweşî. Jêhatibûna pêşmergeyên ARGK tirsa dilê dagirkeran kûrtir kir û mirina wan nêzîktir kir. Piştî livbaziyê Waliyê Mêtingerî Hayrî Kozakçioxlu û komutanê hêzên taybetî yê nuh Îsmaîl Selen, bi lez û bez çûn navçeya Girgê Amo. Ev herdu berpirsiyarên dagirkeran, xwestin ruxîn û panîka hêzên xwe ji holê rakin, lê rastî rewşeka din bûn. Herdu berpirsiyar bi hev re hatin cihên, ku bûbûn hedefên êrîşê û xwestin tirsa dilê serbazên xwe hindekî rakin. Belê ev keftûlafta wan ji, çi pere nekir.

Piştî erîşa çuyî ser navçeya Girgê Amo, berpirsiyariya cenga taybetî, hundabûnên xwe û hejmara kuştiyên xwe mîna mirina poliseki û birindar ketina serbazekî şanî kir. Lê agahî û nûçe gihan me, ku hejmara kuştî û birindarên ji dijmin gelek zêdetir e, ji ber ku êrîşên gelek mezin çûbûn ser avahiyên "bolûka" cendirman, lojmanên polîsan û karakola polîsan û tu kes bi saxî an bê mirin ji wan avahiyan derneketiye.

Komutaniya cengê taybetî ya mêtingeran, hejmara kuştî û birindarên xwe yên li cihê buyerê veşartî hîşt û ji aliyê din ji destûr neda ku rojname li ser buyerê binivîsin. Rojnameyên dagirkeran livbaziyê bi çend xêzikên piçûk belav kirin. Hinek rojname ji, di quncikeke ji çavan dûr, bi çend gotinên piçûk li ser bivbaziyê belav kirin.

Ger daxweyaniyên kargêriya cenga taybetî, ger ji liva rojnameyên mêtingeran, aliyê psîkolojîkî yê şerê taybetî navçeya Girgê Amo mîna êrîşeka piçûk û bê poside şanî bikin. Bi vî awahî ji armanca xwe ji bo veşartina tirs û panîka xwe zelal û ronahî kirin. Lê belê bili hemû keferatên wan, livbaziya vegirtina navçeya Girgê Amo, ger li teviya welat û ger ji li derveyî welat bû hevîrê posîdê û hîkariyên mezin. Vegirtina Girgê Amo, herweha posîdeyên mezin li ser girsên gel ji afirand û ji bo domana nuh a hilpişkîna biharê bû bingeheka mezin ji bo pêşveçûna şerê me yê çekdarî.

Rastiyên ku hilpişkîna biharê ya nuh derdixîne pêşiya çavan

Artêşa me ya rizgariyê ARGK, ku li ser tevdîr û amadekariyan tunde yên di mehên zivistanê de bi şêweyeka xurt dest bi xebatên biharê kiriye, livbaziyên rêz bi rêz bi cih diêne û hilpişkîna biharê ya nuh digihîne bilindahî û bandevên pêşveçûnên şoreşî. Ji bo rawestandina hilpişkîna biharê, dagirkerên Tirk ên faşist ji li ser bingehên haziriyên mezin ketin biharê. Li hemû dever u derdorên Kurdistanê yên stratejîkî û pêwîst, hêzên xwe yên leşkerî û têkûzbuyî bi cih kirin. Di rojên biharê yên pêşemîn de, kargêriya şerê taybetî li derdorên Çiyayê Cudî fermana operasyoneka leşkerî ya dorfireh da, ji bo ku pêşmergeyên ARGK nekaribin haziriyên xwe derbasî pratîkê bikin û hin di destpêkê de bên perçiqandin û herifandin. Dagirker, bi vê armancê dest bi operasyoneke mezin ji erdî û asmanî li derdorên Çiyayê Cudî kirin.

Artêşa mêtingeran di xwe de nedît, ku ber bi baniyên Çiyayê Cudî ve here û operasyonên xwe li ser bingeha tirsekî mezin li hawîrdorên çiyê, li kendal, dêmen û qontarên çiyê birêve bir. Operasyon, tenê bi van derdoran bi tixûb ma. Artêşa mêtingeran di serî de dixwest operasyonên xwe bigihîne baniyên çiyê ji, lê ev armanca wan bi fiyasko dawî bû û di daxwazên xwe de iflas kirin.

Li kêleka êrîşên leşkerî, TV, radyo, rojname û weşanên mêtingeran ji êrîşeka xwe ya dijwar dan destpêkirin. Di televizyonê de, programên reşkirina hêzên rizgariyê li dûv hev hatin weşandin. Weşanên mêtingeran ên mîna rojname û televizyon bangeşî kirin, ku têkoşîna me ya rizgariya netewî hatiye perçiqandin û tunekirin. Herweha dan bihîstandin, ku pêşmergeyên ARGK di sê-çiya Şirnex, Qilaban û Dihê de ketine nava tengezarî û bêmecaliyeka mezin. Vê iddiaya xwe bi dijwarî şixulandin û bi firehî belav kirin. Ji devê sixur, guhbel, nandoz û welatfiroşan êrîşên curbecur anîn ser hêzên me yên rizgariya netewî.

Bi van hemû êrîşên bi armanc, dixwestin hilpişkîna me ya biharê bisekinînin. Kargêriya şerê taybetî di sala 1988'ê de binketibû û niha nedixwest dîsa, di sala 1989'ê de rastî binkeftineke din bibe. Lewma hin ji destpêka rojên biharê yên pêşemîn, bi him û derfetên mezin dest bi êrîşan kir û berê xwe da çareyên kirina tiştekî. Bi hemû him û qudreta xwe, xwest hilpişkîna xurt a di mehên biharê de rawestîne.

Bili hemû haziriyên şerê taybetî, komkirin û têkûzkirina himê, hilpişkîna me ya biharê, bi mezinahî û dijwarî destpêkir. Navçeya Girgê Amo hat vegirtin û bi vê buyerê livbaziyên me ber bi jor ve hilbûn. Ev ji hilpişkîna me ya biharê lezand û domana têkoşîna me ya nuh xemiland. Hemû komplo û êrîşên dijmin ji serjêr çûn û herifîn. Li kêleka êrîşên xwe, weşanên mêtingeran neçar û mecbur man, ku li ser hilweşîn û ruxîna parêzkarên gundan û li ser tevbûn û gihanên nava rêzên ARGK binivîsin. Rojnameya mêtingeran "Tercûman" di weşanên xwe de cih da nivîsên bi van sernivîs û manşetan: "PKK ma di destê zarokan de...", "300 pêşmerge tevlî çekên xwe, xwe gihandin PKK..." û "Di navbera hefteyekê de PKK 30 kesan revand..." ûhw. Kin bê gotin, rojnameyên mêtingeran neçar man, ku binivîsin, hinde kes xwe gihandine ARGK.

Dewleta Tirk a mêtinger, ji ber nejêhatibûn û qelsiya xwe, peşî fatureyekê ji bo komutanê kolorduya taybetî Hulusi Sayin derxist. Hulusi Sayin di şerê taybetî yê li Kurdistanê de, berpirsiyarê duwemîn bû. Li şûna wî, komutanê kolorduyê Îsmail Selen dest bi karê şerê taybetî kir. Lê hin di rojên pêşemîn ên hatina wî de, bersiva xwe bi êrîşa çuyê ser Girgê Amo girt. Bi vî awahî hêzên me yên rizgariya netewî eşkere şanî kirin, ku encam û dawiya Îsmaîl Selen ji wê bibe mîna ya Hulusi Sayin.

Berdewamkirin û xurtkirina hilpişkîna me ya biharê, tirs-xof û panîka di nava rêzên dijmin de şanî me dikin, ku di riya "rizgarkirina perçeyeke axa welat" de rojên azadkirina êrdima Botanê roj bi roj nêzîktir dibin. Di domana vegirtina navçeya Girgê Amo de, hêzên dijmin ji binî nekarin xwe tev bidin. Ev ji şanî me dike, ku dijmin di nava tirsekî wusa de ye, ku nekaribe armancên û pêşveçûna me rawestîne. Ji niha ve zelal xweya dike, ku dijmin di vê salê de ji wê binkeftî bibe.

Artêşa me ARGK, ku bi livbaziyên berfireh dest bi biharê kiriye, di rojên pêşin de wê xwe xurttir bike, wê êrîşên xwe dijwartir bike û wê lêdanên mezintir li dijmin bixe. Hilpişkîna biharê, ku li ser bingeheka xurt pêşve diçe, di mehên pêşiya me de ji bo serketina ARGK, wê bibe bingeheka jidahî û domaneka serfirazîyên mezin wê derkeve holê. Ev rastî ji niha ve xwe şanî dike û serdestiya xwe li Kurdistanê ronahî dike.

Li navçeyên Girgê Amo, Qilaban, Cizîra Botan û Şirnexê bêhtirî 30 xortên Kurd xwe gihandin ARGK

Di hilpişkîna biharê ya domana nuh de, tiştekî din ê giring eve, ku gelek xortên Kurd xwe gihandin hêzên ARGK. Roj bi roj bêhtir, xortên Kurd tevlî têkoşîna rizgariya netewî dibin û dest bi xebata şoreşa Kurdistanê dikin. Bi destpêka domana biharê xortên Kurdistanê kom bi kom xwe tevlî pêşmergeyan dikin û hejmara şervanên nuh bi lez xwe zêdetir dike.

Di van herdu hefteyên dawiyê de ji navçe û derdorên navçeyên Girgê Amo, Qilaban, Cizîra Botan û Şirnexê tev bi hev re 31 xort û keçen Kurd xwe gihandin ARGK. Bi van têkilbûnên nuh, hima ARGK him ji aliyê hejmarî ve û him ji ji aliyê sixletî ve xurttir bû, kêlî bi kêlî xurttir ji dibe. ARGK, bi pêşveçûn û buyereka wusa ya gelek pêwîst kete mehên bihara vê salê. Çiqasî şervanên nuh xwe digihînin ARGK, ew ji hevqasî serdestî û xebata xwe pêşve dibe.

Sedema hatina mirovên nuh nava rêzên ARGK a pêşemîn eve, ku mirovên ji gelê me êdî bi kûrî baweriya xwe bi ARGK diênin û bi hêvî artêşa xwe xurt dikin. Ji salan vir ve mirovên me dixwestin li hemberê dagirker û kedxwaran şerê xwe bikin. Lê mirovên me nexwediyê him û quwweteki artêşî bûn. Niha di kesbûna ARGK de gelê me gihaye artêşa xwe ya rast û zarokên xwe, xort û keçên xwe dişîne nava rêzên ARGK, bi vî awahî hebûna ARGK piroz dike. Livbaziyên ARGK ên ku dijmin gêj û qels dikin, lêdanên mezin li dijmin dixin, bingeha hêviyên mezin li cem gelê me avadikin û daxwazên gelê me di karvaniyê de bi cih diênin. Ji bo nêzîktirkirina xelasî û rizgariyê xort û keçên Kurdistanê diherikin û tên nava rêzên ARGK û li hemberê dijminê mêtinger çekên xwe hildidin û şerê xwe dikin.

Di herdu hefteyên dawiyê de ji çar navçeyan sisê ji wan keç û 28 xort, tev bi hev re 31 kes xwe tevlî hêzên şoreşê kirin. Hatina wan mirovên me nava hêzên şoreşê, ispat dike, ku xort û keçên Kurdistanê bi dijwarî diherikin nava rêzên rizgariya netewî. Ji van gund û navçeyên li jêr, bi hejmarên li jêr, xort û keç xwe gihandina ARGK: Ji navenda navçeya Girgê Amo 3 kes, ji navçeya Qilaban gundî Înciler 3, gundî Baxdîbî 5 û gundê Balî 2 û navenda navçê 6 kes, ji navçeya Şirnexê gundî Güneyce 2, derdorên gundê Dereler 3 kes û ji navçeya Cizîra Botan gundê Serap ji 7 kes xwe gihandin şoreşê.

Civîneka gundan li Şirnexê

Yekîtiyeke pêşmergeyên ARGK, roja 15'ê Nîsanê li zivinga Sotek gundê Koçaxilî navçeya Şirnexê civîneke mezin çêkir. Hemû danişvanên gund tevlî civînê bûn.

Weke tê zanîn, gerîllayên ARGK, bi armanca bangeşiyê, rêkxistinkirinê û berhevanîna şervanên nuh dem bi dem civînan li gundan çêdikin. Civîna li zivinga Sotekê ji, ji bo van armancan hate çêkirin.

Piştî civînê du xortên ji zivinga Sotekê tevlî pêşmergeyan bûn. Şêniyê zivingê, dilxweşî û şahiya xwe ji bo pêşmergeyan anî zimên û gundî pêşmergeyan piroz kirin. Danişvanên zivinga Sotekê, bi dilxwazî xatirê xwe ji herdu xortan xwestin, ku xwe tevlî ARGK kiribûn. Danişvan herweha diyar kirin, ku wê şervanên nuh bişînin ji ARGK re û bi hemû şêweyan wê alîkariya xwe pêşkêşî şoreşê bikin.

Li Dara Hênê êrîşek çû ser trênekê

Li devereki nêzîkî gundê Suvêren navçeya Dara Hênê ya parêzgeha Çewlikê (Bingol) êrîşeka herifandinê çû ser trênekê, ku bi tişt û hacetên leşkerî hatibû barkirin. Êrîşa sabotajê giha armancên xwe. Livbazî nêzîkî istasyoneka trênan pêkhat.

Ev livbaziya herifandinê li gundê Suvêren roja 22. Nîsanê êvarî saet dora 23'an çêbû. Pêşmergeyên ARGK, hêsinên riya trênê, ku nedihatin bikaranîn, li ser riya trênan komkirin û barîkatekê danîn. Paşê xwe avêtin kozên xwe û li benda hatina trênê man. Gava makinîstê trênê, hêsinên li ser rê dîtî, neçar ma ku trênê rawestîne. Di wê kêliyê de gerîllayên ARGK ji fahmkirin, ku trên li hêsinan nakeve. Lewma bi çekên di destên xwe de reşandin ser trêna bi hacetên leşkerî hatibû dagirtin.

Di encama reşandina ber û narinçokan de, zirar û ziyanên mezin gihan trênê. Herweha riyê trênan ji, ji bo çuyîn û hatina trênan hat girtin. Roja duv re rê dîsa hate vekirin.

Li derdorên êrdima Serhedan têkoşîna me bilindtir dibe

Bi şêweyeka xurt û tunde, livbaziyên hêzên me yên rizgariya netewî li navenda bajarê Qersê dest bi pêşveçûnê kirin. Ji meha Kanûnê sala 1988'ê û heya niha, li navenda bajarê Qersê gelek dirûşme hatin daleqandin, gelek belavok bi dîwaran hatin xistin, gelek afîş hatin daleqandin, bi hezaran belavok hatin belav kirin û xebatên mîna livbaziyên bi narinçokan hatin birêve birin. Çendek ji van livbaziyan ev in:

1-Roja 5. Kanûn 1988'ê, di suka firotin û kirîna sewalan de li navenda bajarê Qersê, dirûşmeyeke bi narinçok (bombe) hate daleqandin. Li ser panqartê, "Azadî ji bo diliyên cengê!" hatibû nivîsandin.

2-Şeva 5. Kanûn 1988'ê, di nava suka navenda bajarê Qersê de, belavokên destan bi dîwaran ve hatin xistin. Li kêleka vî xebatî, wêneyên Sekreterê Gelemperiya PKK rêheval Abdullah OCALAN ji, li ser dîwaran bi şablon hatin çêkirin.

3-Roja 9. Çile 1989'ê, "molotof kokteyl"eyek di avahiya "Ziraat Bankasi" de hat peqandin. Piştî peqînê agirek derket û agir bi banqê girt. Bireki banqê yê pêwîst şewitî. Bi milyaran Lîrên Tirkî xusar û zirar gihan mêtingeran.

4--Roja 20. Adar 1989'ê, li navenda bajarê Qersê panqart hatin daleqandin û belavokên destan bi dîwaran hatin xistin. Li ser cadeyeka mezin, dirûşma "Bijî berxwedana me ya netewî Newroz!" hat daleqandin. Dirûşme, demeke dirêj li cihê xwe ma û posîdeyên mezin li gel kir.

5- Roja 23. Adar 1989'ê, êrîşek çû ser otêleka di nava bajarê Qersê de, ku polîs, endamên MÎT û polîsên siyasî lê diman. Du narinçokên destan hatin avêtin û zirar û ziyanên mezin gihan dijmin.

Piştî pêkanîna van livbaziyan, ji bo rawestandina tevgera me û serdestkirina tirs û xofê, mêtinger dest bi girtinên mirovên me kirin. Hinde welatperweran berî niha hatibûn girtin û berdan, dîsa hatin komkirin û girtin. Paşê mêtinger, de rojnameyên xwe de nivêsin, ku endamên rêkxistinê hatine girtin. Ev rastî ji, bû sedemek jê re, ku mêtinger nekaribin tirsa xwe veşêrin û tirsa dilê wan bêhtir xwe bi zelalî da şanî kirin.

Livbaziyên çêbûn, posîdeyên mezin li ser gelê me kirin û bûn bingehek, da gelê me bêhtir alîkarî û piştgiriya ARGK bike.

NEWROZ
sembola berxwedanê, pêdarî û serketinê, cejna serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê

Gelê Kurdistanê, her salê di 21'ê Adarê de cejna xwe ya netewî Newroz, nişana evîna xwe ya bê dawî, ji bo azadî û serkeftina şoreşê ya bi destê Kawayê Hêsinger, li dijî keleha zilm û zorê pêkhatibû, bi dîlan û dilşadî pîroz dike. Gelê me îroj bi hêvî û omidên mezin Newrozê pîroz dike, bi dilekî germ, bi xurtî li hêmberê komployên ku dixwazin meşa gelê me û xebata netewî ya ji bo Kurdistaneka demokrat, serbixwe û yekhev bisekinînin.

Newroz cejneke, ku ji berê ve buye nişana destanên lehengiyê yên ku herdemê pêşketine û kûr bûne; di vê demê de ji xelekên berxwedanê hîn bêhtir xurt bûne û li gora demê naveroka Newrozê bi şoreşgerî pêşketiye. Niha li her derê kelehên berxwedanê bilindtir bûne. Zindanên dijmin bi hêrsa dîliyên şer bûne çarçivên berxwedaneka bê dawî; li çiyan, deştan, gund û bajaran roj bi roj kulmên girantir û dijwartir li dijminan dikevin.

Xwîna şehîdên serxwebûn û azadiyê, lehengiya berxwedana hevalên zindanan û yên li serê çiyan, mîna bahoz û badeveka giran li herderê, li herçar hêlên welat û herêmê belav bûn, bi vê yekê tevayî gelê me li dora vê berxwedanê kom buye. Gelê me şerê xwe yê netewî di hîmbêza xwe de diparêze û geş dike.

Îroj, qirkirinên rejîma Saddamê faşîst li ser gelê me yê jiyanxwaz li Helepçe; bikaranînên mêtingerên faşîstên Tirk ên li dijî mirovayetî û rengê işkence û eziyetên wan ên giran li hêmberê girtî û hêsîrên şer; karûbarên fermandarên rejîma Iranê ya şovenîst û kesên din, di hundirê me de kîn û hêrseka bê dawî peyda kirine, ku giring e bi pîrozî em lê binêrin, bilind bikin û mîna volkanê, erdê di bin lingên wan de bihejînin, hemû hebûnên wan gêr bikin, bînin xwar, li pêşberê wan şerê xwe xurt bikin û tirsa wan bikin tirsa mirinê, ji nexweşî û şerê wan li gora berjewendên gel feyde bigirin.

Bi hêvî û moraleke gelek bilind gelê me îroj di bin slogana, "Her tişt ji bo rizgarkirina perçeyekî ji erdê welat!" de dibe yek, di bin alên ERNK û ARGK de radibe jor, bi van çekên xurt ku di dîroka me de peyda bûne, êdî gelê me li hêmberê dewletên kolonyalîst û faşîst ên axa Kurdistan vegirtine, şer dike, hemû leyîstok û komployan wan vala derdixine, rêdariyên reformîst û teslîmkar eşkere nîşan dike ku dem ji wan derbas buye. Xebatên bi rêberiya serokatiya pêşengî wan deste-vala hiştine, tazî, rût û serjêrê mirinê kirine.

Em, endamên Yekîtiya Xwendevanên Welatparêzên Kurdistan - YXWK li Yekîtiya Sovyetê soz didin, ku bimînin leşkerên xwedî biryar. Li ala şehîdên xwe xwedî derkevin, tim û tim heta kêliya dawî alê bilind bikin.

Careka din em silavên şoreşgerî li hemû xwendevanan dikin û di şexsê wan de digihînin tevayî gelê Kurdistanê, bi hêviya ku ev sal bibe sala yekîtiyê û bilindkirina berxwedanê li hêmber mêtingeran.

– Bijî Newroz, nîşana serhildan û pêdariyê!
– Di bîranîna heftan a şehîdbûna Kawayê hemdemî Mazlum DOGAN de, ji hemû şehîdan re hezar silav!
– Bimirin rejîmên faşîst û mêtingerên Kurdistanê û dûvên wan ên hevxebatkar!

Xendevanên
Welatparêzên Kurdistan
Li Moskow
Adar 1989

BANG
ji bo hemû rewşenbîrên Kurdistan û endamên YRWK

Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan - YRWK, di rojên 27-28. Gûlan 1989'ê de li Almanya Federal bajarê Bonnê Komcivîna xwe ya Yekemîn wê çêbike.

Di Komcivîna Yekemîn de xebatên salekê wê bên nirxandin; şaşî û kêmasî wê bên ronahî kirin; li ser rewşa cîhanê, herêmê û Kurdistanê, herweha vatinî û delametan wê bê rawestandin û bi gihana encamekê şaxên kargêriyê yên nuh wê bên hilbijartin.

Em hemû rewşenbîrên Kurdistanê vexwendiyê Komcivînê dikin û li benda beşdarbûna wan dimînin.

Agahiyên dorfirehtir ji komela YRWK dikarin bên standin.

Navnişan: YRWK, Max Str. 50-52, 5300 Bonn 1 / BRD.

Di sersala yekemîn a qirkirina Helepçe de, li Yekîtiya Sovyetê rêkxistin û yekîtiyên konevanî û xwendevanan, rûreşiya rejîma Saddamê faşîst dane nîşandan û hemû bikaranînên li dijî mirovayetiyê yên li hêmberê gelê Kurdistanê protesto kirin. Belavoka ku gihaye rojnameya me jî, em belav dikin:

Em, rêkxistinên, ku li jêr me îmza xwe avêtiye, di bîranîna sersala yekemîn a qirkirina Helepçe de, bi çekên kîmî ji aliyê rejîma faşîstên Iraqê ve, nîşan didin ku ev mezintirîn û hovtirîn qirkirinên li dijî mirovayetiyê ye. Li hêmberê gelê Kurdistanê yê aşîtixwaz pêkhatiye. Buye sedema kuştina 5 hezar mirovên bê gûneh, birîndar bûna 7 hezar zarok, kal û jin, û ji cihhilkirina sed hezaran mirov ji warê bav û kalên wan. Ji van, nêzîkî 150 hezar ên ku derbasî Kurdistana Bakur bûne, ji nuh ve bi destê rejîma faşîst û kolonyalîstên Ankara, ketine qampên dîliyan (hêsîran). Di bin nexweşî, zilm û zoreka giran de, bê çare jiyana xwe berdewam dikin.

Li vir, em nîşan didin, ku hemû komployên bi xinîzî li hêmberê tevgera netewa Kurdistanê têne kirin, hemû karûbarên rejîmên faşîst, mêtinger û dûvên wan ên bi armanca asîmîlasyona (helandina) gelê Kurd bi rêve dixin, bê guman e, wê beyhude û vala derkevin.

Careka din em alîkarî û piştgirtina xwe ji bo mafê gelê Kurd ê çarenûsî di tevayî Kurdistanê de diyar dikin. Hemû bikaranînên rejîma faşîstên Iraqê protesto dikin.

Banga me, ji hemû hêzên welatparêz û pêşverû yên cihanî re eve, ku dengê xwe bilind bikin. Komployên li dijî meşa serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê tên birêve birin, eşkere rastiya wan a reş xweya dikin.

1- Yekîtiya Xwendevanên Sudan li Yekîtiya Sovyet
2- Yekîtiya Xortên Sosyalîstên Kongo
3- Yekîtiya Gelemperî ya Xwendevanên Morîtanya
4- Organa Partiya Komunîstên Libnan li Yekîtiya Sovyet
5- Yekîtiya Niştimanî ya Xwendevanên Bahreyn li Moskow
6- Organa Partiya Komunîstên Surî li Yekîtiya Sovyet
7- Girêdana Xwedevanên Libnan
8- Partiya Kar a Sosyalîstên Ereb - Libnan
9- Yekîtiya Xwendevanên Tanzaniya
10- Organa Partiya Demokrat a Gelê Afganistan
11- Yekîtiya Xwendevanên Angola
12- Yekîtiya Xwendevanên Gîne-Bîssau
13- Yekîtiya Xortên Komunîstên Venezuella
14- Komela Xwendevanên St. Vîncent û Grenada
15- Yekîtiya Xwendevanên Çad
16- Partiya Azadiyê ya Domînikan
17- Yekîtiya Xwendevanên El Salvador
18- Yekîtiya Xwendevanên Peru
19- Partiya Pêşverû a Gelê Guayana
20- Xortên Komunist ên Şîli
21- Partiya Gelê Panama
22- Tevgera 19. Tîrmehê ya Xortên Sandînîst - Nikaragua
23- Yekîtiya Xwendevanên Benîn
24- Partiya Pêşverû ya Sosyalist - Libnan
25- Yekîtiya Gelemperî ya Xwendevanên Filistîn
26- Yekîtiya Xwendevanên Kurdistan li Yekîtiya Sovyet.

16.3.1989 - Moskow

Welatparêzekî ji başûrê Kurdistanê di zivistana bihurî de çûbû bakurê Kurdistanê û gava vegeriya, li ser buyerên pêkhatine nivîsa li jêr gihande rojnameya me. Me nivîs ji aliyê zardevî hindekî guhart da Kurdên bakurê Kurdistanê jî karibin ji zimên çêtir fahm bikin. Ji aliyên din ve me destê xwe nedaye naveroka nivîsê û mîna hatî nivîsandin em belav dikin.

Gerhanek li Kurdistana Bakur

Di meha sibata vê salê de ez çûme Kurdistana Bakur. Min ji nêzîk ve berê xwe da jiyana Kurdan. Gelek nexweş bûn ew tiştên min dîtin. Li hemû deran esker rawestiya bûn û destên wan li ser tifekan bûn. Di her wextî de dikiran biteqînin. Ev min dîtin wextê ez ketim bajarê Entabê, serê Kurdistana Bakur. Min welatekî dît, ku bi eskeriyê tête hikmkirin û bi destê generalên Tirk. Milletê me li Kurdistana Bakur gelek feqîr û belengaz e. Fabrîk, xwendingeh, nexweşxane nîn in an heke hebin ji gelek kêm in. Hikumeta Tirk a faşîst guhê xwe nadê tiştekî û divê her em paşketî û nezan bimînin. Hemû tişt li Kurdistana Bakur jêr destê eskerê xwînmij e, wê dikin çi bixwazin. Di navbeyna hemû gund û bajarên Kurdan de kontrol heye. Her kesek divê ji tirimbêlan bête xwar û destên xwe bilind bike û divê kes ne livê. Kesê xwe bilivînê lêdanê wê bixwe. Ev kontrol tehl in û gelek ne însanî ne, çunkî min jî sê caran dît, ji ber hindê ez dizanim ka halê milletê me çendî nexweş e. Wextê dibe şev esker bi tank û topan derdikevin nava gundên Kurdan. Kes nikare bi şev derkeve ji mala xwe. Min jî nediwêriya bi şev derkevim. Wextê kontrol çêdibin, mirovî digirin û işkence dikin, bê ku mirovî tiştek kiribe. Wextê ez li wê derê bûm, cendirmên pîs keçek Kurd a 10 salî girtin, çunkî ew siharê zû çûbû dikana bavê xwe veke. Ev keç hate işkence kirin bê suc û sebeb. Her wusa ez li wê derê bûm wextê cendirmên pîs û çepel Bêrîvan şehîd kirin. Min ji xelkê bihist, ku Bêrîvan peşmergeyeka gelek zîrek û çeleng bû û gelek salan halê cendirman nexweş kiribû. Gelê me gelek caran gul datanî ser gorê wê û dinivîsîn ku xwîna Bêrîvanê bi sed mêran e. Şerê gelê me berdewam e li dijî kolonyalîstan. Kurd li Kurdistana Bakur qerimîne ji wê jiyana di bin destê eskerên Tirk de. Esker her wextekê dixwazin biçin malên Kurdan kontrol bikin. Hindek caran şer çêdibe di navbeyna pêşmergan û eskerên faşîst de. Piştî şer xilas dibe, esker dikevin nava gund û bajaran û dest bi girtina bê gûnehan dikin. Jin û zarok jî, ji destê wan xilas nabin.

Gundê Cinibrê (Yeşîlyurt)

Li ser vî gundî min gelek tişt bihîstin. Eskerên faşîst xelkê vî gundî kom kirine di avahiya xwendingehê de û mecbur kirine, ku pîsîtiyê bidine hevûdu, çunkî ew arîkariya pêşmergan kiribûn. Vê rûdanê li Ewrupa gelek deng veda û hikumeta Tirk nekarî înkar bike. Mirov her rojê işkence û lêdana li Kurdistanê bi destê Tirkên barbar dibihîse. Tirk hemû rengên lêdanê li dijî gelê me bikardiênin, ji klasîkî heta yên elektrîkî. Ez gelek ecêbgirtî mam wextê ministerê Tirkan Ali Bozer bo rojnamevanan axiftî li bajarê Brûksel di çend mehên borî de û gotî, "Li Tirkiyê işkence nîn e û işkencê kêmtir e ji hemû welatên din." Belê rast e, em dizanin ku Tirk hewl didin xwe bi hemû rengan rastiyê veşêrin da gelê me biçewisînin. Belê bila baş bizanin, gelê Kurd niha dijiminê xwe baş nas dike û ew wext çû, ewê milletê me ji Tirkan bawer dikir.

Berî ez bigihime bajarê Cizîrê bi hefteyekê, du polisên sivîl bi destê welatparêzên Kurdistanê hatibûn kuştin. Piştî hingê bi çend rojan eskerên faşîst ketin nava milletî û dest bi girtina xelkê bê gûneh kirin. Min bihîst ku heta 500 mirovan girtine. Ji van 500 mirovan, gelek zarok û jin bûn. Hemuyan lêdan dîtiye.

Kurdên mişexte yên ji Kurdistana Başûr

Tiştekî din ji wan tiştên nexweş ên min li Kurdistana Bakur dîtî, ew cihê Kurdên mişexte yên ji Kurdistana Başûr bû, yên ku revîn ji ber topên kîmî ji layê Saddamê faşîst û xwînmij ve. Bi rastî cihê wan gelek nexweş e. Ez nexweş bûm wextê min ew zarok dîtin ku cih nîn e lê bileyzin. Hikumeta Tirk van mirovan ne wek mişextan hisab dike, belê weke hepsiyan. Ev jî pîlaneka çêkiriye di navbeyna Saddamê faşîst û Evrenê çepel de. Çadirên wan gelek nêzikê hev in, da ev xelk nekaribe xwe bilivîne û daxwaziya xilasbûna xwe bike. Wextê mirov wan dibîne kela dilê mirovî zer dibe li ser Saddamî û her wusa li ser hikumeta Ozalî, ew hikumeta van hepsan bo wan çêkiriye. Di çend rojan de carekê Kurd dikarin derkevin bo demeka gelek kêm. Dan û standin qedexeye bi xelkê navçeyê re. Li dor qampan esker rawestiyane û çavên wan li xelkê ye. Ev xelkê hêjar û belengaz çi ji azadiya xwe nîn e. Min di gel çend zarok, xort û pîran axift, li ser halê wan. Wan hêvî ji min kirin ku Kurd li Ewrupa bo wan tiştekê bikin, da ku wan ji vê nexweşiyê rizgar bikin...

Di qampan de xwarin û vexwarin gelek kêm e. Cil û batanî kem in. Wextê ez li wê derê bûm, berf dihat çokan û xelkê me hîn di bin çadiran de bû. Bi rastî min nekarî ez ji sermayê şevekê li wê derê bimînim. Nexweşxane û derman nîn in. Hinek ji zarokan heta niha birîndar in ji ber çekên kîmî. Hikumeta Tirk çi yarmetiyê (arîkariyê) qebul nekir ji der ve bo van derbederan.

Bi rastî, divê em Kurdên li Ewrupa arîkariyekê bo wan lêkbidin, ji aliyê peran ve û divê bi dizîkî ve bigihê destê wan.

Pêşmerge

Her wekî min li pêşiyê diyar kirî, gelê me ji demekî gelek nexweş derbas dibe û hêvîdare ku di wextekî kurt de xilas bibe ji bin destê leşkerên Tirk ên pîs û nexweş mirov. Gelek xort û lawên me Kurdan niha di bin îşkencê û lêdanê ne. Ji ber van hemû nexweşiyan roj bi roj arîkariya wan bo pêşmergan û welatparêziya wan zêdetir dibe û dizanin Kurdistan ne cihê Tirkan e û divê em welatê xwe ji bin destan xilas bikin.

Di vê perçeya Kurdistanê de Partiya Karkerên Kurdistan - PKK gelek zîrek û çeleng e. Pêwandiyên di navbeyna gel û PKK de gelek zehf in. Millet gelek ji PKK hes dike.

Li hemû gund û bajaran heval û endamên PKK hene. Min di gel gelekan axift. Bi rastî ez gelek pê keyfxweş bûm wextê min dîtî ku gelê me hişyar buye, têgihiştiye û dijminê xwe baş nas dike.

Şer berdewam e di navbeyna welatparêzên Kurdistan û kedxweran de. Gel şerê xwe di bin pêşengiya PKK de bilind dike. Min gelek şevan dengê top û tankan dibihîst. Niha rewş piç piç zehmet dibe ji kolonyalîstan re, ku bikaribin gelê me biçemînin. Hikumeta Tirk propexendan li dijî PKK berdewam dike. Bi navê Îslamê bo xelkê diyar dike, ku PKK komunîst e û li dijî Îslamê ye. Belê gelê me baş dizane ka Tirk çi dikin û baş dizane ka PKK bo çi şer dike. Xort û keçên Kurd bi berdewamî xwe digihînin rêzên şoreşê bo xilas kirina Kurdistanê. Ji ber van tiştan hemuyan ez bi omêd û hêvî zivirîm ji Kurdistana Bakur. Hêviya min ewe, ku di wextekî kurt de gelê Kurdistan derbeyek mezin li dijminê xwe bide û dengê xwe bigihîne hemû milletên cîhanê û ala xwe ya kesk û sor û zer biçikilîne li ser hemû çiyayên Kurdistanê.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeka niştîman ku gelek împaratorî nekarîne vebigirin

B Ê D L Î S

- I -

NAVÊ BÊDLÎSÊ JI KU TÊ?

Bi bingehî nayê zanîn, navê Bêdlîsê ji ku derê hatiye. Li ser vê yekê gelek tişt tên gotin. Lê dîtina hûrkolînvan û pisboran a bêhtir dikeve mejiyê mirovan eve: Gava Îskenderê Mezin Qralê Makedonya diçe sefera Asiya, riya wî ji Bêdlîsê derbas dibe. Dibe heyranê bedewiyên siruştî yên êrdima Bêdlîsê. Ferman dide serleşkerekî xwe yê bi navê **"Lîs"**, da kelehekê li vir ava bike. Keleheka gelek saxlem tê ava kirin. Dorên kelehê bi çeperan tê zivirandin. Gava Îskenderê Mezin ji sefera xwe vedigere, keleh jî amade bûbû. Îskenderê Mezin dixwaze here hundirê kelehê, lê çend rojan dike û nake nikare derbasî hundirê kelehê bibe. Di dawiyê de bi arîkariya serleşker Lîs, Îskenderê Mezin dikeve hundirê kelehê. Serleşker dibêje qral, ku li ser daxwaza wî, keleh wusa saxlem daye ava kirin. Îskenderê Mezin dilxweş dibe û dixwaze diyariyekê bide serleşkerê xwe. Lewma Îskenderê Mezin, navê **"Bad-Lîs"** ji li kelehê dike. Weke tê gotin, piştî derbas bûna zemanî, navê "Bad-Lîs" di devê şêniyê êrdimê de dibe **"Bêdlîs."** Gotina **"Bît"** di zimanê Asuriyan de tê maneya **"war"** an **"istan."** Li gora vê gotinê Bêdlîs, tê maneya **"Warê Lîs"** an jî **"Keleha Lîs."**

DÎROKA BÊDLÎSÊ

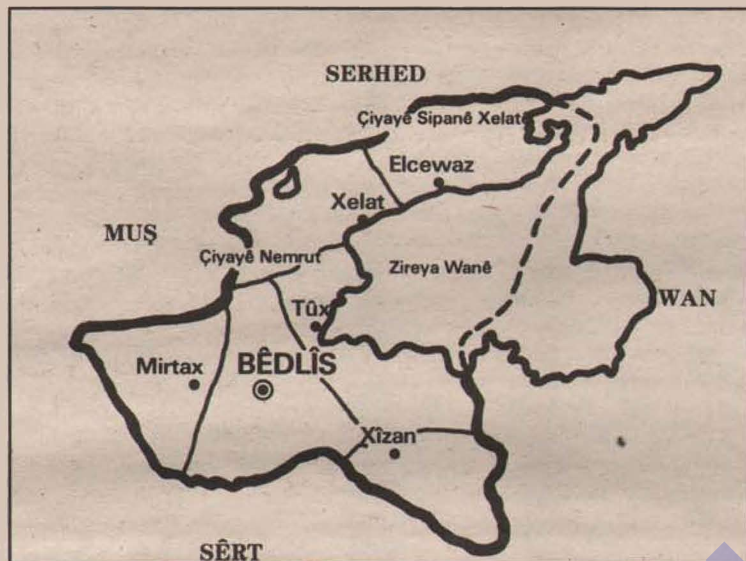
Baş nayê zanîn, kengê dîroka êrdima Bêdlîsê destpêkiriye. Sedema vê yekê ya pêşemîn eve, ku hîn li vir xebatên arkeolojîkî gelek nehatine kirin û jêma, berma û berhemên dîrokî gelek nehatine peyda kirin. Lê guman heye, ku pêşemîn car Urartu li vir danişvan bûne û jiyan kirine.

Li ser axa êrdima Bêdlîsê li Çiyayên Sîpan û Xelatê, kehniyên obsîdiyen (camê siruştî) hene. Ji van mirov dikare bizanibe, ku dîroka Bêdlîsê xwe dirêjî çerxa "kevirên nuh" dike. Ji ber ku tê zanîn, hinde berhemên camê siruştî di wê domanê de dihatin bikaranîn.

Urartu, di sala 1000'ê Bz. de li êrdimên Wan û Bêdlîsê xwe bi cih kirine. Domaneka biqasî 300 salan êrdima Bêdlîsê, dimîne di bin doliwgeriya Urartu, Hurî û Mîtaniyan de ku ji nijada Aryenî bûn, û Asur û Babîlan ku ji nijada Samî bûn.

Asurî, ji bo vegirtina Bêdlîsê gelek caran şerê Urartuyan kirine. Lê Asurî di vê armanca xwe de gelek zehmetî dîtine. Ji ber ku avahiya erdnîgarî ya siruştî li Bêdlîsê, bûbû çeper û dîwareka mezin li pêşiya Asuriyan, wusa ku bi rihetî nedikarîn jê derbas bibin. Di encama şerên dirêj ên di navbera Asur û Urartuyan de, demekê êrdima Bêdlîsê dikeve bin doliwgeriya Asuriyan. Di sedsala VII. Bz. de Med, împaratoriya Asuriyan hilweşandin û êrdima Bêdlîsê ji tevlî împaratoriya Mediya kirin. Piştî babalîskekê êdî Pers dest bi bizavê kirin, ji bo rûxandina împaratoriya Mediya. Di sedsala VI. Bz. de Pers, împaratoriya Mediya binkeftî dikin. Med, tevlî axa xwe dikevin bin doliwgeriya Persan.

Di sedsala IV. Bz. de, Qralê Makedonya Îskenderê Mezin bi 35.0000 serbazên xwe ve derkete sefera Asiya. Ji êrdima Bêdlîsê derbas bû. Di vê demê de kelehê ji bi riya serleşkerê xwe Lîs

daye çêkirin (di sala 334. Bz. de). Îskenderê Mezin împaratoriya Pers binxist û hilweşand. Di sala 331. Bz. de Îskenderê Mezin êrdim tevlî qraliyeta Makedonya kir û di sala 323. Bz. de jî mir. Ji ber ku kurên wî nebûn û wariseki (payhatekî) ji li şûn xwe şani nekir, piştî mirina wî, şerê textî di nava rêzên împaratoriyê de destpêkirin. Qralên Ermeniyan ên ji Îranê vê yekê mîna delîvekê zanîn û êrdimê xistin bin hikmê xwe. Paşê Romayiyan di sedsala II. Bz. de vê êrdimê di bin dagîrkeriya xwe de girtin. Piştî hikmdariya Romayiyan a kin, êrdim dîsa kete destê Îraniyan de û bilî êrişên Bizansiyan ên dijwar, êrdim heya sala 641'ê, ma di bin doliwgeriya Îraniyan de.

Piştî vê domanê artêşên Ereban ên Îslamî xwe berfireh kirin. Ji aliyê Xelîfe Emer axa êrdimê tevlî împaratoriya Îslamî bû. Dîsa di domana doliwgeriya Ereban de Bîzansî ji bo axa êrdima Bêdlîsê, êriş birin ser artêşên Ereban. Di peyvajoya şerî de êrdim çend caran di nava Bîzansî û Ereban de dest guhart. Di sala 927'ê de bi tevayî kete destê Bîzansiyan. Bi destpêka dawiya vê sedsalê pêve, hîm û quwweta artêşên Ereban tenik bû û ketin nava hengameka paşve çûnê. Ji bo çêbûn û derketina mîrikên nuh di êrdimê de, delîvên nuh ji xwe xweya kiribûn. Di sedsala XI. de mîrikên Kurdan, ku delîv ji rewşê girtibûn, dewleta Kurdî ya bi navê Merwanî damezirandin. Êrdima Bêdlîsê jî tevlî tixûbên dewleta Merwanî bû. Di wê demê de êrdima Bêdlîsê, di navbera Bîzansiyan û Merwaniyan de bûbû nola êrdimeka tixûbî.

Piştî nivê sedsala XI., di sala 1077'ê de, Tirkên Selçukî êriş anîn ser Bêdlîsê. Lê Selçukî di domana damezirandina doliwgeriya xwe di êrdimê de ketin nava zehmetiyan. Ji alîkî çandeka pêşveçuyî ya gelên êrdimê hebû, ji aliyê din mîrikên êrdime li ber xwe didan. Di wê demê de eşîrên Tirkan, ku jiyaneka barbar temsîl dikiran û bi talan û destdaninê debara xwe dikiran, neçar man ku tenê li dijî Bîzansiyan şer bikin. Mîrikên ku doliwgeriya Selçukiyan nedinasîn, li ber xwe dan û serê Selçukiyan gelek êşandin. Yek ji van Merwanî bûn. Tirkên Selçukî bêhtirîn li hemberê Kurdên Merwanî ketin nava tengezariyê. Herweha Merwanî, li pêşberê armancên Selçukiyan ên ji bo xwedorfirehkirinê, bûbûn çepereka mezin û dijwar. Ji bo rakirina vê çeperê Sultanê Selçukiyan Melîk Şah ferman dide serleşkerê xwe yê bi navê Fahrûd Deve. Artêşên Selçukiyan di sala 1085'ê de, bi himeka mezin êriş birin ser peytextê Merwaniyan bajarê Amedê (Diyarbekrê). Piştî ketina Amedê, her di wê salê de, êriş çûn ser Bêdlîsê jî. Navçeya Xelat jî dikeve destê Selçukiyan. Paşê, herçuqasî dewleta Kurdî ya Merwanî hatibû hilweşandin jî, heya sala 1100'ê navçeya Xelatê di bin fermana mîrekî Kurd de ma bû û li dijî Tirkên Selçukî dihat parastin.

Di dawiya sedsala XII. de Tirkên Selçukî êriş û seferên nuh dan destpêkirin. Çeperên li pêşiya wan û berfirehkirina wan hatibûn hilanîn. Lê ji aliyê din di vê domanê de, serleşkerekî Kurdan ê bi navê Selaheddîn Eyûbî bi artêşa xwe di herêmê de serdest bûbû. Ev jî ji bo hêzên dagîrker, ku êriş dianîn ser Kurdistanê, tehlukeyeka mezin bû. Di vê demê de Artukoxullarî ku navenda wan navçeya Xelatê bû, bi gelek hîleyan dixebitîn ku Selaheddîn Eyûbî binkeftî bikin, an jî bi kêmasî dixwestin wî bi xwe ve girê bidin. Wî dawetî Xelatê kirin û soz dan, ku wê mîritiyê bidine wî. Selaheddîn Eyûbî dawetê nepejirand û bireka artêşa xwe şiyand ser Xelatê. Artukoxullarî ketin nava rewşeka gelek zehmet de. Heya sala 1193'ê, ango heya mirinê, Selaheddîn Eyûbî hîma xwe di herêmê de parast.

Di sedsala XIII. de eşîrên Kurdan ên bi navên Rojkî, Rojikan û Rojkiran, ku ji aliyê Çolamergê hatibûn, di bin serdestiya mîrên xwe yên bi navê Şerefxaniyan de, bûn hikmdarên êrdima Bêdlîsê. Doliwgeriya Şerefxaniyan biqasî 400 salan berdewam kir.

Di sedsala XVI. de împaratoriya Safevî ya Îranî û împaratoriya Osmanî bûbûn du hêzên mezin di herêmê de. Herdu împaratorî jî dibûn çeper li pêşiya hevûdu, di daxwazên xweberfirehkirinê de. Êrdima Bêdlîsê jî xala bingehîn bû ji vê çeperê. Hikmdarê Safeviyan Şax Îsmaîl û Sultanê Osmaniyan Yavuz Selîm, bi eşîrên êrdimê re hevxebatkarî kirin û dixwestin wusa bigihin armancên xwe. Nexasim di emcamê de Yavuz Selîm bi hevkariya Şêx Îdrîsê Bedlîsî, ku di vê domanê de navdêr bûbû, êriş bir ser împaratoriya Safevî, ku di wê domanê de li êrdimê ew xurttir bû. Yavuz Selîm di şer de bi ser ket. Bi vî awahî Bêdlîs kete destê Osmaniyan. Lê piştî vê domanê ji êrdima Bêdlîsê, di navbera Osmaniyan û Îraniyan de bû qada şer û pozberiyan. Bi peymaneka di navbera Osmanî û Îraniyan de, Bêdlîs tevlî bakurê rojavayê Kurdistanê bi axa împaratoriya Osmaniyan ve hate girêdan.

Êrdima Bêdlîsê di dîroka Kurdistanê de, ji hemû êrdiman bêhtir maye di bin destelatiya mîrên Kurdan de. Di dîrokê de gelek bajarvanî, Bêdlîs ji xwe re navend hilbijartine. Ji bo hêzên ku di êrdimê de li hemberê hevûdu şer dikiran, Bêdlîs nola mewziyeka cengê bû. Lewma ji hemû hêzên dixwestin xwe serdest bikin, armanca xwe bo vegirtina Bêdlîsê eşkere dikiran. Bêdlîs xwediyê bedewiyeka siruştiye. Xwediyê erdnîgariyeka çiyager e. Lewma hîm ji bo xweparastinê û hîm jî ji bo êrişê, di şeran de rista çarenivîsekê leyistiye. Ji ber vê yekê Bêdlîs di navbera hêzên dagîrker, êrişbaz û zeftkar de, di şeran de mîna êrdimeka tamponî hatiye bikaranîn. Ji ber ku Bêdlîs rastî şerên tunde buye û hêzên serbaz herdemê baregehên xwe li vir danîne, ji aliyê naskirina Bêdlîsê ji bermayên dîrokî xebat gelek nebûne û di vê pirsê de Bêdlîs hebekî jar maye. Lewma hemû hêzên êrişbaz xwestine bibin xwedanên êrdimê û şer li dijî serdestên êrdimê daxweyan kirine. Şerên dijwar ên li êrdimê destur nedane, ku berhemên dîrokî li êrdimê bên ava kirin û yên hebûn jî tev hilweşîne. Bêdlîs herdemê bûbû baregeheka cengê.

Lê bilî wan şerên dijwar û tund, hêzên ku karîbûn ji bo demekê doliwgeriya xwe li êrdimê ava bikin, hinde şopên xwe jî li şûn xwe hiştine.

Bilî hemû şerên wêrankirin û hilweşandinê, dîsa jî li navenda bajarê Bêdlîsê hinde berhem û jêmayên dîrokî hene. Hêzên dagîrker ên ku hatine û çûne, hinde peyker û bermayan li şûn xwe hiştine. Gelek berhemên ji Urartuyan, mîrên Kurdan û Osmaniyan mane, niha li Bêdlîsê hîn jî hene.

AVAHIYÊN DÎROKÎ LI BÊDLÎSÊ

Keleha Bêdlîsê: Gava qralê Makedonya Îskenderê Mezin derketî sefera Asiya ferman da serleşkerê xwe Lîs, bo avakirina kelehekê, ji ber ku heyranê bedewiyên siruştî û hebûnên erdimê mabû. Weke tê gotin di wê demê de Îskenderê Mezin li çareyekê jî digerî ji bo birîna li ser eniya xwe. Gava hatî êrdima Bêdlîsê, li cihê ku Ava Rabat û Ava Kûrsor digihin hevûdu ji bin tehtekî ji ava diherikî vedixwe û dikeve xewê. Îskenderê Mezin bawer dike, ku ev av wê ji bo nexweşiya wî bibe çareyek. Heft rojan ji vê avê vedixwe û di dawiyê de rastî jî baş dibe. Heyraniya wî ji bo êrdimê zêdetir dibe. Ferman dide Lîs, da kelehekê wusa saxlem çêbike, ku bi sedan salan bimîne û ji aliyê wî jî nekaribe bê zeftkirin û vegirtin. Serleşker Lîs, ji bo bi cih anîna fermanê çar saetan dûr ji cihê ava ku Îskenderê Mezin baş kiribû, kelehekê ava dike. Keleh gelek saxlem hate çêkirin. Gava Îskenderê Mezin ji sefera Hindistanê û Îranê vedigere, dixwaze kelehê bibîne. Lê nikare bikeve hundirê kelehê. Li ser vê yekê artêşa wî dora kelehê dizivirîne. Ji bo vegirtina kelehê heft rojan keftûlaftê dike. Gava dibîne, vegirtina kelehê ne bi derfet e, piştî keftûlafteka heft rojan dev ji daxwaza xwe berdide. Û li ser serleşkerê xwe Lîs dibêje, "Hey kafirê mezin tu koleyê min buyî, niha buyî serhildêr!" Paşê berê artêşa xwe dide Deşta Muşê.

Serleşker Lîs, paşê diçe mifteyên kelehê dide Îskenderê Mezin ku binkeftinê pejirandibû. Îskenderê Mezin ji wî dipirse, "Çima te serî hilda û hevqasî serbazên min da kuştin?" Lîs wusa bersiv didiyê, "Te ji min xwest ez kelehekê çêbikim, keliheka wusa ku tu jî nekaribî vebigirî. Min jî vê fermana hikmdarê xwe bi cih anî."

Paşê Îskenderê Mezin serleşkerê xwe efû dike û navê "Bad-Lîs" li kelehê dike.

Keleha Bêdlîsê li ser zinarekî bilind hatiye ava kirin, ku avê du rûbaran li wir digihin hevûdu. Hingê sala 334'ê Bz. bû. Keleh li ser ciheki çar-goşeyên dîk bilind dibe. Firehiya dîwaran di navbera 4 û 7 metran e. Bêhtirî 50 metran bilind in. Dora kelehê jî biqasî 3 km'an dirêj e. Keleh ji aliyê rojava ber bi rojhilat ve dirêj dibe. Li aliye rojhilat birceki bilind bi navê Kuleya Tarî heye. Kesên ku fermana mirinê li dermafê wan derdiket, ji vê bircê xwarê ve dihatin avêtin. Nivê kelehê yê li aliyê rojhilat, weke qesrekê hatiye bikaranîn. Li nivê din jî 300 xanî hatine ava kirin. Li aliyê jêr, ango li aliyê rojhilat, sukek û bi sedan xanî hatine çêkirin û du deriyên sukê hene. Herdu derî ji hêsinî hatine çêkirin. Li dora kelehê xendekên parastinê nîn in. Di dokumanên Bîzansî û Ermeniyan de gelek caran mirov rastî navê kelehê dibe û tê gotin, ku keleh çend caran hilweşiye û dîsa ji nuh ve hatiye ava kirin.

Mizgefta Bilind: Weke mirov ji nivîsên mizgeftê derdixîne, ev mizgeft di sala 1150'an de hatiye avakirin. Kurekî Merwaniyan ê bi navê Ebu Muzaffer mizgeftê daye çêkirin. Ji kevirên hatine birrîn ên mîna tîpa "U" hatiye ava kirin. Li aliyê bakurê rojava li ser zemînekî çar-goşeyên dîk, minareya mizgeftê bilind dibe. Li pêşiya mizgeftê baxçeyek heye, mirov dikare ji nêrdîvanan dabikevê. Ji baxçê ji sê deriyan mirov derbasî mizgeftê dibe û ev derî li aliyê bakurê mizgeftê dimînin. Banê mizgeftê heşt-goşeye, bi sûtun û rast e.

Mizgefta Sohr: Li aliyê navenda bajarê Bêdlîsê yê rojhilat hatiye ava kirin. Ji Mizgefta Bilind 50 metran dûr li ser kendalekê hatiye çêkirin. Ava Bêdlîsê ji ji aliyê rojava diherike. Tê texmîn kirin, ku di sala 1120'an de hatiye ava kirin. Di salên 1507, 1861 û 1916'an de sê caran hatiye timar kirin. Ji kevirên birrî hatiye çêkirin.

Keleha Xelatê: Li Xelatê bermayên du kelehan hene. Guman heye, yek ji van ji aliyê Urartuyan hatibû çêkirin. Ev keleh di sala 1224'an de ji ber lerzîna erdê (zelzelê) hilweşiye. Keleha din jî, ji aliye Sultanê Osmaniyan Yavuz Selîm hatiye çêkirin. Ev keleh, li keviya Zîreya Wanê hatiye çêkirin.

Keleha Kefê: Li navçeya Elcewaz hatiye çêkirin. Şeş km'an ji navenda Elcewaz dûr e. Li ser gireka volkanîkî ava buye. Li aliyên rojhilat, rojava û başûr teht û zinarên rênedar hene. Di dema Urartuyan de hatiye çêkirin. Tenê ji aliyê bakur mirov dikare xwe nêzîkî kelehê bike. Keleha Kefê ne tenê ji aliyê Urartuyan hatiye bikaranîn. Hinde birên kelehê yên ku ji blokên keviran hatine çêkirin hîn hilneweşiyane. Li ser blokên keviran ên mezin dîsa hinde kevirên blokan ên curbecur hene, ku mirov li wan heyran dimîne. Li ser van keviran motîfên şêran, tîr û kevanan, dara jiyanê, teyr û bazan, pencere, kulek û keviyên banan hene. Li aliyê bakurê kelehê hinde xebatên arkeolojîkî hatine kirin. Çar kîlometre û nîv ji hevûdu dur lingên fîlan (pylon) hatine peyda kirin. Tiştên arkeolojîkî yên ku hatine peyda kirin, didin nasîn, ku Urartu li keleka karên madenî, di karên keviran de jî gelek hosta bûne.

Li derî van avahî û berhemên dîrokî li Bêdlîsê hîn gelek avahî û berhemên dîrokî yên hûr û gir hene.

HILPIŞKÎNA ME YA BIHARÊ BERFIREH DIBE

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

NAVÇEYA GIRGÊ AMO HAT VEGIRTIN

- *Gerîllayên ARGK roja 20'ê Nîsanê êrîş birin ser navçeya Girgê Amo (Silopî). Hemû hêzên dijmin hatin melisandin. Pêşmerge, bi qasî 3 saetan navçe di bin kontrola xwe de girtin.*
- *Cejna Newrozê li Serhedan bi xwepêşdanên dorfireh hat pîroz kirin.*
- *Li navçeya Berwarî cemseke leşkerî ji ser mayîneke derbas bû. Bi tevayî hilweşî û şewitî. Gelek serbazên di cemsê de mirin an jî birîndar ketin.*
- *Li gundê Uzungêçit navçeya Qilaban 50 parêzkarên gund çekên xwe berdan.*
- *Li bajarên Mêrdîn, Sêrt û Çolamergê di van du hefteyên dawiyê de 33 xort xwe gihandin rêzên ARGK.*

ARGK, navçeya Girgê Amo xiste bin kontrola xwe

Hilpişkîna me ya biharê, bi vegirtina navçeya Girgê Amo ji hêla hêzên ARGK, xwe gihand pêşveçûneke mezin. Piştî vegirtina navçeyên Dih û Şemzînan, ev êrîşa ku çuyî ser navçeya Girgê Amo, berfirehtirîn û mezintirîn ji livbaziyên vegirtina bajar û navçeyan e. Vegirtina navçeya Girgê Amo, di domana têkoşîna me ya nuh de, bû îspata hebûna şerekî mezin û berfireh.

Êrîşa çuyî ser navçeya Girgê Amo, herweha şanî me dike, ku di vê koçbera şer de, hêzên me yên rizgariyê di domanekî êrîşên dijwar de ne. Di demekî de, ku dijmin digot, "PKK, li derdorên Dih û Şemzînan ketiye nava tengezariyê" ûhw, navçeya Girgê Amo hate vegirtin, ku li êrdimekî deştî dimîne û ji êrdimên çiyayî gelek dûr e. Vegirtina navçeya Girgê Amo ji hêla hêzên ARGK û bi saetan di bin kontrola hêzên şoreşê de mayîna navçeyê, bê bingehiya gotin û iddiayên dagirkeran danî pêşiya çavan. Wekê tê zanîn, da tu êrîş neçin ser bajar û navçeyan, dijmin tedbîrên gelek mezin ji xwe re birêve xistiye. Pêkhatina vegirtina navçeya Girgê Amo û bê poside hiştina hêzên leşkerî yên dijminan, nekarîna derketina serbazan ji baregehên xwe, di rastiniyê de mezinahiya livbaziyê datînin holê.

Êrîşa çuyî ser navçeya Girgê Amo, ji bo hêzên me yên rizgariya netewî, ne tenê serketineka leşkerî diêne zimên. Berî vê, bêhtir serketineka rêzanî û konevaniyê. Di demekê de, ku dijmin digot, "Me PKK tune kir, êdî nikare çalakiyan pêkbîne" navçeyek hate vegirtin û di livbaziyên vegirtina bajaran de, pêşveçûneka zelal xwe şanî kir. Bi pêkanîna êrîşeka li ser navçeyekê, ne tenê hîm û quwweta artêşa me ya rizgariya netewî hat parastin, herweha mezintirbûna vê hîmê jî hat îspat kirin. Dijwarbûna livbaziyan bi destpêka domaneka serketinê ya nuh û bi serketina livbaziya li Girgê Amo, bûn nîşana serfirazîyeka nêzîk û gihana bandev û bilindahiyeke nuh di şerê serxwebûn û azadiyê de.

Yekîtiyên ARGK bi şev, saet dora 22.00'an, êrîş birin ser navçeya Girgê Amo. Pêşî hemû rîyên diçûn û dihatin navçeyê, hatin girtin. Têlên elektrîk û telefonan hatin qut kirin. Piştî ku hêzên ARGK navçe xistin bin kontrola xwe, ji du aliyan ve êrîş birin ser "bolûka" cendirman, lojmanên (xaniyên) polîsan û karakola polîsan. Herweha êrîş çûn ser avahiya "kaymakamiyê" û "adaletê" jî. Hêzên ARGK bi çekên nîvotomatîk, roket-avêt, narinçokên destan û çekên peyayan êrîşa xwe dan destpêkirin. Di bin barana ber û gul-

Dûmahîk di rûpela 21'an de

Li Berwarî mayîn li pêşiya hêzên dijmin hat vedan

Ji ber avahiya erdnîgarî û rewşa girsên gel li derdorên navçeya Berwarî, têkoşîna me ya rizgariya netewî li Berwarî bingeheki xurt û pêwîst ji xwe re peyda kiriye. Bilî êrîşên dijmin ên dijwar, hêzên me yên rizgriya netewî li vê derdorê pêşveçûneka girîng bi destê xwe ve anîne. Ji alîkî lêdanên mezin li hêzên dijmin hatine xistin, ji aliyê din jî piştgiriyeka mezin ji aliyê girsên gel bi rê ve ketiye û pêşveçûna hêzên me têkûztir kiriye.

Roja 12'ê Nîsanê, pêşmergeyên ARGK, ji bo rawestandina bizava hêzên dijmin di êrdima Berwarî de, hinde livbazî pêkanîn. Bi destpêka biharê gundiyên gundên Berwarî derketin deşt û zozanan. Hêzên dijmin jî dîsa xwestin, ku van mirovên me bixin bin kontrola xwe. Ji bo vê armancê dest bi operasyonên leşkerî yên berfireh kirin. Dijmin operasyonên xwe bi cemsên leşkerî û hacetên motorî birêve dibir. Hêzên ARGK jî, ji bo rawestandina vê liv û bizava hêzên dijmin, li ser rîyan mayîn vedan, kemîn-xefik û daf danîn. Armanca van livbaziyan ev bû, ku dijmin nekaribe bi hesanî xwe bitevgirîne û di vê êrdimê de li hinde daran bikeve nava tengasiyan.

Livbaziyên pêşemîn di navbera gundê Doxan û Deşta Çemê Karî de hat danîn. Pêşmergeyên ARGK mayîn li ser rîya karwanên leşkerî yên dijmin vedan. Pêşmergeyên ARGK bi destê xwe kemînek vedan û kemînê bi mayînan jî têkûz kirin. Di kemînê de tevlî mayînan gelek tişt û bûjenên peqandinê jî hebûn.

Cemseke leşkerî ya dijmin kete kemînê û ji ser mayînan derbas bû. Di encama peqînê de cemsa leşkerî bi tevayî şewitî. Serbazên di cemsê de, ku hejmara wan dora 20 kesî bû, mirin an jî birîndar ketin. Weke agahiyên gihane rojnameya me, eşkere dibe, ku di vê livbaziyê de gelek leşker û serleşker bi misagorî mirine.

Mêtinger daxweyan kirin, ku tenê pênc kes ji serbazan birîndar ketine. Lê dîsa pir eşkereye, ku hejmara birîndaran gelek zêdetire û gelek miriyên wan jî hene. Ji ber ku di encama peqînê de, cemsa leşkerî bi tevayî texrîb buye û şewitiye. Di rewşeka wusa de, îmkan tuneye, ku tenê serbazek jî bê birîn bimîne.

Livbaziya li Berwarî posîdeyên kûr li ser girsên gel birêve bir. Ji bo artêşa dagirker, komên taybetî û parêzkarên gundan ên çehşîkî jî, bû bingeheke tirs û xofa giran.

Li Girgê Amo êrîş çû ser yekîtiyeke operasyonan

Şeva 8. Nîsanê, li zivinga Çaxlayan navçeya Girgê Amo kemînek li pêşiya yekîtiyeka leşkerî ya dijmin, ku operasyon birêve dibir, hat vedan. Yekîtiya artêşa dijmin, kete kemîne û di encama şerê buyî de, gelek endamên yekîtiya mêtingeran hatin kuştin an birîndar kirin.

Di domana vê livbaziya êrîşî de, çi hundabûnên hêzên ARGK nebûne. Ji ber ku ev livbaziya kemînî, berî livbaziya vegirtina navçeya Girê Amo hatiye pêkanîn, xwediyê hinde sixletên pêwîst e. Pêkanîna livbaziyan di êrdimekê de bi şêweyeka rêz bi rêzî û bilî têkûzkirina hêzên dijminan di vê êrdimê de, buyereka pêwîst û herî girîng e.

Piştî pêkanîna vê livbaziyê li dijî yekîtiyeka operasyonan, kargêriya şerê taybetî ya mêtingeran jî, hêzên xwe yên leşkerî di êrdimê de xurtkir û xwe têkûzkir. Lê bilî van hemû tedbîran, livbaziya vegirtina navçeya Girgê Amo bi çalakî biserket. Ev jî şanî me kir, ku hêzên me yên rizgariya netewî, însiyatîfa şerî bi destê xwe ve girtine.

Di encama livbaziya kemînî de, ku li derdorên zivinga Çaxlayan pêkhat, dijmin rastî hundabûnên mezin bû. Bi vî awahî hêviyên gelê me û baweriya gelê ya ji bo ARGK careke din hatin xurtkirin.

Li Qilaban 50 parêzkarên gundan çekên xwe danîn

Belavbûna di nava rêzên parêzkarên gundan de berdewam dike, ku dagirkerên Tirk ên faşîst bi armanca Kurdan bi destê Kurdan bişikînin damezirandibûn. Di encama têkoşîna di salên 1986-87 û 1988'an de, parêzkariya gundan heya pîveka girîng belav bûbû û niha jî bermayên wan çekên xwe datînin û dev ji şerê li dijî şoreşê berdidin.

Azîneyên şerê taybetî yên mêtingeran, bi çi awahî nekarîn hejmara yekîtiyên parêzkarên gundan û milîsên dij-welatî zêde bikin. Di demekê de hejmara parêzkarên gundan gihabû 10 hezar kesan. Lê di encama têkoşîna li dijî parêzkariya gundan de, bi xebatên razîkirinê û bangeşiyên dorfireh ev avahî hêdî-hêdî dest bi helîna xwe kiribû û niha hîn jî ev berdewan dike. Pêşemîn di salên 1987 û 1988'an de gelek parêzkarên gundan çekên xwe danîn û xwe avêtin bextê hêzên me yên rizgariya netewî. Roj bi roj hejmara parêzkarên ku xwe didin destê hêzên şoreşê bilindtir dibe.

Kargêriya şerê taybetî, ji ber ku nema dikare parêzkaran peyda bike û di vê pirsê de ketiye nava tengezariyê de, niha bi kotekê dixwaze mirovan bike parêzkarên gundan. Bilî hejmareka gelek piçûk ku bi dilxwazî parêzkariyê dike, mirovên din bi darê zorê bûne parêzkar û piraniya wan ji ber lêdan û işkencê parêzkariyê niha pejirandine. Dijminê mêtinger dixwaze, ku ev mirovên me yên belengaz li dijî netewê xwe û birayên xwe şer bikin û bibin kelem li pêşiya pêşveçûna şoreşa Kurdistanê. Kesên ku vê daxwaza dijmin nepejirandin, an bi kotekê ji gund hatin derxistin an jî hatin girtin û ji hingavtinan hatin derbas kirin. Lê bilî van bikaranînan tevan, dijmin nekarî hilweşîna parêzkariya gundan birawestîne.

Bi destpêka domana nuh û hilpişkîna biharê, bi pêkanîna livbaziyên dorfireh û mezin û di vê domanê de, hilweşîna parêzkariya gundan jî bi dijwarî xwe lezand. Gelek parêzkarên gundan destpêkirin ku çekên xwe deynin. Di vê dawiyê de li gundê Uzungêçît navçeya Qilaban, 50 parêzkarên gund çekên xwe danîn. Parêzkarên gundê Uzungêçit gava çekên xwe dan destê mêtingeran, gotin, ku naxwazin tevlî operasyonên leşkerî bibin. Parêzkarên gund bi van gotinên xwe eşkere danîn pêşiya çavan, ku naxwazin li hemberê mirovên ji netewa xwe çekan bi kar bînin. Ev jî dibe îspatek, ku di avakirina parêzkariya gundan de armancên dijmin rayên xwe negirtine û nebûne xwediyê bingeheki.

Çekdanîna parêzkarên gund bi şêweyeka komî û dûv hev, dibe delîleka berçavî, ku leyîstokên dagirkeran ên di pirsa "şikandina Kurdan bi destê Kurdan" de negirtine û bi rewşeka mezin ramyariya di vê barê de serjêr diçe.

Rejîma Saddamê faşîst dest bi ji-cih-hilkirinê kir

Pîlana valakirina bajarên Kela Dizê û Rayna hatiye danîn. Rejîma faşîst a Saddam diwxaze dîsa "Projeya Kemera Ereban" pêkbîne.

Rejîma Saddamê faşîst, ku qirkirina mezintirîn piştî cenga cîhanê ya duwemîn bi serê gelê me de aniye û bi hovî mirovên Kurdistanê daye ber qirkirineke bênîşe, niha jî destpêkir ku gelê me surgûn û koçber bike. Rejîma faşîst, ku li bajarê Helepçe 5000 hezar mirovên me qirkir, bikaranîna çekên kîmî jî berfireh kir û bingehek jî, ji bo mişextebûna gelê me avakir. Bi hezaran mirovên me ji ber çekên kîmî yên jehrî revîn û neçar man ku derbasî bakurê Kurdistanê bibin. Lê niha dîsa em dibînin, ku Saddamê xwînxwar bi hovîtiya xwe têr nebuye û armanca bikaranîna qirkirinên nuh dike.

Rejîma Saddamê faşîst di nîvê salên 1970'an de, dest bi "Projeyeka Kemera Ereban" kiribû û vê pîlanê di demê de gelek caran lezandibû. Niha dîsa dixwaze wê projeyê bivejînîne û berdewam bike. Dixwaze şêniyên bajarên Kela Dizê û Rayna derbixe û wan mişexteyî çolên Ereban bike. Dewleta faşîst û dagirker da xweya kirin, ku divê mirovên van bajaran heya 25'ê Nîsanê amadekariyên xwe bikin û ji bo koçberbûnê xwe bitevgirînin. Bi vî awahî rejîma faşîst dixwaze bi hezaran mirovên me yên din jî, ji welatê bav û kalan dûr bike. Piştî daxweyanê, bi şêweyeka dijwar protestoyên dijwar hatin bilind kirin û gelê me jî li hemberê vê daxwaza rejîma faşîst bi evîna welat li ber xwe da. Lewma niha ev pîlan ji bo demekê hatiye rawestandin.

Rejîma Saddamê faşîst, dixwaze gelê me yê li bajarên Kela Dizê û Rayna koçberê çolên li tixûbên Urdunê bike. Armanca rejîmê eve, ku Ereban bîne van bajaran, wan bi cih bike û gelê me ji welat qut bike. Bi vî awahî rewşa şêniyê Kurdistanê wê bê guhartin, û domaneka Erebkirina Kurdistanê bê destpêkirin. Rejîm, daxwaza avakirina kemereki Erebî dike, daku rewşa netewî li vê bira welatê me perçe bibe û Kurdistan bo Kurdan biyan bikeve.

Bi vî awahî guhartina cihê Ereb û Kurdan, daxwaza pîlaneka demdirêj e. Rejîma Iraqê ya faşîst, ku nikare bi qirkirinan gelê me tune bike, dixwaze bi surgûn û asîmilasyonê gelê me tune bike. Daxwazeke vê pîlanê jî, kûrkirina dijminahî û dubendiyên di nava gelên Ereb û Kurd de ye, daku ev herdu gel di xebata hevkarî û piştgiriya hevûdu de qels û tengezar bikevin. Tenê bi vî awahî Saddamê faşîst difikire, ku dikare jiyan û temenê xwe hindekî din dirêj û berdewam bike.

Saddamê faşîst, ku ji bo 25'ê Nîsanê daxweyaniya koçberkirinê kiribû, ji ber bilindbûna protestoyên nav netewan, niha dawaza xwe rawestandiye. Lê eşkereye, ku her kêliyê ev daxwaz dîsa dikare destpêbike û gelê me bê mişextê kirin. Li herdu bajaran nêzîkî 125 hezar mirovên me dijîn. Daxwaza ji cih hilkirina 125 hezar mirovên me, şanî dike, ku dijminên gelê me dixwazin çi bi serê gelê me ve bînin. Bi vî awahî qam û pîveka leyîstokên li dijî gelê me çêtir zelal dibin.

Di çarçiva projeya GAB de jî, mêtingerên Tirk dixwazin gelê me yê li bajarên Ruha û Samsurê, mîna gelê me yê li Kela Dizê û Rayna, ji welat dûr bikin. Niha mêtingerên Tirk pîlanên xwe yên ji bo vê daxwazê hîn amade dikin û ev daxwaza mêtingeran di rojnameyan de jî hat eşkere kirin. Mirovên me, yên ku ji van bajaran wê bên derxistin, wê bişînin bajarên Tirkan û li şûna wan nêzîkî 100 hezar kesî ji keviya Behra Reş bînin Kurdistanê. Bi vî awahî ew jî wê bixwazin ku rewşa şêninasiya êrdimê biguhurînin.

Ji van bikaranînan em dibînin, mêtingerên ku nikarin bi kuştin, qirkirin û asîmîlasyonê gelê me tune bikin, vê carê serî didin koçberkirinên komî, koçberkirina civaka me û daxwaza ji Kurdistan dûrkirina gelê Kurd datînin pêşiya xwe. Bi vî awahî dixwazin gelê me di dîrokê de qirbikin.

Lê em dixwazin dîsa bibêjin, komplo û êrîşên mîna van jî, tu caran nikarin têkoşîna gelê Kurdistanê ya ji bo avakirina niştimaneke serbixwe û civateke azad rawestînin...